

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventuri senzaționale —

— Urmare —

CAP. VI

De șase zile mă aflu în hacienda Perote.

Senor Catapanos răspunsese fără nici o întârziere scrisorii mele. Hotelierul Eufrais, urându-mi bună călătorie la plecare, mă înștiință că nota mea fusese achitată.

Am mers cu trenul până la stația Jalapa.

La gară mă aștepta Catapanos cu niște cai foarte buni și cu câți-va peoni.

După trei ore de drum, am ajuns în sfârșit la hacienda Perote.

Hacienda se compune din mai multe clădiri joase, așezate în forma de drept-unghi, de jur împrejur, cât poți cuprinde cu vederea, se întind numai plantații, și iar plantații.

La masă am revăzut-o în fine pe Estrela. Am vorbit tot timpul despre diferite chestii indiferente, ferindu-ne cu mare grijă de ori ce subiect prea personal.

E bizar lucru, dar am impresia că Estrela nu mai este de loc aceeași. Agitația ei de mai înainte a dispărut cu totul. Acum pare foarte obosită. Figura ei are ceva prea gânditor, aproape dureros.

De multe ori o surprind privindu-mă cu o expresie de adâncă suferință.

Ce se petrece oare?

Și apoi, o văd ferindu-se de mine. În timp de șase zile nu m'am putut găsi nici odată singur cu ea.

E drept că senor Catapanos nu mă părăsește aproape de loc.

Ne sculăm de dimineață, și plecăm amândoi, călări, în lungi excursiuni. Am vizitat astfel împrejurimile vulcanului Perote și plantațiile gigantice de cactus din fructele cărora se fabrică *pulqua*, băutura națională a Mexicului.

Am văzut și câmpiile de trestie de zahăr, și grădinile de cafea. Am ajuns chiar la pădurea îndepărtată.

— Pe aici, îmi spunea senor Catapanos, n'avem a ne teme în timpul zilei de cât de șerp.

Dar îndată ce înoptează putem fi siguri că ne întâlnim cu teribilul *onza*.

— Ce numiți d-stră «onza»?

— Felinul pe care francezii îl numesc jaguar.

«Mie nu-mi plac de loc aceste animale. Numai ideea că m'aș putea vedea față în față cu un tigr, o

panteră, ori un jaguar mă făcea să mă înfior.

Am căutat însă să-mi ascund cât mai bine impresiile, pentru ca senor Catapanos să n'aibă de ce-și râde de mine.

M'am lăsat prin urmare condus printre arborii giganti, pe unde nu existau de cât niște drumuri foarte grele de străbătut, — drumuri deschise fără îndoială de fiarele sălbatice.

Am ajuns astfel până la un părau cu apa limpede.

În punctul acela copacii se îndepărtau de ambele maluri, formând o poiană semicirculară.

— Aici e locul de cursă, îmi zise Catapanos.

— Cum asta?

— Da. Aici vin teribilii *onzas* în timpul nopții să se adape. Vânătorii stau în coliba de colo, la adăpost sigur. În modul acesta fiarele sunt abătute fără nici o primejdie. Puțin câte puțin regiunea va fi curățită de jaguari.

Și-mi arată pe pământ niște urme numeroase care indicau prezența unui numeros trib de jaguari.

Mărturisesc că m'am simțit foarte vesel când m'am îndepărtat de locurile acelea.

Am ajuns la haciendă pe inserate. Era a șasea noapte pe care o petreceam în această închisoare plăcută.

Căci, de ce m'aș înșela? În mijlocul câmpului, alergând pe un cal de rasă alergând într'un galop vertiginos, și totuși prizonier, sunt ca ori și care prizonier în celula sa strâmtă.

E drept că mă bucur de aer și de soare, și ce am chiar iluzia libertății. Nici n'aș putea avea prea multe cuvinte să mă plâng că am venit la Perote.

Dar în seara aceea domnea o însuflețire neobișnuită în curtea fermei. Peonii alergau în toate părțile.

După ce am observat bine ce se petrece, am văzut că sosiseră niște călători.

Dar ce însemna emoția întregului personal?

Iată-i.

Un tânăr frumos, de vre-o treizeci de ani, purtând cu multă grație un costum mexican. E un om care are multă grijă de persoana sa. Dela cizmele fine cu pîtenii de aur, până la barba neagră, mătăsoasă, totul arăta numai eleganță.

Tovarășul său nu-i semăna de loc; era un colos cu umerii largi.

O tânără indiană, care părea să fie fca unui șef, îi întovărășea.

Fu prezentat mexicanului elegant. Era stăpânul unei mari haciende, situată pe cealaltă parte a orașului Jalapa.

Gigantul care-l întovărășea era întendentul său, iar tânără indiană îi fusese încredințată de familia ei, familia șefului unui trib independent de indienți, de pe Rio-grande-del-Norte.

Indiana pronunță câte-va cuvinte cu un ton gutural.

Nu știu de ce mi-a atras atenția privirea ei; avea niște ochi mari, negri, ca și ai Reginei. Dar privirea lor era prea sălbatică, și nu semăna de loc cu privirea dulce a Reginei.

A doua zi au fost numai petreceri. Ospitalitatea mexicană îmi apără în toate pretențiile ei zgomotoase.

A treia zi vizitatorii plecară. Era tocmai în faza ultimei epoci de *polqua* și un hacendero nu putea rămâne multă vreme departe de plantațiile sale.

Numai indiana rămase la Perote. Se părea că îi convine mai bine climatul de aici.

Fusese bolnavă și doctorul îi ordonase o cură de aer la Perote. Acesta era și motivul vizitei străinilor.

Pe când Catapanos le făcea onoarea de a-i escorta până la marginea proprietăților sale, am rămas singur în salon, fericit că eram scutit pentru câțva timp de prezența călăului meu.

Priveam un album de fotografii. Deodată, indiana (numele ei era Vahi) care se plimba prin curte, se apropiă de fereastră.

După ce mă învălui o clipă cu privirea ei severă, îmi zise repede:

— Orsoni și Mathiolo au plecat. Să ascuți ce-ți va spune Estrela. Să pleci singur călare, și să te duci la coliba din pădure; să aștepti acolo.

Ce însemna asta? Orsoni, Mathiolo!... Ce cuvinte pronunțase dânsa?

Erau acelea pe care le auzisem și din gura Reginei la Vera-Cruz; erau numele dușmanilor mei.

Am vrut să-i pun câteva întrebări. Dar indiana dispăru repede. Peste un moment o văzu în celalt capăt al curții, privind cu interes mișcările peonilor, care erau ocupați cu niște cai.

Eram așa de liniștit cu un moment mai înainte și iată că acum imaginația mea lucra din nou ca un vulcan.

Orsoni! Mathiolo!... Ce căutaseră dinșii la Perote?

Cu toată cazna mea, nu puteam da nici un răspuns satisfăcător acestei întrebări.

Timpul trecea. Catapanos se întor-
sesse. Părea încântat. La masă ne-am
adunat cu toții: Estrela, dinsul, eu
și indiana Vahi.

Fica șefului indian nu-și pierdu
de loc cumpătul; se servea de cuțit
și de furculiță cu multă îndemânare.

Estrela trecea acum printr-o nouă
transformare. O mare neliniște inte-
rioră o agita. Din când în când își
ridica privirea spre Catapanos și spre
mine, învâluindu-ne în aceeași pri-
vire repede.

Simțeam bine că plutește un mis-
ter în jurul meu, dar nu puteam
prinde nici un indiciu care să mă
ducă pe calea adevărată.

Cupă masă, senior Catapanos mă
invită să-mi fac siesta; am dat or-
din să fie gata caii; vom face astăzi
o cursă mai lungă, până în pădure.

Vahi și Estrela dispăruseră. Pro-
babil că și făceau și ele siesta.

Eu însă nu puteam dormi nici o-
dată ziua. M'am dus în salon și
mi-am continuat reveria.

Nimeni nu mă turbură. În Mexic
toată lumea se odihnește după masă,
în timpul când căldura este prea
mare.

Deodată însă auzii la spatele meu
un pas ușor. Era Estrela. Dinsa se
apropie de mine, făcându-mi semn să
tac și mi spuse în șoapte:

— Veți pleca singur astăzi, pentru
că tatăl meu este bolnav. Când veți
ajunge la torentul Vega, să mergeți
tot timpul prin albia seacă a toren-
tului. Astfel veți ajunge în pădure
fără să se fi văzut cineva. Să mă aște-
ptați în coliba din poiană.

Atât. Estrela dispăru fără să-mi
mai dea altă lămurire.

După puțin timp zgomotul începu
din nou prin curte. Personalul ha-
ciendei se deșteptase. Am eșit în
curte. Peonii pregăteau caii. Estrela
eși repede din apartamentul stăpâni-
lor și dădu un ordin scurt unuia din-
tre peoni.

Unul dintre cai fu dus îndărăt în
grajd.

Apoi Estrela se îndreptă spre mine
și exclamă cu voce tare:

— Ah, d-le Carlos, tatăl meu este
bolnav; vino te rog, de! vezi.

Drace! Nici odată n'o auzisem pe
Estrela vorbind așa de tare. S'ar fi
zis că vorbea anume pentru ca să fie
auzită și de altă lume.

Am alergat spre camera stăpânu-
lui fermei.

Senior Catapanos era foarte palid
și ochii îi ardeau de friguri.

— M'am îmbolnăvit pe neașteptate,
îmi zise dinsul.

Dar asta nu trebuie să te stinghe-
rească pe d-ta. Te poți duce și sin-
gur în pădure să admiri frumoasele
peisagii din poiana jaguarilor.

Așa dar toată lumea voia să plec
în ziua aceea de acasă. Fie?

În curte calul meu mă aștepta,
gata înșeuat.

Am plecat.

Numai că am avut grije să urmez
itinerariul indicat de Estrela. După
două ore de drum eram în poiana
jaguarilor.

Mi-am legat bine calul și m'am
culcat în umbra colibeii, așteptând
explicarea misterului.

CAP. VII

De ce oare în momentele acestea,
cuvintele pronunțate de senior Cata-
panos cu două zile mai înainte, mă
chinuiă cu atâta putere?

Vedeam în jurul meu numai ja-
guari. Și totuși știam bine că în tim-
pul zilei jaguarii nu se arată de loc.

Jaguarii pornesc după pradă numai
în timpul nopții; cel mai prost vâ-
nător al regiunii cunoaște acest a-
devăr.

Dar eu aveam scuza că până atunci
n'aveam alte cunoștințe despre arta
vânătăului decât doar pe acelea pe cari
le culesesem de prin cărți.

Deodată tresării. Din desișul arbo-
rilor pornise un zgomot. Erau pași
de cai. Calul meu ciulise urechile și
acum necheza voios.

Animalul recunoscuse un camarad
de grajd.

În adevăr, după câteva clipe apă-
rură în fața mea Estrela și indiana
Vahi. Am alergat într-o întâmpinare
nouă sositorilor, dând ajutor Estrelei
să se coboare de pe cal. Mă îndrep-
tai apoi spre indiană, voind s'o a-
jut și pe dinsa, dar Vahi se lăsase
să alunece de pe cal cu cea mai mare
ușurință.

Copiii deșertului n'au nevoie de a-
jutorul nimănui în asemenea împre-
jurări.

N'auv vreme să stau mult pe gân-
duri, căci Estrela mă apucă repede
de mână și mă trase spre colibă. Bă-
gaiu de seamă că degetele ei erau
înghețate; tremura toată.

— Ce ai, d-șoară, o întrebați ne-
liniștit.

— Nu e vorba acum despre mine,
răspunse dinsa cu vioiciune. Timpul
e scurt și trebuie să mă ascuți fără
nici o întrerupere.

Se așeză lângă mine și începu:

— Ascultă. Eu nu sunt născută
în Mexic. Sunt siciliană.

— Siciliană?

— Da. Te rog să nu te miri. Am
crescut în insula unde înflorește Ma-
fia. Am fost însărcinată, împreună
cu Catapanos, care nu este de loc
tatăl meu, să te supraveghez dela
Brest la Vera-Cruz și să te conduc
la hacienda Perote, care este o ade-
vărată colonie italiană.

O priveam uimit. Așa dar și ea fă-
cea parte din tabăra dușmanilor mei?

Dinsa mă învâlu într-o privire
tristă.

— Au crezut că tinerețea mea —
îmi spuneau că sunt frumoasă — va
reuși să te captiveze. Însă acei cari
seamănă moartea, nu se prea pricep
în chestiuni de dragoste. Socoteala
lor a fost greșită.

Marele șef al C. M. U. îmi spusese:

— Estrela, dacă reușești să te faci
iubită de tînărul francez, vei găsi în
același timp un soț și asociația noas-
tră îți va asigura o existență ușoară.
Noi știm să răsplătim bine pe aceia
cari ne servesc.

«Șeful asociației spera că din dra-
goste pentru mine, vei renunța la
lupta d-tale contra lor.

«Dar nu în zadar am învățat la
școala acestor oameni. Îmi spuneam
că dinșii nu-mi vor arunca decât
două-trei fărâmituri din averea pe
care îi voi fi ajutat să și-o răpească.

«De ce adică averea aceasta n'ar fi
toată a mea? — îmi spuneam. De ce
n'aș deveni cu adevărat și în fața lu-
mei principesă de Valberyl?

Nu mi-am putut stăpâni o exclama-
ție. Dar dinsa mă opri cu un gest
brusc:

— Tac, te rog. Îți spun cum s'au
petrecut lucrurile, fără să-ți ascund
nimic. Înțelegi, de sigur, cât de greu
îmi vine să-ți fac această mărturi-
sire și de aceea te rog să nu mă mai
necăjești cu întreruperi.

Ochii bieteii fete erau umezi de lă-
crimă și era o durere nespūsă în vo-
cea ei, când continuă:

— Dar ce înseamnă toate raționa-
mentele, toate combinațiile față de
glasul inimei?

În loc să mă iubești d-ta pe mine,
m'am înamorat eu de d-ta. Carol.

Eram emoționat. Până atunci nici
odată Estrela nu-mi spusese decât
senior Carlos.

— M'am simțit fericită, continuă
dinsa, când am constatat că te iu-
beam, pentru că în modul acesta pla-
nurile marelui șef aveau să se desfă-
șoare fără nici o greutate. Ah, dacă
am putea ști ce ne aduce ziua de
mâine!

«De ce m'ai smuls din ghiarele re-
chinului? O suferință de un moment
m'ar fi scăpat de o existență dezo-
lată.

«Curajul, devotamentul d-tale, m'au
făcut să am remușcări. Fără să stai
la îndoială, și-ai primejduit viața ca
să mă salvezi; în schimb eu te tră-
dam, lucrăm pentru aceia cari voiau
să-ți răpească averea. Un calcul jos-
nic mă făcuse să nu văd enormita-
tea de a dori o căsătorie între prin-
țul de Valberyl și o țărăncă din îm-
prejurimile orașului Palermo, fică de
bandiți și complice cu bandiții.

«Am înțeles atunci dintr'odată nevoia ce o simt unui indivizibil de a se sacrifica pentru alții. Adevărul acesta mă orbea și aveam impresia că până în momentul acela trăisem în umbră.

«Ce trebuia să fac?

«Ce hotărâre trebuia să iau?

«N'am stat mult în nedumerire. Te iubesc, Carol. Viața mea îți aparține. Trebuia prin urmare să te servesc, nu ca o soție, ci ca o sclavă. Fusesem aruncată în calea d-tale pentru ca să te trag în cursă; ei bine, eu aveam să te salvez.

«Nimeni nu putea să mă bănuiască, pentru că în această afacere eram călăuzită de propriile mele interese. Aveam să mă folosesc de situația aceasta, nu pentru a te abate, ci pentru a te apăra.

«Mi-am început opera sfătuindu-te la Vera Cruz să nu vii cu nici un preț la ferma Perote.

«Când am aflat însă că vei sosi, îndată a încolțit un plan în creierul meu.

«Dacă l-aș fi putut ucide pe Catapanos? Puteam să ascund moartea sa, până ce vei ajunge la Vera Cruz și te vei îmbarca.

«Sosirea lui Orsoni mă aduse aproape de desperare. Dănsul veghia în persoană.

Nu știam că tocmai vizita sa avea să-mi dea mijloacele de a-mi realiza visul.

Un moment, Estrela se opri. Apoi făcu semn sălbatecei Vahi să se apropie, și-i zise cu blândețe:

— Surioară, spune-i mai departe. Eu sunt prea nenorocită, și n'am curajul să mai vorbesc.

Vahi se apropie de dânsa, o cuprinse în brațe, și pe când o legăna ca pe un copilăș, îi zise:

— Estrela s'a întâlnit cu Regina.

— Regina! repetai eu, par'că n'aș fi voit să cred.

— Da. Estrela cunoaște dragostea ta pentru biata fată. Știe prin urmare că n'o poți iubi pe dânsa.

Cu toate acestea n'a stat la îndoială să lucreze pentru tine, să te ajute să pleci în Europa împreună cu Regina... Te vei despărți pentru totdeauna de Estrela.

Am rămas cu gura căscată. Cele două fete mă priveau în tăcere.

Mi se părea că printre lacrimi, Estrela surâdea cu un aer misterios.

— Dar cine ești d-ta, care ai fost adusă de dușmanii mei, și care acum pari a lucra în contra intereselor lor?

Indiana răspunse, înălțând din umeri:

— O indiană care murea de dorul să aibă un colier de aur, și care pentru asta intrase în serviciul lui Orsoni.

«Ascultă-mă, continuă dânsa, ridi-

când cu gravitate mâna, întocmai ca eroinele lui Feminoore Cooper:

— Estrela, mulțumită unei otrăvii pe care i-am procurat-o, l-a scos din luptă pe senor Catapanos...

— Cum?... Așa dar aceasta este boala sa?...

Gândul crimei mă înspăimânta, cu toate că era vorba de un dușman al meu.

— Catapanos va muri chiar în seara asta. Nici o putere omenească nu-l mai poate scăpa.

«Orsoni, care actualmente se află la Jalapa, nu va fi înștiințat decât mâine dimineată.

«În timpul acesta tu vei putea părăsi hacienda, și vei veni aici. Știu că nu prea îți plac concertele jaguarilor, dar în colibă nu vei avea a te teme de nimic.

«Veți aștepta în liniște până când va veni Regina să te ia.

(Va urma).

MUMIE BRAZILIANA



Mundurucusii din interiorul Braziliei au un obicei—pe cât de barbar, pe atât de ciudat—și de asemenea alte câte-va triburi dela Ecudor: ei, în orî-ce război cu dușmanii, caută să taie un cap, pe care 'l duc în tabăra lor ca un trofeu distins; iar după ce magicienii lor îl fierb cu plante aromatice și 'l afumă bine, el îl gătesc cu tot felul de pene, păr, coleoptere colorate și uscate, panglică, etc., îi astupă orbitele, gura, cu incisivi unuia din rozătorii cari abundă prin pădurile braziliene și apoi îl expun în fața locuinței șefului lor.

PE VALEA OLTULUI

(«Din vânătorile mele»)

..Fire excepțional de precoce, de când eram de câți-va ani și abia mă jucam, am căutat exclusiv tovărășia și prietenia mai marilor mei, băeților și fetelor mult mai în vârstă decât mine. De aceea mi s'a și părut poate de câte-va ori că eu sunt foarte bătrân pe lângă colegii mei din liceu; ziceam uneori că trebuie să fie o eroare la mijloc și că chiar fratele meu Alex.—cu șapte ani mai mare decât mine—e în realitate venit după mine în această lume. La început am plictisit pe mamă cu întrebări multiple asupra datei adevărate a nașterii mele. Neîncredințat cătuși de puțin de «enormitatea» pe care mi-o repeta dumneaei, și simțindu-mă om, m'am dus la părintele Scheianul, care cica procedase la imersiunea mea și 'l întrebai:

— Domnule Părinte, spune-mi d-ta drept, când m'am născut eu?

— Să cercetez, fiule; îmi răspunse blajin părintele, și se îndreptă spre o arhivă de unde scoase mai multe vrafuri de dosare cu acte vechi.

După ce căută cam multișor, privindu-mă din când în când pe de-asupra ochelariilor, și zâmbind cu bunătate, îmi spuse, ținând arătătorul pe mijlocul unei foi de registru vechi:

— Ești născut într-o Lună, la 12 August, 1887, seara...

— Minciună, exclamai eu, și fără să mai văd mutra uimită și muștrătoare a preotului, fugii pe ușă, disperat... Toată ziua aceea am stat așa cu gândurile mele... — cam închis colorate. Până și papă, care ținea prea puțin seamă de indispozițiile mele, de data aceea mă întrebă cu oare-care interes despre cauza și natura stărei mele neobișnuite. Când i-am spus ce pățimesc, figura lui rece, fără expresie aproape, se rumeni de un răs sănătos și rar. Apoi el se cercă să mă facă să pricep absurditatea părerii mele;—însă îi fu zadarnică osteneala;—eu îmi păstram cu încăpățănare «convingerea».

Astfel trăii ani de zile, păstrând în mine siguranța neclintită că's mult mai mare de cum spune mamă, papă și toate registrele din lume. Și'n tot acest timp evitam pe cât mi-era cu putință, pe toți cei de o vârstă cu mine, făcând doar o singură și onorabilă excepție.

Mă jucam, la vârsta de 12 ani, cu băeți între 18 și 21 ani. Iar după ce trecui a 2-a de liceu și a treia, nu mai vream să știu decât de studenți, de oameni maturi, ba chiar și tovărășia bătrânilor o căutam.

Aveam la 15 ani, pentru mine în primul rând, înfățișarea și tonul unui om serios, cu experiență multă, care nu se sfia să dea sfaturi nu numai egalilor săi, dar și celor de 17, 18, 19 și chiar 20 de ani.

În ultimii ani, prin forța unor împrejurări ciudate, legați multă prietenie cu foarte numeroși oameni bătrâni și n'am decât un singur prieten tânăr, de-o vârstă cu mine. Această coabitatie intelectuală mă făcu să-mi întăresc și mai mult, în mod sub-conștient, siguranța că eu sunt... «bătrân»...

Digresiunea aceasta însă a început să devie obositoare și trebuie să continuu descrierea unei alte mici părți din vânătorile mele, după cum am hotărât.

În vara aceluia an terminasem liceul. Era pe la sfârșitul lui August. Două burlaci, de vre-o treizeci de ani fiecare, un ofițer tinăr, doctorul Zend și eu, toți într'un glas, începurăm să ne pregătim pentru întreprinderea unei vânători de o săptămână, pe valea Oltului.

A treia zi, adică la 29 August, plecarăm din Brașov. Muniți în deajuns, arme bune, costume complete de vânători cu experiență și niște «alcool» înfundat și vechi în trăști, te toate ne îngrijirăm.

Luând trenul dela 5 dimineața, am ajuns la orele 7 și un sfert în gara orașului Racăș de lângă Olt, unde am descins; de acolo aveam să începem cutreerarea bogatelor păduri care împrejmuesc acest rîu în cea mai mare parte a cursului său. Căutarăm și—prin bunăvoința unui funcționar român dela primărie—găsirăm un ungur voinic de care aveam trebuință, spre a ne duce merindea, munițiile și mantalele noastre.

Sandor, cum zicea că-l chiamă, ne spuse, într'o românească execrabilă, că merge bucuros cu noi, de oare-ce n'are ce lucra câte-va zile și apoi îi place mult vânătoarea, deși nu a tras nici un foc de pușcă de când a scăpat din «cătanie».

În după-amiaza aceleaze zile, după ce ne-am dus la domnul *fester* care a pus o viză pe permisele noastre de vânătoare, am pornit-o prin pădure, înspre Satul-lui-Matei, în care trebuia să dormim în noaptea aceea.

Drumul era cam impracticabil—deși umblat, și pină la satul spre care mergeam trebuia să facem trei ore cel puțin, în marș regulat.

Hotărâți să nu ucidem decât animale mari, — mistreți, capre sălbatice, lupi, etc., ne cam îndoiam că ne vom descărca vre-unul pușca. Eă, care n'aveam astămpăr de loc, eram în fruntea tuturor—după Sandor, care ne călăuzea, și străpungeam cu privirile toate desișurile pădurei bătrâne doar-doar oi zări sau adușmea ceva. Câte-va turturele, aciuite în coronamentul unui alun, zburară toate de odată, făcându-mă să reped pușca la ochi. Doctorul Zend însă, om foarte cumpanit și cu mult sânge rece, își atrase atenția asupra faptului pe care l'uitasem, că hotărâserăm—de comun acord, să nu ucidem decât numai animale mari.

Mă stăpăniți și ne continuărm zgomotoși, calea. Fiind mai în apropierea ci-

ceronelui nostru și neavând ceva mai interesant de vorbit—începu să întreb pe Sandor:

— Ce crezi, Sandore, găsi-vom oare ceva de împușcat pe aici?

— Io, domnule, se ve spun drept,— nu ști! Ști atet că în aste pedore se găsește iepure multe, lupe, porce selbatice și capre. Asta vezut cu ochii me de multe ori. *Mintenas* jungem la vale tunecosă unde este un ripe nalte care scunde multe fiare, nò!—

«Burlacii» dinapoi, râdeau pe 'nfundate de convorbirea mea cu Sandor.

Locotenentul povestea doctorului—și mie chipurile, ultima lui aventură de dragoste cu o săsoaică nostimă de lângă Brașov...

Pela orele 4 făcurăm cea dintâi etapă pe o pajiste în fața unei vâlcele cu apa rece și limpede. După ce mâncărăm zdravăn, mai bine ca la dejun în Racăș, aceasta de sigur fiindcă umblaserăm trei ore pe dealuri împădurite—o pornirăm pe o coastă a pădurei, de vale, unde întrezărisem eu și Sandor panglica lată, albă și vie a Oltului. Ocolirăm prin partea din dreapta a râpei adăpostitoare de vulpi și lupi și văzând—după vre-o jumătate de oră de răscoliri și așteptare, că nu se mișcă nimic, ne scoborărm curând pe malul râului.

Deși era aproape seară, doctorul și ofițerul, cari fuseseră aproape nedespărțiți, propuseră să facem o bae 'n Olt.

Primirăm în principiu neașteptata propunere, a tovarășilor, însă eu și unul din burlaci opinărm că am putea răci, seara fiind cam răcoroasă și drumul prin pădurea umedă.

Doctorul, convingându-se prin tăria argumentelor mele, renunță pentru a doua zi dimineața. Locotenentul însă, încăpățanat cum era el din copilărie, se dezbracă repede și se aruncă în mijlocul apei. Inotă, inotă până ce obosi și ne obosi. Când vroia tocmai să iasă, apărură la cotitura din sus a Oltului un *cin*, mînat cu o prăjină lungă de un țaran—român după aparență.

Fiind cam obosiți toți, chemărm pe țaran la mal și propunându-i o plată bună, el primi să ne imbarce și să ne ducă până în Satul lui Matei care era pe malul apei. *Cinul*, abia coprinzându-ne în scobitura-i lungă și îngustă, porni mai anevoe pe Olt în jos și într'o jumătate de oră, sub lumina feeriei a unui amurg din bazme, între două priveliști admirabile, intrărm în sat.

Căutarăm cu ajutorul lui Sandor—o casă ospitalieră.—Primitoare erau toate, dar nu ne puteau cuprinde pe toți, astfel că furăm nevoiți să ne împărțim în două cete—bine'nțele după ce prânzirăm laolaltă;—eu cu burlacii în casa unui român respectabil, doctorul și locotenentul într'a unui cantonier ungur pe care-l cunoștea Sandor, iar călăuza în tinda casei acestuia din urmă.

Casa în care trebuia să dormi era

curată și cu mult gust decorată cu vase înflorite și cu țesături naționale. Am dormit opt ore foarte liniștit. Dis de dimineață am alergat la capătul uliței, la casa în care erau doctorul și locotenentul, împreună cu Sandor. I-am găsit îmbrăcându-se;—Mircea însă, ofițerul, era foarte indispus, părea chiar suferind.

Ni s'a servit niște ouă fierte, smântână și lapte proaspăt. Pentru că angajasem de seara ce trecuse pe țaranul cu cinul spre a nu mai umbla pe jos fără motiv, ci pe Olt cu ajutorul acelei bărci rustice, l'ășteptam să vie să ne invite la imbarcare. Soarele începuse să și verse lumina puțin mai pală pe creștetul pădurilor cari acopereau dealurile de pe laturile Oltului și viața satului se frământă zgomotos. Deodată locotenentul, care tocmai își incheia tunica, se făcu alb-alb—la față—din roșu cum era de obicei, și tremurând din tot corpul, se abătu pe un scăunel de-alături. Ne speriarăm cu toții, căci a fost ceva neașteptat, de oare-ce vorbise tocmai atunci despre niște lucruri foarte hazlii. Îi deschearăm tunica, îl fricționărm cu puțin oțet tare ce ni'l aduse imediat cantonierul și'l duserăm în casă, ude l'am așezat binișor pe pat. Tremura, ardea și era într'o stare de slăbiciune extremă. Doctorul Zend, care nu zisese nimica, deși se vedea că știe ceva, ne privi doar într'un mod—pe cât de echivoc, pe atât de îngrijitor.

După ce dădurăm locotenentului să bea o oală cu lapte cald, de curând muls dela o vacă a cantonierului, îl lăsarăm singur în casă și eșirăm toți patru, simțindu-ne sufletul încărcat de îndoială. Afară, doctorul ne șopti:

— Baia de aseară... Poate avea urmări și mai rele.

Eu nu pierdui prilejul de a constata că în adevăr ca un om cu multă experiență procedasem în seara ce trecuse, refuzând—cu toate că eram mai tinăr, să mă scald în Olt. Burlacii erau nemulțumiți numai fiind că vedeau și simțeau că acest incident le micșora «cheful» și mulțumirile pe cari le puteau avea la această... vânătoare.

Am fost nevoiți să lăsăm pe tovarășul Mircea Mircea împreună cu d-rul Zend și noi patru, «burlacii», eu și Sandor hotărâți să ducem la sfârșitul dorit această escapadă, am pornit-o după două ore cu cinul lui Badea Vasile, pe Olt în jos, oprindu-ne în Turzun. Turzunul e o luncă mare, împrejmuită de trei părți pădure și de-o parte apă, și în el pasc, o lună sau două pe an, vitele locuitorilor dintr'un sat de pe valea Palășului. «Stăvarii», paznicii vitelor cari umpleau în acest timp lunca, ne primiră bine, deși cu oare-care indiferență, în coliba lor primitivă, asemănătoare locuințelor eschimoșilor. Am luat dejunul acolo împreună și am ascultat povestirea interesantă, dar cam monotona a unui stăvar bătrân care întâlnește—nu de mult,

o bandă de hoji de vite cu cari se și luptase.

Am făcut o plimbare prin pădure — însă neavând speranța să întâlnim ceva atât de aproape, renunțăm de a ne mai aprofunda și ridicăm pe dealurile împădurite des, și, ca să nu ținem și pe țărânat cu cinul prea mult, ne continuăm plătirea pe Olt în jos până la Hoghiz, unde ajunserăm în amurg. Lângă un pod mare de fier, pe care trecea șoseaua națională, foarte bine întreținută, — ca toate drumurile din Ardeal, de altfel, — am acostat țărâmul, și după ce-am plătit țărâmul cu cinul, arvunindu-i și venirea peste trei zile spre a ne duce 'napoi până în satul Bogata, lângă Turzun, pe care nu-l vizitaserăm, ne-am îndreptat spre centrul Hoghizului să căutăm o casă primitoare de oaspeți, pentru noaptea aceea.

Cu chiu cu vai, găsim o româncă de treabă care, în schimbul unei piese de cinci coroane, binevoi să ne acorde ospitalitatea. Satul era cam jidovit. Dintr-o sinagogă mică auzirăm pe 'nserate zbiritele disperate către Jehova ale unui haham bătrân, sfrijit, cu barba mare albă și galbenă și cu niște ochelari enormi pe nas; neputându-ne stăpâni o curiozitate spontană, l' întrebăm de ce strigă atât de tare când oficiază slujba religioasă. Spre surprinderea și stupefierea noastră ne răspunse că Jehovah fiind foarte bătrân, mult mai bătrân de cât el, e de lipsă ca toți preoții conștiincioși să strige cât mai tare spre a putea fi bine auziți de Cel de Sus.

A doua zi dis de dimineață, după un somn mai puțin dulce, fiindcă ne cotropise părerea de rău pentru boala tovarășului Mircea și pentru părăsirea rezonabilă intru câțiva a bolnavului, pe toți, căutarăm repede o gabrioleță cu cai pentru ca să ne ducă în valea Bogății, cale de 30 de kilometri, unde, într'un labirint de păduri bătrâne, de stânci și vâgăuni, abundă vânat din toate neamurile și de toate mărimile. Nu găsim însă decât o căruță mai curățică și, pe un preț, cam neobișnuit de mare, ne vizurăm după cinci ore de zdruncinături necontenite, de cale anostă printre păduri și stânci, într-o întindere pătrată de teren defrișat, acoperit cu iarbă. Șandor ne pregăti dejunul, făcând cuvenita parte egală, cu gândul la cele trei zile câte aveam să cutreerăm pustietatea acestor păduri în cari nu locuiau decât doi pădurari, cine știe unde, și toate selbăciunile piscurilor împădurite de veacuri.

Arvunirăm apoi și căraușul acesta, care urma să vie a treia zi la amiază să ne ducă 'napoi la Hoghiz.

...O, dar constat că imi e cu neputință să descriu toate peripețiile, toate întâmplările — excepțional de interesante atunci, ale acelei vânătorii din Valea Bogății, care a durat două zile și

două nopți, — acuma când sunt anti-vânător de vietăți materiale. În deosebi năpădindu-mă nespuse de dureroasa amintire a prietenului Mircea, locotenentul de honvezi, rămas bolnav de pneumonie, în Satul lui Matei, pe care îl găsim a patra zi în agonie și l' duserăm cadavru, la Brașov, mă simt cu totul în imposibilitate de a mai descrie vânătoarea aceea interesantă în termenii obicinuiți spiritului meu obiectiv de azi; renunț așa dară și dacă e cineva curios să știe rezultatul vânătoarei acesteia, să l' enunț: am împușcat două vulpi, un lup, un mistreț, două capre mici și un cocoș sălbatic, iar Șandor s'a rătăcit cu merindea o jumătate de zi printr-o vale întunecoasă unde — abia, abia l'am găsit spre seară,

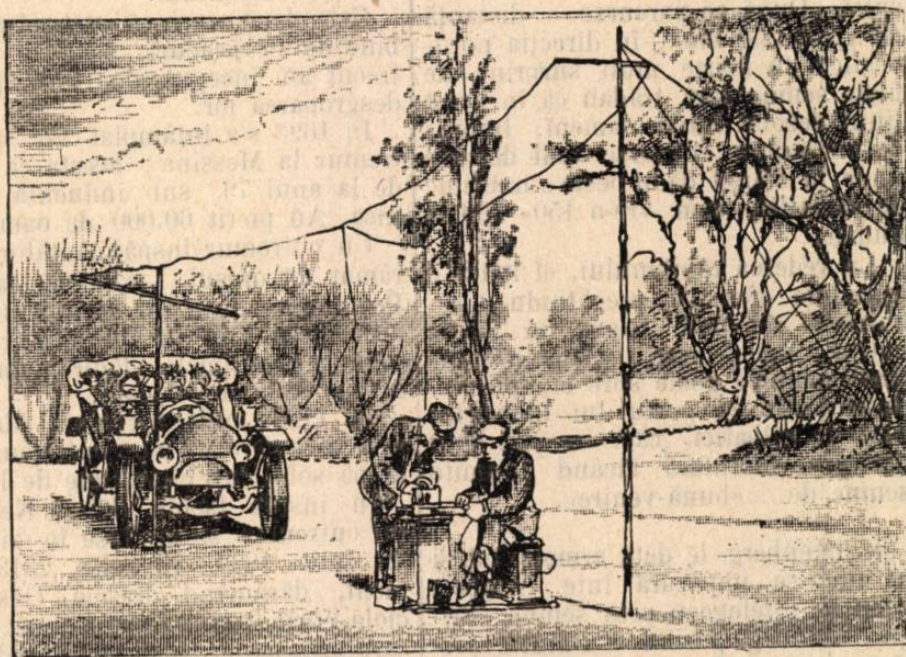
noi morți de foame, el bolnav de spaimă. Bucuria lui de atunci merită să fie descrisă — cu alt prilej voi face-o poate și în deosebi expresiile lui plastice. Nopțile nu le-am dormit, câte-va ceasuri doar, ziua, am găsit puțin somn într-o colibă părăsită lângă un izvor care țâșnea dintr-o stâncă, rece ca gheața și limpede ca cristalul.

Doliul convențional după moartea locotenentului l'am purtat toți patru un an de zile. Eu însă și doctorul — care fusese neputincios, neavând nici ce l' trebuia la îndemână, îl purtam și azi după ani în suflet și l' vom purta totdeauna.

După sosirea noastră, Brașovul fu acelaș de mai înainte.

N. Flint

Telegrafie fără fir în automobil



Un reporter american comunicând prin telegraful fără fir, mobil, cu jurnalul său.

Acelaș spirit plin de ingeniozitate care a determinat industria americană să fie ceea ce e azi, a adăugat lângă numeroasele mijloace de progres ale ei și ale tuturor oamenilor în general, aparatul mobil de telegrafie fără fir pe care l' poți duce în

tot locul — cu un automobil de pildă, și prin care, de ori unde, poți comunica la nevoie, cu ori-ce oraș american. Modul, foarte simplu, în care se intră în comunicație cu un telegraf asemănător dar imobil se poate vedea în ilustrația de aci.

Descoperirea unei rase noi

Un experimentat căpitan de balenieră, înapoiat nu de mult din oceanul Arctic, a lansat surprinzătoarea veste că pe pământul Principelui Albert există o rasă de oameni cari nu se aseamănă nici cu Pieile-

Roșii nici cu eschimoșii și cari formează astfel o ramură etnologică cu totul specială.

Harta oceanului Arctic a fost foarte mult îndreptată în ultimii zece ani grație explorațiilor întreprinse în această perioadă; cu toate acestea nu e inutil să descriem puțin pământul Prințului Albert. Această insulă are

o suprafață puțin inferioară celei a marelui Britanii; ea nu e despărțită de continentul american de cât printr'un îngust braț de mare pe care suedezul Amundsen l'a trecut acum, câți-vă ani când pornise în cercetarea părții Nord-Vestice. Țărmurile acestei imense insule nu sunt de cât în parte cunoscute, iar interiorul ei n'a fost explorat nici odată.

Căpitanul de balenieră Klinkenberg a povestit ofițerilor de pe «Thetis», o mică navă de război, engleză, care făcea poliția pe oceanul Arctic în timpul pescuitului, cele ce vom relata mai jos.

La finele verei anului 1905, *Olga*, baleniera de sub comanda căpitanului Klinkenberg, fu surprinsă de gheturi în apele Pământului Prințului Albert. Ea fu silită să erneze în acest loc până în vara următoare.

Insoțit de un grup de eschimoși, căpitanul, ne având ce face, întreprinse o vânătoare în interiorul insulei. După ce parcurse o distanță de vre-o 350 klm., în direcția nord-vestică, fu foarte mult surprins de niște semne care trădau că în acest ținut dezolat trăiau oameni. Impins de curiozitate el merse mai departe unde în sfârșit dădu peste o mulțime de sălbatici, cam vre-o 150—160 la număr.

La vederea căpitanului, ei luară o atitudine ofensivă pregătindu-și arcurile și ridicând în sus un fel de cuțite lungi de aramă. Căpitanul întinse mâinile goale spre ei, aplecându-se puțin și gestul lui fu înțeles bine de sălbatici, căci imediat două dintre ei înaintară făcând anumite semne de... «bună-venire».

Klinkenberg le dete armele lui și în fine se împăcău iute. Ambele părți se înțelegeau prin semne, singurul limbaj posibil. Cu multe sfărțări putu să afle, de pe figura foarte expresivă unei femei, că vedeau pentru întâia oară străinii pe pământul lor. Căpitanul fu invitat și condus apoi să viziteze locuințele lor, satul cum s'ar zice. În total ei sunt 600 de persoane și trăesc exclusiv din produsul vânătoarei și pescuitului lor. Casele lor sunt construite din bucăți de pământ învelite în piei de focă. Interiorul le este mult mai propriu de cât al locuințelor lacustre ale eschimoșilor. Forma acestor case nu aduce nici cu acele ale eschimoșilor, nici cu *tepecs*-urile Pieilor-Roșii.

Alte câte-va amănunte asupra acestor sălbatici dintr'o rasă nouă, pe care le-a relatat, cu mai multă ordine bine înțeles, căpitanul Klinkenberg ofițerilor de pe nava engleză, ne scapă; mai menționăm însă un singur lucru interesant: arama, care abundă în falezele țării lor, e întrebuințată

de acești sălbatici cu multă iscusință, făcând arme din ea.

Iată locul în care o misiune compusă din oameni de știință ar putea afla multe lucruri noi de studiat și din cercetările ce-ar face și concluziile la care s'ar ajunge prin ele, pot naște de bună seamă noi lumi în mai multe științe de odată, făcându-se un uriaș pas înainte.

n.

NOTE ȘTIINȚIFICE

Câteva din cutremurele celebre din Europa

În anul 79 al erei noastre, un groaznic cutremur, urmat de o izbucnire a Vezuviului, prăpădi cu totul orașele romane Herculaneum și Pompei. Casele și oamenii care scăpară de cutremur fură acoperiți de lava arzătoare a vulcanului.

Cele două orașe au stat ast-fel mai bine de 17 veacuri. Abia în veacul trecut au început săpăturile pentru desgroparea lor.

În 1693 s'a întâmplat iar un cutremur la Messina; acesta ca și cel de la anul 79, sub influență vulcanică. Au pierit 60.000 de oameni.

Un cutremur înspăimântător a dărâmat tot orașul Lisabona, capitala Portugaliei, în 1755. După cutremur apele oceanului au inundat ruinele înghițind ultimele clădiri, stingând ultima scântee de viață.

În 1783 mult încercata Messina avu să sufere un nou cutremur care crăpă solul într'o mulțime de locuri.

În insula Ischia (lângă Neapole) un cutremur se produse în ziua de 28 Iulie, 1883. El ucise 2313 oameni, dărâmand orașele Casamicciola, Forio, Ischia, Loco-Ameno. Unul care scăpase cu viață spunea despre Casamicciola că a sărit în aer ca un dop de la o sticlă de șampanie.

Andaluzia (provincie în Spania) avu multe de suferit de pe urma unor cutremure care se succedau unul după altul. În 1802, 1804, 1824, 1826, 1829, 1836, 1841, 1849 și 1860 se simțiră cutremure mai slabe, dar în 1884 veni unul care omori 745 de persoane și răni 1426.

Coasta de Azur și Liguria fură și ele lovite. Un cutremur le făcu mari ravagii în 1887.

Nu mai vorbesc de recente cutremure din Italia: în împrejurimile Florenței (1895); în Calabria (1905); în Messina (1908)!

Ele sunt prea vii în memoria tuturor ca să fie nevoie să le mai împăpătez.

Dintre cutremurele din alte continente menționez pe cel din Java și Japonia, 1883 și cel din San-Francisco

(18 Aprilie 1906). Să nu uit pe cel din Japonia (1891). Mai sunt și alte multe și groaznice cutremure, dar le trec cu vederea, căci mi-ar trebui o listă prea lungă ca să le înșir.

Mă gândesc acum la cutremurele de pământ și-mi zic: omul n'a învins natura și niciodată nu va ajunge s'o învingă, deși toată viața se luptă cu ea. Ar trebui să oprească cutremurele de pământ, izbucnirile vulcanilor; să cârmuiască după voia lui ploile, vânturile, apele oceanului, să fie stăpân pe toate fenomenele lumestii!

Dar, după concepția materialistă care spune că totul s'a creat din natură, prin evoluție, pentruca omul să învingă natura, ar trebui să învingă însăși moartea...

Orî aceasta nu se poate și nu se va putea niciodată.

D. Iac.

FELICIEN CHALLAYE

JAPONIA MODERNĂ

(Impresii)

Japonia este una din cele mai atracțioase țări din lume, și ăistoriografilor și filosofilor o interesantă problemă de rezolvat.

Iată un popor cu o civilizație prea antică, prea deosebită de a noastră și ferită de orî ce influență străină. În primul secol el începe a-și apropia în parte civilizația europeană. Japonia—feudală în prima jumătate a secolului întâi, —azi are un popor modern.

De ce s'a europenizat?

Cum s'a modernizat?

Mult timp a existat în Europa, despre acele întrebări, o părere comună, primită în general. Japonezii s'au europenizat fiind că credeau mai superioară Europa modernă de cât vechea civilizație orientală. Din considerațiuni de stimă, sau din absolutism, credem că civilizațiunea rasei noastre este mai bună, pentru toate popoarele lumii; Japonia ar avea inteligența să mărturisească superioritatea ei, eminentă; ar încerca însă a ne imita în totul, la nevoe. Dacă în Japonia modernă ar fi urme din trecutul îndepărtat, de sigur aceasta ar fi contra voinței Japonezilor; însă ar fi modest, să se suradă de acele anacronisme nevoite. „*Japonia modernă*”, spunea un diplomat, *este o traducțiune neîndeplinătească*“.

După câte-va luni de călătorie în Japonia (nu mult înaintea războiului ruso-japonez) am avut prilejul să cunosc, că acea credință, atât de mult răspândită, este cu totul falsă.

Aceea ce Japonia modernă păstra,

din vechia Japonie, voia să păstreze și este mult mai important de cât ceea ce împrumută sau voia să împrumute din Europa modernă. Spre a înțelege bine motivele cari au silit Japonia să împrumute în parte civilizația europeană, e necesar să studiem întâi, ceea ce ea nu a împrumutat.

Japonia și-a păstrat fundamentul vieții materiale, și apoi casa.

Casa japoneză este construită din lemn. În interiorul coridorului se deschid camerele. Ce e curios într-o cameră japoneză este că aceasta e cu totul goală; în ea nu se află mobile, ca: masă, scaun, fotoliu, pat, sau dulap. Pe dușumea sunt așternute rogojină de o curățenie uimitoare; dar jur împrejur pereții mobili, făcuți din hârtie mată, și susținuți de rețele pătrate din lemn ușor. Japonezii țin din inimă la curățenia locuințelor lor: de obicei reînnoesc de două ori pe an pereții de hârtie, rogojinile însă le schimbă numai toamna. Prin casă umblă totdeauna fără încălțăminte, pe cari le descalță la ușă înainte de a intra.

În fundul camerei, de obicei se află un alcov, (tokonoma) destinat obiectelor de artă; pe trepte de lemn lustruit se aranjează vase, cutii, călimări, sau statuete de lemn, porțelan, fildeş sau bronz. În vase se aranjează câte un buchet japonez, făcut din ramuri cu flori, cari se deosebesc prin curbături și înălțimi neegale, aranjate după regulile detaliate ale estetice din secolul al XI-lea.

De alcov sunt suspendate lungi picturi pe hârtie sau mătase, încadrate cu benzi de stofă (kakemono). Din timp, în timp se schimbă acele obiecte de artă, precum și kakemonele, alegând dintre picturile pe cari le posedă o familie pe acelea care se potrivesc mai bine cu sezonul, timpul, culoarea zilei, nuanțarea moralului, a căror strălucire înfățișează întâmplările ocazionate sub impresiunea vieții locatarilor.

În acele camere unde se găsesc de obicei numai câte-va obiecte de artă, mobilierul se aranjează numai atunci, când se simte nevoie. Sosește un oaspete: imediat i se pune pe rogojină o pernă, pe care stă ingenuchiat pentru a se odihni; dacă-i este frig i se așează dinainte un vas cu foc conținând și cenușă caldă.

În timpul mesei, se aduce fiecăruia câte o mică masă lustruită, înaltă de câți-va centimetri, pe cari se aranjează numeroase farfurii și câni de porțelan, cu capac; acele farfurii sau câni conțin supe de bob sau de iarbă de mare, rasol de pește cu sos de inibahar, pește fript sau fiert, macaroane preparate la cuptor, garnisite cu spate de țipar (pește), ouă, fasole, crăci fragede de bambus rădăcină de lotus, etc. Din aceste mâncăruri Japonezii prepară trei mese, dejunul, prânzul și cina; prima masă însă este mai scurtă și mai moderată. Orezul,

care înlocuiește pâinea noastră, este baza alimentației. O mică servitoare ingenuchiată înaintea unui vas de lemn plin cu orez, umple căniile mesenilor; aceștia le țin în mâna stângă iar cu cea dreaptă țin două vergele prin ajutorul cărora se servesc în timpul mesei luând orezul pe care îl mănâncă cu puține legume sau cu pește. În timpul mesei Japonezii beau ceai, fără lapte și fără zahăr. Înaintea mesei, sorb câteva păhăruțe dintr'un alcool cald, preparat din orez (sake).

La ora culcării, aștern pe rogojină câteva cuverturi groase, pe cari le întrebuițează ca pat.

Acestea sunt casele în cari locuiesc majoritatea Japonezilor.

Sunt în Japonia, mai ales în porturile libere, câteva locuințe europene, în cari locuiesc numai europeni. Fiecare înalt demnitar trebuie să aibă o cameră mobilată în stil european, acestea fiind rezervate pentru primirea străinilor; pe când restul camerilor sunt mobilate în stil japonez, în cari ei locuiesc după moravurile lor. În multe orașe, funcționează de câțiva ani restaurante străine. Menuul în acele restauraante este scris într'un jargon amuzant, ca: pan (pâine), biern (bere), omeletta (omlet), biftec (friptură), etc. Cu toate că Japonezii își păstrează încă obiceiurile alimentației lor naționale, totuși pentru a se distra, cinează câteodată europenește.

...

De ce japonezii preferă, în principiu, vechiul lor mod de viață?—Din motive economice, și în același timp sentimentale. Casa din lemn și hârtie se construiește în câte-va zile, iar alimentația eficientă e de mare folos unui popor sărac. Simplitatea moravurilor le înlesnește o viață neîngrijită, însă de o idealitate incântătoare: nu e necesar să dai vieții lor materiale o mai multă atențiune de cât merită. Japonezii stimează încă modul lor de viață, pentru mulțumirea ce le-o dă înclinațiunea lor către frumusețe. Simplitatea camerilor lor, totuși pare foarte artistică. Așa că în locuințele lor nu se găsesc mobile nefolositoare și scumpe, în schimb însă se găsesc interesante obiecte frumoase. Lipsa luxului și luxul fals înlesnesc a introduce în locuințe o adevărată artă. Nicăieri mai bine ca în Japonia, nu se supun regulii de aur a lui William Morris: «Ni-mic să nu aveți în casă fără folos, sau «pe cari nu-l credeți frumos».

Aceleași observațiuni le convin și pentru îmbrăcăminte. Pentru bărbați ca și pentru femei, îmbrăcămintea lor este un halat cari se aseamănă foarte mult cu rasele-preoțești; numit «Kimono». Toate doamnele japoneze, exceptând pe cele dela Curtea imperială, își păstrează încă costumele lor naționale ca și japonezii; ei, însă, întrebuițează palaria europeană, pe care o găsesc mai

comodă. Curtea imperială, adeseori vizitată de ambasadori străini, impune anturajului său îmbrăcarea costumului european, fără excepție pentru bărbați sau dame; miniștrii și nobilii se îmbracă cred, europenește, numai pentru ca să întreținem cu ei raporturi intime ca egali.

De altă parte funcționarii obișnuiesc costumele noastre, care se acomodează perfect cu mobilierul european, scaune și mese pe cari le au în biourourile lor; reînforcându-se însă acasă, foarte adesea își îmbracă costumele lor obișnuite.

În definiție, costumele europene, nu se mai bucură astăzi de favoarea de odinioară. Majoritatea Japonezilor, comparând costumele lor naționale, îl apreciază mai mult. Îl găsesc mai potrivit, mai original pentru toate împrejurările vieții de exemplu pentru cazul când ingenuchiază pe perine, îl consideră simplu, comod, mai elegant și găsesc că acoperă mai bine decât oricare alt costum corpul omenesc.

(Va urma)

Trad. din rev. esperantistă „Lingua Internacia” de **Miluță Simion**

DIVERSE

Un urs fidel. — Acest fapt divers merită să fie semnalat. Scena s'a petrecut la Belfast, în Irlanda. Un sârman străin expusese în stradă un urs savant; mișcările coreografice ale plantigradului amuzați trecătorii și aduseră proprietarului o bună sumă de parale. Un pungaș însă, anume Cristoph Watkin, căută a-l șterpeli banii. Lui i se părea că polka executată de animal desgustă publicul și el voia să joace un «Cake-Walk». Proprietarul ursului, care scuza ignoranța companionului său în materie de dansuri americane, primi în plină față, o lovitură de box. Atunci, fără a-l da timp de a se pune în defensivă, ursul se aruncă asupra pungașului și-l asvârli la pământ leșinat, cu o lovitură de picior, că nici Salvarea nu a putut să-l dea vre-un ajutor. Fără intervenția poliției Watkin ar fi fost făcut bucăți de bravul animal așa de hotărât să apere pe stăpânul său—și de pumnii și de jăfuire.

L. KI.

ELEFANȚI FOLOSITORI

În alte chipuri

În definiție elefanții sunt — chiar numai prin corpul lor, foarte apreciați de vânătorii și stăpânii lor cari i-au domesticit. Valoarea dinților — în primul rând,— a pielii, a grăsimii

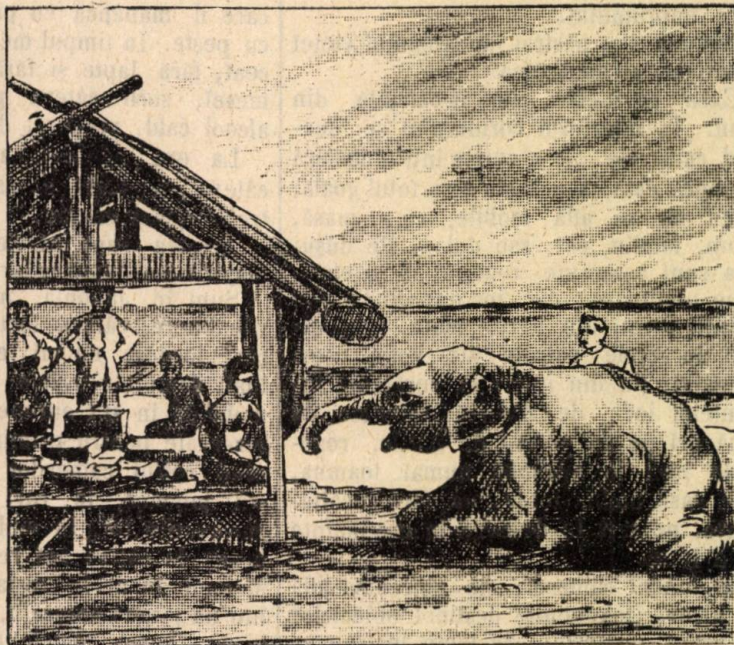
lui, etc., e totdeauna destul de mare, încât răsplătește toate greutățile, învinse cu trudă de vânătorii, și toată cazna îngrijirii date de stăpânul său. De cât-va timp însă, pe lângă va-

ingenioase din Sumatra și Siam au început să-i impue și alte atribute, pe cari și le împlinește într'un chip surprinzător de bun. Așa, în insula Sumatra a fost înhămat la un tăvă-

Indigenii din Siam l-au dresat atât de bine, i-au dat atâtea noțiuni de arta cerșetoriei, încât au scos din câți-va din acești pachidermi niște cerșetori desăvârșiți în meseria lor.



Elefant înhămat la un tăvălug, nivelând o șosea reparată



Elefant cerșetor, ingenușchiat în așteptarea pomenei.

loarea «părților moarte» ale corpului acestui pachiderm și pe lângă serviciile — însemnate uneori, pe cari le aduce el vânătorilor de tigri și lei, și călăreților (pe el), — niște spirite

lug enorm, de o greutate foarte mare, care, prin tracțiunea lui, nivelează șoselele chiar mai bine decât tăvălugul cu abur — care e mai ușor, fiind și dublu.

Cele două ilustrații alăturate reprezintă două din elefanții cu noi atribuții atât de folositoare — mai ales primul — ingenioșilor dascăli.

BICIUL DE FOC

— Mare roman de aventuri moderne —

— Urmare —

În clipele acelea imaginea lui Dick Fann îi trecu pe dinaintea ochilor.

Și o tristețe fără margini o cuprinsese; avea să moară fără să-l mai vadă.

Dar după un moment, cu buzele strânse, cu privirea pierdută în spațiu, biata fată murmură:

— Dânsul nu va sta la îndoială. Va plânge pe mormântul meu, dar eu îi voi surîde de acolo și-i va face datoria plină la capăt.

Natura însă își ride de jurămintele omenești. Ce înseamnă pentru ea voința unei fete ca Floriana?

În strîmtoarea de Bering dezastrul începuse.

Floriana, privind spectacolul, începu să tremure. O frază ironică a lui Lar-mette o lovi drept în inimă. Bijutierul exclamase:

— Bravo! Avalanșa lucrează pentru mine.

Dick Fann și stupidul Botera, cari s'au

lăsat așa de prosteste să cadă din automobil, vor fi uciși. Voi scăpa astfel și de un adversar temut și de un complice plătit.

Floriana îi răspunse printr'un strigăt dedurere:

— Pierduți! Așa dar sunt pierduți?

— Fără îndoială, d-soară. Nu mai poate fi nici o scăpare pentru ei.

Bijutierul tăcu. Un moment se temu că prizoniera sa avea să înnebunească.

În adevăr Floriana izbucnise într'un hohot de ris sfâșietor, mai dureros decât o plângere.

— Așa dar, mizerabile, exclamă dinsa, singur ți ai zdrobit visul de aur pe care ți-l făuriseși.

— Ce voești să spui, d-soară?

— Că în această catastrofă va muri și tatăl meu și că nu vei mai putea cunoaște niciodată locul unde au fost ascunse corindioanele. Te-ai ruinat.

Bijutierul se îngălbenise. Apucă mai-

nele prizonierei, i le strânse cu putere și cu ochii înroșiți de o flacără bizară, întrebă:

— Așa dar voești să spui că d. De-frau era acolo?

— Da!

— Nu se poate. Doar i-am văzut bine. Erau numai trei bărbați: Dick Fann, Jean Brot și faimosul doctor Noscoso...

— E tatăl meu, răspunse copila, cu un gest teribil.

Și cum bijutierul căuta acum să afle mai multe amănunte, dinsa îl respinse și ingenușchind pe stânca înghețată, îi zise rugătoare:

— Destul! Lasă-mă să mă rog pentru tatăl meu, care va muri în curând!

Și izbucni în hohote de plâns. Iar la țarm ghețurile furioase se ciocneau, se zdrobeau într'o alergare continuă, cu un zgomot asurzitor, ca și când miile de explozii ar fi izbucnit în același timp.

CAP. V

Linia transiberianului își are punctul său terminus, după cum se știe, la Vladivostok. Dar aceasta este numai stația oficială. Linia mai merge câteva verste spre nord, pînă la Khabarovsk.

Patru zile după evenimentele teribile al căror teatru fuseseră insulele Diomede, o grupă de oameni, aducând cu ei două țargi grosolane, pătrunseră într-o casă de pe țărmul mării, situată cam la vre-o zece verste spre nord-est de Khabarorsk.

Pe niște blănuri fură depuse două corpuri, două cadavre în aparență, pentru că nu făceau nici o mișcare.

Dar iată că acum oamenii se retrag, după ce incasează mai întâi câteva piese dela unul dintre ei.

Acesta rămase singur lângă cele două corpuri neînsușite.

După ce le privi un moment cu atenție murmură :

— Botera este mort cum se cade. Omul acesta din Peru, n'a putut îndura temperatura unor regiuni, unde chiar primăvara este mult mai friguroasă de cât iarna țării sale.

Dar d. Defrau mai trăește. Trebuie să-l salvez. Omul acesta trebuie să trăiască pentru mine.

Scoase din buzunar un flacon de cristal, în care se afla o licoare de culoare roză.

— Câte-va picături din lichidul acesta îi vor activa circulația.

Și omul vărsă câte-va picături din flacon între dinții strânși ai aceluia pe care-l numise Defrau.

Efectul fu aproape instantaneu.

O roșeață ușoară coloră fruntea celui care stătea neînsușit. Nările i se dilatară și pleoapele îi palpară ușor.

— Foarte bine, murmură omul, o ceașcă de bulion să inghită, și în urmă cred că va fi în stare să stea de vorbă cu mine.

«Înainte de asta însă, trebuie să-l pun în stare de a nu mai putea să mi-se împotrivescă.

Luă dintr'un colț o fringhie, și cel leșinat fu legat solid, lăsându-i liberă numai mâna dreaptă.

— Așa, murmură omul; acumă să prepar ceașca cu bulion.

«Îi voi prepara un bulion așa de bun, în cât dacă sârmanul Botera n'ar fi complet mort, s'ar deștepta și el să inghită câte-va linguri.

«Dar cred că Botera se va feri să mai deschidă ochii; e băiat bun și știe ce rezultate poate avea o asemenea reîntoarcere.

După ce prepară bulionul, omul se întoarse spre d. Defrau, și descleștându-i dinții, îi turnă câte-va picături.

Prin ce împrejurări ajunsese secretarul trustului de comisioane în acea colibă ?

Intr'un mod cât se poate de simplu. După convorbirea pe care Larmette o avusese cu Floriana pe stâncele dela East-Cape, în fața insulelor Diomede, sinistrul aventurier zărise icebergul plutitor pe care Dick Fann și prietenii săi, în tovărășia puțin plăcută a lui Botera, se agitău cu disperare.

Atunci, un gând îi lumină deodată spiritul.

Curentul rece de la nord se cobora mereu spre sud, ținându-se tot pe lângă coastă. Prin urmare, pentru Larmette toată chestia era să nu peardă din vedere icebergul; și la rezultatul acesta putea ajunge fără multă greutate, servindu-se de automobilul său de o sută de cai putere.

Avea să capete sau siguranța morții dușmanilor săi, sau poate că întâmplarea avea să-i arunce în ghiara sa.

Și într'un caz și în altul, n'avea de ce să se mai teamă în viitor că va fi urmărit de raționamentele pătrunzătoare ale teribilului detectiv.

Floriana, dezarmată, fu legată bine și aruncată în automobil ca un pachet.

Dânsul se așeză la cârmă, și-și îndreptă aparatul spre sud.

Trecură ast-fel vre-o zece zile.

Acum icebergul și automobilul rămăneau față în față un timp îndelungat; acum se pierdeau din vedere, fie din pricină că icebergul se îndepărta de coastă, fie din pricină că Larmette era nevoit să mai înconjoare drumul din cauza diferitelor accidente de teren.

Dar mizerabilul calcula cu o exactitate matematică viteza mijlocie a curentului, așa în cât întotdeauna reușea să descopere din nou icebergul.

Calătoria de pe muntele de gheață observaseră și dânsii automobilul care-i escorta.

Și nu le fu de loc greu să recunoască cine îi urmărea; mai ales Botera nu se putea înșela asupra automobilului, care era opera inteligenței și a mâinilor sale.

Vedeau dânsii bine că lacomul bijutier nu consimțea cu nici un preț să-și scape prada. Și mai ales Botera era peste măsură de îngrijit.

— Omul acesta, murmură dânsul, nu-mi va face grație; sunt pierdut!

Jean Brot, neputând rămânea în nemiscare, se pusese să sape niște trepte în masa muntelui de gheață. De alt-fel, sub influența razelor solare, înălțimea acestuia începuse să scadă văzând cu ochii.

Aceasta este una dintre caracteristicile acestor regiuni extrem nordice: după iarna lungă cu o climă excesiv de friguroasă, vine o perioadă de căldură prea întinsă.

În puține zile pământul se desgheață până la o adâncime de un metru.

Jean se folosi de treptele pe cari le săpase pentru a ajunge până la nivelul apei. Cu o undiță improvizată, se încercă și reuși să prindă câți-va pești. Prindea ce e dreptul, foarte puțini și mici, dar ori cum, nu erau expuși să moară de foame.

Atâta timp cât mai există viață, trebuie să fie și speranță, spunea dânsul aproape vesel.

Ce speranță? D. Defrau și Botera înălțau din umeri când îl auzeau vor-

bind astfel. Amândoi nu mai sperau de acum înainte altă ceva, de cât să vie mai repede moartea pentru a-și scăpa de suferințe.

În tot timpul acesta Dick Fann observa coasta continentului cu mare stăruință.

În cea de a unsprezecea zi, icebergul se apropiase foarte mult de uscat. Creștetul muntelui de gheață nu mai domina apa mării de cât cu vre-o cinci sau șase metri, iar suprafața sa mai măsoara acum abia vre-o cinci-zeci de metri pătrați.

Dacă călătoria de pe iceberg ar fi fost în toată puterea lor, negreșit că ar fi putut încerca să ajungă pe continent înnot.

Larmette, care-și urmărea dușmanii de aproape, băgă de seamă ce se petrece, căci pe la amiază începu să ti-meată asupra icebergului diverse proiectile.

Mizerabilul trăgea cu gloanțe explosive căutând astfel să grăbească descompunerea muntelui de gheață.

— Toată lumea să alerge pe panta opusă! ordonă detectivul.

Voia să pue astfel între ei și atentator, grosimea muntelui de gheață.

Dar atât d. Difrau cât și Botera pă-rură că nu-l înțeleg.

Amândoi rămaseră nemișcați, judecând că de vreme ce trebuiau neapărat să moară, tot una era dacă aveau să moară cu o zi mai curând, sau cu o zi mai târziu.

Dick și Jean erau prea slabi ca să încerce a-i duce pe sus. Și cum împușcăturile lui Larmette continuau mereu, fură nevoiți să-și lase tovarășii și să se retragă pe coasta opusă a icebergului.

Jean Brot, pentru ca să nu-și piardă timpul în zadar, se puse din nou să pescuiască.

Deodată începu să strige:

— Repede, domnule Dick, vino de-mi da ajutor!

Reușise să prindă în undiță un pește mai mare.

— De astădată vom avea un adevărat dejun, exclamă Jean după ce reușiră să scoată peștele din apă.

După o pauză, ștregarul exclamă din nou, ca și cum siguranța că avea să mănânce bine îl făcuse să-și recapete dintr'o dată toate facultățile mintale.

Larmette încetase cu împușcăturile.

— Ce se petrece oare? Ar trebui să vedem.

Abia ajunsese Jean de cealaltă parte a icebergului, și începu să strige cu voce tare:

— Stăpâne!.. ne apropiem de un promontoriu care înaintează foarte mult în mare. Dacă am avea puțin curaj am putea debarca acum.

Și se întoarse alergând spre prietenul său-

Cu o lovitură de călcăiu sfărâmă ca-

pul peștelui pe care-l prinsese cu un moment mai înainte.

— Ce faci? întrebă Dick.

— Vezi bine. Vom avea nevoie să transportăm peștele acesta și am vrut să-l pun în neputință de a se mișca.

— Ai dreptate, amicul meu, răspunse detectivul. Acuma să încercăm să ne deșteptăm tovarășii. N'avem nici un moment de pierdut...

Dar n'au vreme să sfârșească.

O ciocnire violentă se produse, răsturnându-i pe amândoi. Apoi urmă o pocnitură sinistă și icebergul se opri în loc.

Dick și Jean se ridicară repede.

Primul lucru pe care-l observară fu că muntele de gheață își micșorase dintr-o dată volumul.

În adevăr, icebergul se rupsesse în două. Partea pe care se aflau ei se oprise lângă promontoriu, iar partea cealaltă își urma drumul înainte, împinsă de curent.

D. Defrau și Botera erau despărțiți de tovarășii lor.

Ce-aveau să se facă cei doi nenorociți, singuri, în voia soartei?

În momentele tragice creierul refuză orice raționament. Numai acțiunea se impune într'un mod imperios.

De aceea, renunțând să ia cu ei peștele care avea să le servească de hrană în primul timp, cei doi tovarășii săriră din stâncă în stâncă, îndreptându-se spre pământul sigur.

Erau oare salvați acum? Sau pământul acesta neospitalier al Siberiei avea să le fie numai prilejul unei agonii mai lungi?

Mister. Mergeau însă înainte pentru că în clipele acelea n'avea nimic altceva mai bun de făcut.

Când se văzură însfârșit pe teren sigur, într'un loc unde nu mai puteau fi surprinși de valurile oceanului, respirară ușurați.

Prima lor grijă fu să îmbrace din peștele pe care-l aveau. Nu era bun la gust, dar erau flămânzi amândoi, și aveau mare nevoie să înmagazineze forțe noi.

După masă se lungiră îndărătul unor stânci, și adormiră duși.

Dacă le-ar fi venit în minte să treacă dincolo de stâncile după cari se adăpostiseră, ar fi putut contempla de departe, un spectacol care i-ar fi umplut de grijă.

O luntre se deslipise de țărm și se îndreptase spre icebergul care mai plutea încă spre Sud, dus de curent.

Călătorii leșinați fură luați în această barcă, care se întoarse din nou spre țărm.

L'ar fi deosebit repede pe Larmette, care comanda un echipaj improvizat de pescari siberieni.

Defrau și Floriana erau acum amândoi în mâna dușmanului lor, care-i urmărea

cu o înverșunare sălbatică de atâta vreme.

Dar Dick Fann și tovarășul său dormeau, și nu putură urmări aceste peripecii.

În coliba în care fusese transportat neînsușit, d. Defrau își recăpătă încetul cu încetul cunoștința.

Se miră când se văzu legat cu frânghii, și aruncat pe niște blanuri, dânsul care se știa adormit pe icebergul plutitor.

Privi cu atenție în jurul său, și nu-și putu stăpâni un strigat:

— Floriano!

— Da, fiica sa era acolo. Dar nu-și răspunse; la strigătul său rămase nemiscată, cu fața îndreptată în altă direcție.

— Floriano! strigă dânsul din nou.

Atunci copila îi răspunse, fără să se întoarcă:

— Tată, nu sunt liberă. Suntem amândoi captivii mizerabilului nostru dușman.

Un hohot de râs urmă după această frază a bieteii copile.

Larmette intrase, și se oprise la doi pași de Floriana.

Criminalul avea în mână un obiect bizar. S'ar fi zis că erau mai mulți șerpi încolăciți la un loc.

Privind mai bine, d. Defrau recunoscu teribilul instrument de tortură al cazacilor: *knutul*.

Dar ce însemna asta? De ce fusese legată Floriana astfel? Și de ce se înarmase Larmette cu un knut?

Larmette se însărcină să răspundă repede la toate aceste întrebări.

— Veți decide acum de soarta fiicei d-tale, zise dânsul, adresându-se d-lui Defrau. Știu bine că ai putea hotări să-i ridici viața, după cum i-ai dat-o. Te înștiințez însă că dacă o condamnă la moarte va muri printr'o tortură teribilă. Va fi ucisă cu lovituri de knut.

— Dânsa? Pentru ce? Nu te înțeleg.

— Fără îndoială. Acela care face răul nu-l poate înțelege.

— Dar ce rău am făcut eu?

Larmette răsă cu hohote, și răspunse:

— Îți voi spune îndată ce ai făcut.

Ai ascultat sfaturile unui detectiv ambițios, Dick Fann.

— O inimă nobilă! îl întrerupse Floriana.

— Fie și inimă nobilă, dacă voești, continuă banditul. Dar s'a tîrît într'o aventură, din care nu vă poate scăpa de cât, sau moartea, sau supunerea oarbă ordinelor mele.

Apoi sacandindu-și cuvintele, ca și cum ar fi voit să le dea mai multă putere, continuă:

— V'ați aruncat în calea mea. Ați încercat să dărâmați edificiul pe care-l clădeam cu atâta trudă. M'ați atacat și ați fost învinși. Acuma sunteți sclavi mei.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătorilor», strada Brezoianu, 11, București.



Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dintii 1 leu 1 leu 50

SĂPUN de TOALETĂ

„FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul

— Bucata lei 1,25 —



BONBOANE

ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 banii la droguerie și farmacie. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

Tusea cea mai rebelă,
bronșitele acute
și cronice, tusea
măgărească vindecă sigur

PECTOSIN I I EANU

Sticla lei 3. Droguerie și farmacie

Anemia clorosa, neurastenia, histeria,
slăbiciunea generală combate.

HEMOFER I I EANU

— Sticla lei 4 —



**DURERI
Reumatice**

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur **Nevralgine Jurist**. Un flacon 2,50 și o doză 50 banii la droguerie și farmacie.

TOȚI ABONAȚII LA
«**ZIARUL CALATORIILOR**»

PARTICIPĂ,

cu încercare de azi, la următoarele mari și de valoare premii:

1) O sobă «Godin» No. 3, cumpărată de la cunoscuta casă: Industria Metalică «Marcu», B-dul Elisabeta, No. 5.

2) Una pușcă fină de vânatoare, cu 2 țevi, cal. 12, din vechia și renumita fabrică Pieper-Bayard.

3) Un pistol automat de buzunar, Pieper-Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7 65, însă format redus, foarte portativ.

4) Una carabină de mare precizie, cal. 22, Pieper-Bayard, semi-automatică.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin B. D. Zisman, 44, calea Victoriei, furnizorul Curții Regale.

5) Una oglindă mare venețiană de cristal;

6) Una măsuță de toaletă, cu oglinzi de cristal;

7) Una mașină de cusut de mână;

8) Două frumoase tablouri.

Toate aceste 5 obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mobile Marco Dattelkremer, str. Carol, No. 62.

9) Una pendulă de birou;

10) Una chisea de argint de China, foarte frumoase obiecte, cumpărate de la magazinul de încredere Schmith & Stratulat, calea Victoriei, 53.

11) Un gramofon perfecționat;

12) Una mandolină, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

13) Una fructieră, argintată și aurită, cu 12 cuțite pentru desert, aurite, cumpărată de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, B-dul Elisabeta, 9 bis.

14) Una toaletă de bambu veritabil, cumpărată de la bine asortatul magazin de mobile de trestie și bambu, D. Litmann, strada Lipscani, No. 3.

15) O duzină crema «Flora».

16) O » săpun «Flora».

17) O » pudră «Flora».

18) 2 ceasornice de argint, pentru bărbat.

19) 5 abonamente pe 6 luni la ziarul umoristic «Veselia».

20) 5 abonamente pe 3 luni la ziarul «Universul literar».

Toate aceste frumoase premii se oferă cu începere de azi, prin tragere la sorți, abonaților «Ziarului Călătoriilor».

Prețul abonamentului lei 5 p. un an, 2.60 p. 6 luni.

NOUILE PREMII

ALE ZIARULUI

„UNIVERSUL”

Cu incepere de astăzi, ziarul „Universul” oferă abonaților săi următoarele mari și de valoare premii :

O VILA LA SINAIA

construită anul acesta pentru abonații noștri, în pozițiunea cea mai încântătoare a Sinaei, pe str. Furnica

UN DORMITOR de BRONZ

foarte elegant, de mare valoare, cumpărat de la „INDUSTRIA METALICĂ MARCU”, Bulevardul Elisabeta, No. 5

UN D VAN-PAT

și

Un salonas modern

cumpărate de la marele magazin de mobilă „La Centrala”, Marcu Dettelkremer, strada Carol, No. 62

Un mare pedestal de marmoră sculptat

pentru flori

Una bicicletă, o pușcă de vânătoare și

Un pistol automat, cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zisman, calea Victoriei, 44

Un gramofon perfecționat și

Una vioară sistem Stradivarius cumpărate de la marele magazin Jean Feder, calea Victoriei, No. 54

Un flaut ornat cu fildeș cumpărat de la magazinul La Harpa, c. Victoriei 5.

Un ceasornic de aur pentru bărbat și

O pereche cercei cu 6 pietre de diamant cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”

Una pendulă de perete artistică lucrată

bătând orele

O elegantă pendulă de birou și

Doă fructiere cumpărate de la marele magazin de horologerie și bijuterie Theodor Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 9

Un inel de damă cu piatră antică de valoare

10 tablouri aquarele

Șase ceasornice pentru bărbați

Șase ceasornice „Réveil”

20 abonamente pentru 6 luni la ziarul „Veselia”

10 „ 6 la „Ziarul Călătorilor.”

Cu toate că acordă aceste mari premii, „Universul” menține aceleași prețuri de abonament, adică :

Lei 18 pentru un an; lei 9.15 pentru 6 luni; lei 4.65 pentru trei luni.

Abonații mai primesc gratuit „Universul Literar”, iar cei ce se abonează cu începere de azi mai primesc un volum din :

Memoriile Regelui Carol I

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 30 bonuri : pe 6 luni 14 bonuri ; pe 3 luni 5 bonuri

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână

— MARȚEA —



Moartea lui Bob Dalton, spaima Far-West-ului. — (Vezi pag. 4552.)

ABONAMENT

LA

„ZIARUL CALATORIILOR”

Pentru 1 an 5 lei; jum. an 2.60

Moartea lui Bob Dalton

Spaima Far-West-ului

Nu e multă vreme de când Presa americană a consacrat pagini întregi sângeroaselor fapte ale unei bande de *desperados*, care opera prin California. Această bandă era sub șefia renumitului în tot cuprinsul Lumei-Noi, Bob Dalton, supranumit «spaima Far-West-ului»; el era secondat de cei doi frați ai săi.

Ne întrecut în îndrăzneală, viclenie și stăruință, Bob Dalton deveni în scurtă vreme cunoscut și temut de toți cetățenii orașelor din America de Nord, și de toți marii plantatori, hacenderi și exploratori de tot felul. Numele său era pronunțat cu groază. Nu doar că era un bandit crud, ci fiind că nu i era frică de nimic, îndrăzneea totul, nimeni nu i se putea opune și în sfârșit părea invulnerabil, căci toate gloanțele ce i fuseseră trimise în nenumărate rânduri nu izbutiseră să-l doboare.

Ambițios, puternic și cu un spirit foarte întrepid, șeful cetei de *desperados* era—pe cât de temut de bogătașii americani—pe atât cel puțin, respectat și temut chiar, de cei sub ordinul lui; la aceasta contribuise în mare parte și disciplina severă, pe care o menținuse în tot decursul șefiei lui și «bunătățile» și spiritului echitabil care îl caracterizau față de toți ceilalți bandiți.

În mai puțin de un an de zile, faimosul Bob Dalton, spaima Far-Westului, localitatea în care operase la început și cea mai mare parte din faptele lui, jefuise o fabrică, un hotel bogat în care locuiau mai mulți milionari, o mină de aramă, un tren accelerat, etc., și din aceste câteva întreprinderi importante realizase o sumă de peste trei milioane de dolari (15 mil. lei)...

Frații lui, mai puțin *desperados* și pretențioși, începură să-l sfătuiască a părăsi primejdioasa șefie, să împartă averea realizată între ei, și, cu a treia parte (1 milion de dolari) cât i s'ar cuveni ca șef, să trăiască liniștit și fericit, peste ocean, în Belgia sau Elveția de pildă.

Cum văzu frumoasele intenții ale fraților lui, Bob Dalton se 'nfurie ca

nică-odată și le interzise să mai vorbească despre asemenea planuri, amenințându-i cu o pedeapsă exemplară.

De a doua zi chiar, șeful bandei de *desperados* alcătui un plan îndrăzneț, pentru spargerea unei bănci mari din Frisco, în casa căreia aflate că au fost depozitate două milioane dolari în aur. Banca aceasta mare era situată în centrul marelui oraș american și ori cui i-ar fi părut cu neputință ca un hoț, fie el chiar Bob Dalton, să pătrundă mai ales în camera marelui caser de bani.

Spaima Far-Westului însă făcu în grabă pregătirile necesare, plănui bine, prevăzu totul, luă pe cei doi frați ai săi și pe cel mai iscusit dintre *desperados* și într'una din seriile următoare intră în Frisco. Spre a deruta puțin autoritățile, spre a le atrage atențiunea în altă parte, în drum, Bob Dalton, opri un tren la ieșirea dintr'un tunel, omorâ mecanicul și fochistul trenului și câțiva pasageri mai recalcitranți și izbuti astfel să trimată la intrarea lui în oraș trei părți din aparatul polițienesc într-o direcție greșită.

Prin niște mijloace greu de bănuț apriori, el și un frate al lui se introduseră în localul băncii, ucise vre-o câțiva paznici, deschiseră cassa cea mare a banilor și luară besactea enorm de grea care conținea aproape 2 milioane dolari în aur.

La ieșirea anevoioasă din localul băncii un servitor dela gangul aripei drepte a palatului, deșteptându-se din somn, a dat alarma cu o secundă înainte de a fi omorât de ceilalți doi desperados care stătuseră de veghe în stradă. Cu ajutorul cailor iuți și puternici, cei patru bandiți izbutiră să se strecoare printre câteva gloanțe și alte obstacole ivite, până la marginea orașului, unde aveau, dinainte ales, locul de ascunzătoare mai sigur pentru cele câteva zile dela început, în care investigațiile poliției se vor întinde mai ales la periferiile și prin împrejurimile orașului. Tocmai când se credeau biruitori apără la cotitura drumului neumblat o patrulă de jandarmi, care probabil fusese însărcinată să descopere autorii jefuirii trenului accelerat din ajun. Două gloanțe de carabină—bine trase de jandarmi, uciseră unul dintre bandiți. Bob Dalton și fratele său mai mic, începură să tragă—cel dintâi cu pușca, al doilea cu revolverul, pe când ultimul *desperados* luă lada și cercă să încalece. Dintr'o casă de țară ieși însă un țăran, a cărui soție fusese omorâtă întâmplător de un glonte, și trase două gloanțe care ambele nimeriră pe Bob Dalton. Un altul tras de un jandarm doborî pe hoțul cu lada. În câteva minute Bob Dalton, «spai-

ma Far-West-ului», deveni un cadavru...

Lăcomia unui ambițios tare îi aduse moartea și lui și fraților, și scăpă o lume de îngrijorare necontenită.

FELICIEN CHALLAYE

JAPONIA MODERNĂ

(Impresii)

— Urmare —

Din punct de vedere material și moral, Japonezii au rămas credincioși vechii lor civilizații orientale. Își poate cineva lesne închipui straniile obiceiuri, cari se mai văd și azi încă, din vechea lor tradiție, ca: virtutea, curățenia, gentilețea și veselie.

Poporul japonez este cel mai curat din lume. Aproape în toate casele și restaurantele sunt camere pentru băi, simplu aranjate, dar comode; o mare baie de lemn se află pe o vatră încălzită, căci Japonezii obișnuiesc băi calde; chiar și cei din clasele de jos «hurumaia» (purători de litri) se îmbăiază cel puțin odată pe zi: mulți de 3 și de 4 ori pe zi.

Cunoscutul filo-japonez, profesorul Chamberlain, descrie că odinioară călătorind prin țară a vorbit cu câțiva țărani. Cu acea amabilitate extrem orientală, care le impune a-și mărturisi lipsurile, în loc să se căsnească a se impune altora prin arătarea meritelor lor, aceștia îi spun: «Onorabile călători, suntem prea murdari în satul nostru, căci nu putem să ne îmbăiăm de cât odată sau de 2 ori pe zi».

El îi întreabă:

Iarna de câte ori faceți baie?

— «Ah! Iarna de 4 sau de 5 ori!».

Din obiceiurile acelei curățenii generale rezultă că poporul japonez este cel mai curat și cel mai plăcut pentru o conviețuire bună ce poate fi găsită în lume. Mai sus numitul călător scrie chiar: «Că nici un miros nu îmbălsămează mai mult de cât parfumul de geranie!».

Nu e necesar a mai expune, că acele obiceiuri ale curățeniei, dacă ele își au origina în vechea Japonie, nu e o importanță europeană; dar încă și mai mult, Europeanii ar găsi un folos imitând în aceasta pe Japonezi.

Amabilitatea japoneză încă nu este o importanță a amabilității europene. Japonezii nu se sărută și nici nu-și strâng mâinile între ei. Amabilitatea japoneză se manifestă prin lungi și respectuoase salutări; stând în picioare se înclină până jos, exclamând din gură un sunet, ca o fredonare; stând pe genunchi se tărește pe burtă, atingând cu fața rogojina și privește pe oaspete cu ochii întredeschiși pe cari voește a-l onora;

în acest timp se îngrijise a nu se scula înaintea lui. Se mai uzează unii de expresiuni curioase, amuzante și atracționale: la mesele oaspeților de pildă se spune servitoarei care servește ingenunchiată: «Cu distinsă complezență (să aduce) onorabilul ceai sau orez». Vedeți deci că amabilitatea nu se raportează numai la persoane, dar chiar și la acțiunile sau obiectele mai privilegiate. Le este permis damelor, după capabilitate, a vorbi de «onorabilele lor prăjituri», pe când bărbatul ar arăta o lăcomie exagerată, dacă ar fi de exprimat atari acte de complezență.

Amabilitatea japoneză se mai manifestă și prin alte deosebite obiceiuri. În restaurantele japoneze, după un metod tradițional, stăpânii fac prețuri foarte moderate de politeță se dă voiajorului, ca bună sosire «un ceai gratuit» mai mult sau mai puțin bogat, la care se mai adaugă cornuri, evantae, șervețele cu mari desene în flori; (stăpânul de obicei nu adaugă în factură costul acestui ceai). Astfel la plata facturii, se vede un mod de prezentare din partea patronului ca o reîntâlnire de vechi amici.

Amabilitatea japoneză câte odată atinge și înaltul grad al virtuții, prin o dominațiune asupra-și. Se resemnează adesea singuri, pentru a nu întrista pe alții prin arătarea suferințelor lor. E o uitare de sine, câte odată un eroism sub zămbete. Japonezul poate zămbi, în timp ce anunță moartea unei ființe scumpe; aceasta fiind un mod propriu prin care și mărturisește neîndepărtarea durerii lui și-și privează astfel amicii de la amare decepțiuni; apoi singur se aruncă în brațele nenorocirii de care e lovit, se sbuciumă în singurătate, când e cu totul sigur că nu va întrista prin plâns și că nu va micșora veselia celor în viață.

În sfârșit, veselia japoneză nu este o importațiune europeană. Ea își manifestă distracții tradiționale, cu totul deosebite de ale europenilor. Nică o înclinațiune către alcoolism în popor, iar societatea bogată se privează de viața mondială.

Distracțiunea preferabilă a bogaților constă în mesele de seară, înveselite prin conversațiuni, cântece și dansurile «geșai». Geșai sunt alese dintre damele cele mai frumoase și mai tinere ale țării; ele învață a dansa, cânta, convorbi, broda, a scrie poeme, etc., în sfârșit ele sunt farmecul și veselia societății japoneze.

Pentru toți, bogați și săraci, distracția plăcută e teatrul; voiți vorbi și despre aceasta puțin mai jos.

Dar plăcerea cea mai dorită este preumblarea. Se preumblă familii, împreună cu copiii lor, cari sunt aranjați în ordinea vârstei; cei mai mari fiind înaintea fără deosebire de sex; pe ei părinții îi ocrotesc. Străbat străzile iluminate ale teatrelor sau alte cartiere unde au loc

serbări populare. Multora însă le place viața de țară, pe unde se preumblă. Natura Japoniei este încântătoare, fiind privită cu lăcomie de locuitorii ei. Japonezii admiră claritatea Mării, albeața zăpezii perpetue de pe «Fugi-Jama», misterul pădurilor din Nikko sau Jamada.

Iubesc în special peisagele schimbătoare, ca: nuanțele întrerupte ale obiectelor, mișcarea norilor, reflecția razelor lunii, albeața ninsoarei de curând căzută, etc. Florilor le conservă un deosebit cult. Aniversarea luptelor sângeroase sau revoluțiilor, nu se sărbătorește ca la noi, dar în schimb se organizează serbări populare cu ocaziunea înfloririi florilor, cari mai mult pătrund în adâncul inimei japonezilor, reprezentând simțul poetic al gînteii lor.

Merg cete vesele a admira florile pomilor din Februarie și a gusta din parfumul lor, cântat prin vechile poeme: vin să vadă înflorirea cireșilor în Aprilie, a azaleelor și florilor de bob prin Mai, a lotuselor în August; toamna admiră florile roșii ale arțarului, iar în prima săptămână din Noembrie pe aceea a crizantemelor, atât de mult idolatrăte. În împrejurimile fie-cărui oraș japonez sunt grădini sau sate cunoscute prin frumusețea florilor regiunii, unde toată populația se adună.

Odinioară când mă aflam într-o cearărie în Ozaka, un amic japonez îmi spunea: «Păcat că nu sunteți aici peste 14 zile, când întreaga populație din Ozaka își va da întâlnire în această grădină pentru a vedea în zorii dimineții alergările copiilor».

Adesea într'un loc renumit prin frumusețea florilor sau al unui peisaj mareț, se află un templu. Femeile japoneze se duc acolo în pelerinaj cu multă plăcere, aceasta fiind cea mai mare pietate a lor.

Întâi salută zeii. Scara de piatră așezată înaintea templului troznește sub picioarele peregrinilor, înștiințând astfel zeii de sosirea lor. Bat de două sau trei ori din palme, fac o scurtă rugăciune, depun jertfa și apoi se preumblă, admirând picturile sau sculpturile antice, precum și peisagiul unde se află templul. Se poate spune că preumblarea este principala distracție a țării și că pelerinajul japonezilor este o preumblare meditată, însoțită de puține impresii; dar cea mai mare distracție a gînteii este iubirea de artă.

Japonezii au păstrat din vechime nu numai fundamentul vieții materiale și morale, dar și respectul și valoarea vechilor forme ale artelor.

Pictura în Japonia este considerată ca depinzând de arhitectură; marile opere pictate ce reprezintă trecutul, ornează palatele și templele. Anturajul lui Toza, prea pios, picta în special zeii. Anturajul lui Kano reproducea temele de pe natură: ele constau în peisagii încântă-

toare ale lunii, peisagii melancolice cu zăpezi, flori, ierburi, animale și păsări admirabile. În cercurile aristocratice însă se păstra favoarea mării și tradiționalele arte clasice.

Am vizitat odată în Horjugi (Daimjo) pe baronul Kitabatake, un tip curios de moșier feudal, pe care revoluția nu l'a schimbat. Salonul său, cu totul simplu, era împodobit cu câteva curioase, dar superbe scrieri artistice; în sufragerie dejunul era modest și se servea în farfurii pictate antic, acum 200 de ani, foarte costisitoare; baronul explică cu mândrie înclinațiunea sa către arta antică japoneză. Pentru a improviza o convorbire, i-am vorbit despre înclinațiunea pe care o am pentru picturile populare ale anturajului real. Bătrânul nobil mi-a reproșat greșala acelei estetici, disculpând-o în același timp:

— D-voastră, europenii, aveți două sau trei secole de artă, pe când noi, japonezii, avem douăzeci de secole. Nu e de mirat deci că simțul nostru artistic este mai dezvoltat decât al d-v.

Poporul prețuiește foarte mult vechile picturi. În secolul al 18 și al 19-lea cei mai mari artiști ca: Hokusaj, Utamaru, Tojokuni și Kunisada, prin pasteluri își exprim desemnurile lor colorate și posibilitatea de a-i vedea fie-cărui om viața zilnică, cum și ceva despre obiectele comune. Talentului acelor pictori-caricaturisti, geniului enciclopedic al lui Hokusaj, dărește Japonia privilegiul artei reale, fără grosolanie, poetic fără năivitate, popular fără vulgaritate.

Arta teatrală a rămas încă aproape de aceasta (esceptând încercarea lui Kaŭakami și Sada Jakko), cari au fost în vechea Japonie. Teatrul popular japonez este o hală mare de lemn, cari se zărește chiar din depărtare prin plantațiunile de bambus înaintea intrării, asupra căror sunt așezate stegulețe de diferite culori, — ce laudă meritele artiștilor în frumoasa literatură chineză. În interiorul plantației mulți oameni stau pe rogojină, mănâncă chitre, bea ceai și fumează mici pipe. Scena se poate transforma în dușumea care se mișcă la finele fiecărui act, dispar artiștii, dispar culisele și apare o nouă scenă cu noi artiști. Artiștii în elegante costume antice, joacă comedii amoroase, exclusiv japoneze ale căror eroine sunt amorezele din Josivara sau drame istorice, arătând aventurile curagioase din timpurile antice ale cavalierilor japonezi.

O simplă clarificație e suficientă pentru a arăta la ce grad acel teatru este puțin europeanizat; aceasta constă în prelungirea nesfârșită a spectacolului. Am avut prilejul a asista la diferite reprezentațiuni teatrale cari începeau la ora 10 dimineața și se termina la 10 ore seara.

În sfârșit tot acele 3 mari religii ale vechii Japonii, sunt și ale modernei

Japonii; *Shintoismul*, *Budhismul* și *Konfuceismul*.

Shintoismul este cultul Kamiilor, cari au credința că sufletele morților continuă a trăi încă printre viețuitori, cari observă purtarea lor, și se bucură de veselia lor, întristându-se de mâhnirea lor. Șintoistul onorează mai ales sufletele propriilor lui străbuni și apoi sufletele morților, din cari se trag, și în sfârșit sufletele străbunilor împăratului; străbuna Micado-ului e zeița soarelui, numită Amaterasu. Bunele moravuri divinizează sufletele strămoșilor precum și conservarea nobilului lor ideal: necesar însă este ca morții să continue a stăpâni pe viețuitori. Individul, totdeauna trebuie a fi gata la sacrificiul vieții sale pentru rudele sau națiunea sa.

Tocmai în momentul, când Japonia s'a europenizat, statul japonez a proclamat Șintoismul ca cult oficial. Ideile acestei vechi religii se referă la câte-va din instituțiile Japoniei moderne. Dacă de pildă Micado-ul poate înainta un funcționar în viață, după moartea lui îl poate ridica la rangul cel mai înalt, decorându-l cu ordinul «*Răsăritul Soarelui*» (ca și Legiunea de Onoare); aceasta, se datorește ideii Șintoismului, care spune că sufletele morților continuă a viețui între vii.

Konfuceismul nu este atât de religios pe cât e filosofic, filosofie de origină chineză, este o uimitoare realitate. Cum s'ar putea cineva folosi de acțiunile providențiale, pe cari nimeni nu le poate ști? acțiunile pământești sunt așa de dubioase și așa de importante, că ele merită a ne atrage întreaga noastră atențiune. A onora strămoșii, a le păstra tradițiunea, a respecta bătrânii și mai ales pe părinți; a ne supune regelui, în aceasta constă moralitatea.

Konfuceismul, a pătruns în Japonia, înaintea Budhismului, cam pe la începutul primului secol al creștinismului; în Japonia se găseau adepți numai în cercurile instruite, acum însă progresa și dintre intelectuali care-i leagă pe toți îndepărtându-le credința Șintoismului și Budhismului. De altă parte are un efect colosal asupra educației. Una din cărțile morale populare în Japonia, este Konfuceistul, intitulat: *cele 24 modele ale pietății fieșii*. Unul din aceste modele reprezintă un tânăr, cu înfățișare delicată, care noaptea doarme fără a fi învelit, pentru a atrage astfel țânțarii din casă, asigurând părinților un somn liniștit !..

(Va urma).

Trad. din rev. esperantistă „Lingua Internacia” de **Miluță Simion**

CĂSĂTORIA LA INDIENI

Diferite obiceiuri

Indienii își petrec cea mai mare parte din viața lor în plin aer, unde cerul senin și soarele strălucitor îi atrag. Indolenți și contemplativi, ei se instalează la colțul străzilor și așteaptă evenimentele; așa, ei stau ore

castă, fie care sub castă își are modul său de a o celebra.

În Bengal cele mai multe caste mai posedă și acum obiceiul schimbării sângelui.

Un bărbier lasă sânge celor doi căsătoriți și tânărul este mângălit cu sânge de-al fetei, iar fata cu sânge de-al ginerelui.

Aceasta este formalitatea principală



întregi spre a vedea defilând somptuosul cortegiu al vre-unui «sahib», înalt funcționar anglo-indian, sosit în turneu oficial.

Dar spectacolul cel mai interesant pentru ei este acela care întovărășește căsătoriile într-o familie bogată;

a ceremoniei matrimoniale. Unele caste însă au renunțat la obiceiul acesta, mulțumindu-se să frece pe vii toții soții la frunte cu vâpșea roșie.

Au alt obicei care se găsește în toată India, sub o formă sau alta, este ca amicii tinerei căsătorite să



se pasionează nespun după acest fast cu totul asiatic.

Ce subiect nesfârșit e căsătoria la indienii! Nicăieri nu este așa de variată.

Fie-care rasă, fie-care trib, fie-care

se prefacă că o fură în momentul când ginerelul vine să o ia.

La indienii musulmani, surorile și celelalte rude mai de aproape ale ginerelui formează o gardă în jurul lui când el intră în casa miresei, căci

surorile tinere ale acesteia din urmă sunt autorizate, dacă li se prezintă ocaziunea, să-l zgărie și să-l tragă de urechi!

În cele mai multe triburi ceremonia căsătoriei este redusă la cea mai simplă expresiune: e destul, de exemplu, ca cei doi tineri să mănânce împreună în fața martorilor pentru ca să fie considerați ca bărbat și femeie!

Așa că masa la nuntă care la noi este accesorie, la indienii devine ceremonia principală!

Acest prânz trece adeseori în domeniul vodevilului. Mireasa care este obligată să păstreze o imobilitate rigidă, este hrănită cu mâna de către sora mirelui. Dar ea trebuie în același timp să-și țină brațul întins în direcția ginerelui, ținând strâns între degete o prăjitură. Dacă poate să o apuce cu dinții înainte ca sora ei să i-o ia, atunci căsătoria este oficial proclamată!

Una din ilustrațiile ce publicăm are caracter religios, cu tot aspectul său pur comic. Ea reprezintă un cortegiu de muzicanți atașați la templul Amritsar, orașul sfânt al Sikhșilor.

Când Sikhșistii, cari sunt o sectă budistă reformată, au suprimat funcțiunile sacerdotale, căci ei nu voiau să recunoască pe preoți și pe predicatori, a fost nevoie să se constituie o nouă categorie de demnitari spre a se putea săvârși serviciul în temple.

Creațiunea acestui corp de muzicanți cari primesc cu cântece religioase în temple pe pelerini și pe credincioși se datorește împrejurărilor de mai sus, — și nu este lipsită de farmec.

Arg.

Luptă cu un urangutan

După o călătorie liniștită pe oceanul Pacific ajunsei la Bandjermassin, în Borneo. Acolo trebuia să poposesc patru zile. Profitai de acest timp și împreună cu căpitanul vaporului trei marinari și câțiva negrii, locuitori ai insulei, am mers să vizităm pădurea virgină ce se întinde nu departe de oraș. Toți eram bine înarmați cu puști, revolve și pumnale, însă înaintam cu mare greutate din cauza lianelor și trunchiurilor de copaci răsturnați în cale.

Incepea să se întunece. Un negru ne spuse că se duce să ia apă dela un izvor. Am primit fiindcă doream să-mi reînnoiesc provizia de apă. De odată însă auzirăm niște țipete înfiorătoare.

Sărirăm în picioare și alergarăm să vedem ce s'a întâmplat. N'am fă-

cut nici treizeci de pași și, o privești înfiorătoare ne opri pe loc: un urangutan ținea pe negrul care se dusesse după apă, în brațe și-l înăbușea sub strânsoarea lui grozavă. Căpitanul sări în ajutorul negrului. El infipse cuțitul în ceafa urangutanului. Acesta părăsi pentru o clipă pe negru spre a da un pumn atât de puternic în fața căpitanului încât acesta căzu scăldat în sânge. Clipa în care urangutanul lovide astfel pe căpitan, ajunse negrului spre a implanta cuțitul adânc în pieptul urangutanului. El căzu trăznit la pământ. Negrul și căpitanul fură pansați

de mine. În sfârșit negrul ne putu povesti cum se întâmplase aceasta:

«Pe când mergeam spre izvor — ne spunea el — am văzut un mic urangutan ce se juca în culcușul său. L'am luat și l'am legat. Cum am terminat aceasta, m'am simțit apucat de mijloc și aruncat la o depărtare de câțiva metri. Când m'am ridicat am văzut în fața mea un urangutan bătrân. Restul îl știți!».

El mulțumi căpitanului cu reuștință și îi dăruie micul urangutan.

După trei zile am plecat din Borneo îndreptându-mă spre Calcuta.

M. B. W.

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventuri senzaționale —

— Urmare —

— Regina?... S'o expunem primejdiei în această pădure?

Vahi tresări. Estrela suspină înăbușit.

Dragostea mea pentru blondina pungăsoaică mă făcuse să fiu crud. Mi-am cerut ertare.

Vahi judecă însă că momentul nu era de loc potrivit pentru induioșări, și continuă repede:

— Regina are prieteni. Cu ajutorul lor au fost pregătiți cai buni, și în timpul nopții vei putea străbate cei o sută de kilometri, cari ne despart de coastă. Un vaporas te așteaptă pentru a te transporta fără întârziere în Europa. Nu e un vas mare, dar e bine construit și călătoria cu el e sigură.

— Dar Regina mă va urma? întrebai eu, de și aș fi voit să nu pun această întrebare.

— Nu ți-am spus că va veni să te ia din pădure?

Așa era. Mă zăpăcisem. Gândul libertății, gândul că începeam din nou lupta cu teribila asociație, mă făcea visător. Dar oare C. M. U., avea să poată supraveghea toate porturile din Franța?

O mișcare a celor două fete imi aduse aminte unde mă aflam.

Amândouă se îndreptaseră spre cai. Le-am urmat.

— Vahi, de ce te interesezi tu de soarta mea? Tu nici nu mă cunoști?

Dânsa surise misterios:

— Cine știe?

Apoi cu voce tare:

— Lucrez din dragoste pentru Estrela. O iubesc ca pe o soră.

— Oh! și eu o iubesc ca un frate. Dacă n'aș avea de făcut lucruri așa de mari, dacă n'ar trebui să-mi răzbun părintele ucis mișelește, cred că n'aș mai părăsi Mexicul.

Estrela îi întinse amândouă mâinile.

— Dar Regina? murmură dânsa. Pronunțase cuvintele acestea cu un accent blând, fără nici o nuanță de imputare.

Era îndurerată, dar rămânea mereu dreaptă.

De și trăise în contact cu niște bandiți așa de teribili, caracterul ei drept fusese mai puternic: Mafia nu putuse face dintr-o ființă de caracter o trădătoare josnică.

— Adio, Carol.

— Adio.

Estrela călări apoi alături de indiană, silindu-se să se ție dreaptă pe șea. Voia să-și ascundă durerea.

După un moment cele două fete se despărțiră de mine, sfătuiindu-mă să mă întorc tot pe drumul pe care venisem.

Am pornit la drum fără să mă mai gândesc acum la jaguari.

Și totuși, în noaptea aceea aveam să-i văd.

CAP. VIII

Judecata unui bandit

Vahi nu mă înșelase.

Ajunșând la fermă constatai imediat că se produsese un eveniment însemnat.

Tărani adunați în curte discutau cu însulețire și frumoasa limbă ispaniolă era împestrită de exclamațiuni italiene. Oamenii aceia de abia mă observaseră și eu eram gata să ajung la camera mea când Estrela se arătă în pragul casei, urmată de indiană.

De odată se produse o tăcere adâncă.

Eu ghicii că trebuia să se petreacă ceva și mă oprii în loc.

Tinăra fată le vorbi.

«Oamenii credincioși, senor Catapanos a dispărut dintre cei vii. Să dea D-zeu ca sufletul său să zboare mulțumit, și noi să ne aducem aminte despre bunătatea sa, despre virtuțile sale frumoase și despre curajul său.

«Băuturi și mâncări bune se vor răspândi din belșug în onoarea sa. Măine să încălecați pe caii voștri cei mai buni și să porniți prin sate pentru a răspândi vestea tristă a doliului nostru.

«Seara asta este a mortului.

«Vorbiți despre dânsul.

Discursul acesta destul de ciudat pentru mine ca european și nou venit în Mexic, era foarte firesc pentru locuitorii țării.

Țăranii răspunseră cu gravitate.

«Cinste lui Catapanos! Gândurile noastre prietenoase să-î mângâie sufletul».

După aceia în umbra crepusculului care învăluia curtea se începu orgia.

Mă servesc de cuvântul orgie pentru ca aceste vegheri mortuare aduceau o consumație înspăimântătoare de băuturi alcoolice. Asistenții sunt convinși că bând mai mult arată mai multă stimă mortului.

Mă gândeam că în condițiile acelea voi putea părăsi cu ușurință hacienda fără a fi văzut.

Cine se mai gândea atunci la prizonierul lui Orsoni? În fie-care clipă se ridica câte un mesean, pronunța câte-va fraze de laudă la adresa mortului și libațiunile accentuau discursul său.

În curând oratorii nu se mai înțelegeau. Dâșii începeau fraze și nu le mai termina, însă părea că nimeni nu observă și asistenții înlocuiau slăbiciunea elocvenței bând cu o îndoită convingere.

Pe la orele zece cea mai mare parte dintre păzitorii mortului se retrăseră din luptă, ceea ce însemna că se lungiseră la pământ.

Dacă mai laudau încă pe stăpânul haciendei, apoi o făceau de sigur în vis.

Mi se părea că ora de fugă sosise.

Mă strecurai afară din camera mea.

Inconjurând hacienda ajunsei la grajd fără să întâlnesc pe nimeni.

Pusei șeua pe un cal fără să fiu văzut de cine-va.

Scosei animalul afară mergând alături de dânsul până la o distanță oarecare de clădire; apoi când o perdele de arbori îmi ascunse zidul alb, încălecai pe cal și îi dădui pîtenii repezindu-mă pe câmpie.

Și în timpul acesta noaptea se lăsase învăluind câmpia și pădurea.

Ora sumbră în care carnivorele răătăcesc prin întuneric se apropiase.

Dar după cum spunea blonda Regina ceea ce este scris în cartea destinului trebuie să se îndeplinească.

Și se vede că în ziua aceea, puterile misterioase care conduc lumea hotărâseră că nimic nu trebuia să mă oprească în cale.

Iată-mă în pădure. Am pătruns în colibă lăsând calul liber, pentru ca la nevoie să scape singur din încurcatură, cum s'o pricepe mai bine.

Eram uimit eu însumi de liniștea cu care făcusem toate astea. Altădată aș fi tremurat de teamă în tot momentul, aș fi spionat stușiurile la fiecare pas, temându-mă ca nu cumva să apară cine știe ce fiară grozavă care să mă sfășie.

Da abia urcasem ultima treaptă a scării care dusea în colibă, și iată că două mâini viguroase mă apucară de gât și mă răsturnară, mai înainte de a fi avut vreme să fac o singură mișcare de împotrivire.

Necunoscutul îmi legă bine mâinile și picioarele și-mi puse un căluș în gură. — Prin urmare, nu mă mai puteam mișca nici nu mă puteam vorbi. — Numai ochii îmi rămăneau liberi; în umbra care mă înconjura însă, nu puteam deosebi nimic la lumină.

Simțeam numai că erau acolo mai mulți oameni; din când în când deosebeam chiar în cadrul ușii siluete omenești.

Apoi auzii în pădure voci, strigăte sălbătice.

Mă gândii îndată la teribilii jaguari, și inima mi se strânse de neliniște; știam doar că Regina trebuia să vie și dansa acolo.

Dar oare jaguarii sunt mai teribili de cât dușmanii nevăzuți al căror captiv eram? A! nu, nimic nu poate fi mai teribil decât societatea C.M.U.!

Așa dar planurile noastre fuseseră decoperite. Ce nebunie că nu prevăzusem lucrul acesta!...

Mafia nu este numai o simplă bandă; e un popor întreg, sunt mii de inși care supraveghează pe acei arătați de șefi.

Și o nouă groază mă coprinsese. Aveau s'o lovească și pe Regina; aveau s'o pedepsească pentru că voise să mă libereze.

Plângeam în tăcere.

Dacă Regina murea, la ce aș mai fi trăit eu?

Dar deodată o mișcare se produse în jurul meu. Cine-va dăduse un ordin în șoapte.

Când se făcu din nou tăcere mi se păru că aud la oarecare distanță zgomotul unor lăpți vâslind.

Câte-va momente trecură, apoi o voce sfioasă ajunse până la mine:

— Carol, aici ești?

Înțelegeam. — Eliberatorii mei sosiseră cu barca be râu.

Dar în clipa următoare flacări roșii acoperiră orizontul și auzii galopul unor cai.

Cine-va mă apucă cu brutalitate, și mă trânti lângă ușa colibe, așa ca să pot vedea ce se petrece afară.

Oamenii care erau în jurul meu părăsiră coliba. Rămăsei singur, fără să pot face vre-o mișcare. Numai ochii îmi alergau în toate părțile, privind cu aviditate.

În jurul poenii ardeau niște focuri de uscături, pe care niște necunoscuți le alimentați mereu.

La lumina acestor focuri am zărit-o pe Estrela.

Alături de ea era indiana Vahi; și amândouă erau legate bine, și înconjurate de niște oameni cu fețele întunecate.

Prezența acestora îmi dovedea până la evidență că nu trebuia să mai am nici o speranță.

— Orsoni! Mathiolo!

La lumina focului îi recunoscușem.

Orsoni înaintă spre prizonierele sale. Un moment le privi în tăcere, cu multă ironie; apoi le vorbi sarcastic:

— Ei, dragutele mele! dar a'ți crezut că veți putea nesocoti voința șefului?

Nici una dintre fete însă nu-î răspunse. Stăteau amândouă nemișcate ca și cum s'ar fi metamorfozat în statui.

Orsoni izbucni într'un hohot de râs.

— Foarte bine, fetelor, credeți că dacă nu veți vorbi veți fi mai puțin compromise. Dar eu vă voi da îndată dovada că nu mai aveți acum ce pierde vorbindu-mi pe față.

Și cu mâna îndreptată spre Estrela, continuă:

— Tu, care ai fost crescută de noi, după ce te smulseși din ghiarele sărăciei, te-ai înamorat de acela pe care trebuia să-l păzești. Nu te oprea nimeni să-l iubești, și nici chiar să-l iai de bărbat. Poate că devenind soțul tău, Mafia l'ar fi grațiat. Dar diavolul te-a îndemnat la rău. Nevoia de a înșela există în orice femeie. Ai făcut visul de a sacrifica acestui necunoscut, care pentru tine trebuia să fie mai mult un dușman, întreaga asociație a Mafiei.

«N'ai putut pricepe că erai prea slabă pentru a învinge o organizație așa de numeroasă și de puternică?»

«Acela care supraveghează este supravegheat la rândul său. E cu neputință să ne trădeze cine-va.

Apoi, întorcându-se spre indiană:

— Și, tu, hoțoaică roșie, de ce m'ai înșelat? Trebuia să-mi fii credincioasă, pentru că numai astfel ai fi putut câștiga colierul de aur pe

care-l dorești. Așa dar acum ai renunțat la el?

— I-am făgăduit eu că-î voi da colierul acesta fără întârziere, dacă mă va asculta.

Estrela pronunțase cuvintele acestea cu voce tare și cu multă hotărâre.

Indiana voi să protesteze, dar tovarășa sa continuă cu vioiciune:

— Stăpânul va da niște pedepse grozave. De ce să te acuzi pe nedrept? Meriți să fii cruțată.

Și în timpul acesta eu stăteam nemișcat, fără să pot face o singură mișcare pentru a veni în ajutorul acelor cari își primejduiau ast-fel viața pentru mine.

Era înspăimântător.

Orsoni continuă cu cruzime:

— Bănuiam eu că tu ești aceea care a condus toată acțiunea signorina Estrela. Ai face bine însă să ieși seama; nu trebuie să te ascunzi prea mult. Mafia poate erla pe acela care a executat; dar lovește fără milă pe acela care a conceput.

Estrela răspunse cu vocea tremurătoare:

— Eu m'am folosit de lăcomia acestei sărmane indiene.

Vedeam bine că Estrela se devota pentru a o salva pe Vahi; dar nu pricepeam pentru ce făcea asta.

— Ești plină de noblete și de curaj, Estrela, răspunse indiana.

Dar Orsoni o întrerupse cu violență:

— Te rog să mă scutești de frazele acestea pompoase. Aici nu te ații în mijlocul războinicilor de rasa ta, și cuvintele răsunătoare nu au nici un rost.

Apoi, adresându-se din nou Estrelei:

— Tot din ordinul tău aștepta la o mică distanță de rit, o altă indiană cu niște cai?

Fără să stea la indoială, Estrela răspunse:

— Da. Când cine-va voeste să scape un prizonier, trebuie să-î asigure o fugă cât mai repede.

— Bine, bine, văd că spui adevărul cu curaj. Îmi pare rău de tine, mica mea Estrela; ai fi putut deveni o glorie a Mafiei.

«Cât despre păzitoarea cailor, nu trebuie să te mai îngrijești. Din orzul meu a fost spânzurată de copacul cel mai apropiat. Nică n'a avut măcar timpul să te blesteme.

Indiana Vahi nu-și putu stăpâni o exclamație de durere.

— Ah! ah! glumi Orsoni, se pare că nu prea îți convine ca o fată din rasa ta să fie ast-fel tratată... Să nu te indoești însă că moartea ei va fi răzbunată.

Urmă un moment de tăcere.

Din adâncimile pădurii porneau

niște zgomote bizare. Din când în când o plângere lugubră străbătea stușiurile. Orsoni zâmbea misterios.

— Să mergem! — ordonă dînsul, întorcându-se spre oamenii săi.

Oamenii păreau că așteaptă de mult acest semn, căci se repeziră îndată asupra celor două fete.

Peste un moment unul dintre ei urca scara spre colibă, ducând-o pe Vahi leșinată.

O aruncă pe scânduri alături de mine: după aceea trase scara și se lăsă să alunece jos cu ajutorul unei frânghii.

Dar ce făceau oare tovarășii lui Orsoni în timpul acesta?

În mijlocul poenii se afla trunchiul unui copac gigantic, distrus fără indoială de vre-un uragan.

De trunchiul acesta fu legată Estrela.

Pentru ce! La ce suplicii fusese condamnată oare nenorocita copilă?

Vai! Din nefericire aveam să aflu lucrul acesta curând de tot.

Se auzi o șuerătură și îndată niște cai apărură în poiană.

Erau caii bandiților. În zadar m'am întrebat în urmă unde stătuseră ascunși caii aceștia; nici azi n'aș putea-o spune.

Mizerabili încălecară și se îndreptară fără șovăire spre riu.

Aveau să străbată apa înot, — lucru destul de ușor, având în vedere că riul nu era tocmai lat.

Orsoni rămase cel din urmă pe țărm.

Înainte de a porni se întoarse spre colibă și cu un gest amenințător îmi strigă:

— Carol, sper că mâine te vei întoarce la fermă și că în viitor te vei supune voinței mele. Văd că ai uitat moartea d-lui Brasset și ți dai dreptate, pentru că fulgerul care n'a fost văzut, nu poate înspăimânta. Moartea Estrelei însă îți va lăsa o amintire mai adâncă, căci nu vei pierde nimic din agonია ei.

Și răsul său lugubru răsună cu putere în noapte.

— De vreme ce ți-a plăcut mai mult libertatea, decât dragostea acestei nebune, te voi scuti de prezența ei. În zori zilei jaguarii vor răpi-o de pe acest pământ plin de mizerii.

Orsoni mai privi odată în jurul său, apoi dădu pintenii calului și trecu curentul.

Estrela auzise ca și mine cuvintele călăului și, cuprinsă dintr'odată de groază, începu să strige ajutor.

Dar Orsoni trecu repede apa și, în galopul calului, se îndepărtă, urmându-și tovarășii.

CAP. IX

Luna se înălțase pe cer, ameste-

cându-și lumina ei palidă cu licăririle sinistre ale focului de vreascuri.

Și în cadrul acestei lumini bizare lucrurile pământești luau o înfățișare de vis.

Știam bine că toate câte le vedeam erau lucruri reale, petrecute, și cu toate acestea mi se părea că sunt victima unei halucinații.

Bandiții lăsară la picioarele Estrelei o biată căprioară, care fusese de asemenea bine legată.

Animalul țipa mereu și Estrela striga și suspina în cor cu el.

Oare biata fată ne vedea? Cum eram noi lungiți la pământ și aveam numai figurile iluminate, trebuia să părem decapitați.

De-odată m'am înfiorat pină în măduva oaselor.

Din întunecul pădurii pornise o miorlăitură prelungă, formidabilă.

Căprioara tăcu. Estrela tăcu și dînsa, dar cu toate că distanța dintre noi era destul de mare, putui totuși auzi cum îi clănțăneau dinții în gură.

Jaguarul își anunțase prezența. Dintr-o parte opusă a pădurii îi răspunse un alt miorlăit.

Se știe că jaguarii au obiceiul să vâneze câte două; prin urmare în momentele acelea o pereche de jaguari înfometati vedeau ceea ce vedeam și eu: o victimă care li se oferea de-a gata, fără nici o putință de apărare, o victimă slabă, care era apărută numai pentru puțin timp încă de flăcările ce o înconjurau.

Cum aș putea exprima starea sufletească în care m'am aflat în acele teribile momente?

Fără nici o exagerare, mi-aș fi dat viața dacă aș fi putut căpăta libertatea măcar pentru cinci minute. Barca rămăsese legată la marginea râului; bandiții, siguri de noi, nu se gândiseră s'o dezlege de-acolo. Estrela ar fi putut scăpa pe această cale.

Iată însă, că deodată, auzii pe acoperișul colibei niște lovituri destul de puternice. Un necunoscut se silea să-și deschidă calea pe acolo.

Un necunoscut?... Haida de!... Nu putea fi decât un jaguar! Fiarele acestea se urcă pe arbori cu o înlesnire uimitoare; desigur că vreu-n jaguar mai flămând găsise mijlocul acesta, pentru ca să nu mai fie silit să străbată linia focurilor.

Spaima mea era așa de mare, în cât primeam cu plăcere gândul că voi muri în curând.

Cel puțin atunci nu voi mai simți, nu voi mai cugeta; cel puțin atunci voi fi scăpat de oribila scenă de a o vedea pe Estrela sfâșiată de teribilele fiare, fără ca să-î pot veni în ajutor.

(Va urma)

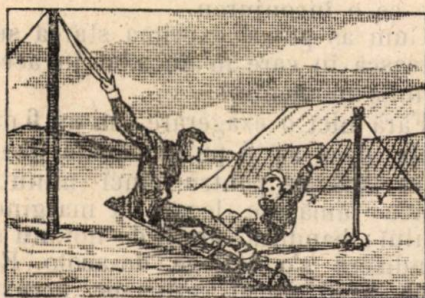
O călătorie primejdioasă

O călătorie primejdioasă a făcut Savage Landor. El a străbătut platourile și munții cei mai înalți de pe suprafața pământului: priu Himalaya, în Tibet, la pragul religiunii oprite profanilor de către Lama-ni, preoții cei mai fanatici ai lui Budha. Dacă n'a putut să pătrundă în această «sfântă a sfintelor», totuși el a admirat, cel dintâi dintre oamenii albi, izvoarele lui Brahmaputra, la scoborâșul trecătoarei Maium ce se deschide la o înălțime de 5357 metrii deasupra nivelului mării. Intre altele, îndrăznețul călător spune:

«Mărturisesc că simțeam un oarecare «orgoliu, de a fi cel dintâi European care «a ajuns la aceste izvoare, și o oarecare «plăcere copilăroasă de a sta cu picioarele crăcănate deasupra acestei ape «sfinte, care mai la vale e atât de largă; «bău din ea, chiar de unde izvorăște».

5357 metrii! E 527 metrii deasupra nivelului lui Mont Blanc! Dar Savage Landor s'a urcat cu mult mai sus, până la 6400 m., și acolo «răul de munte» l-a doborât, l-a trântit în zăpadă.

El încercă să străbată Himalaya, dealungul lacului Mansarauar, prin trecătoarea grozav de grea Maugeho; în felul acesta vroia să facă să i se piardă urma, căci se zicea cumcă tibetanii, înștiințați



de apropiata lui sosire, îi întindeau deja curse pe drumul obișnuit. Doctorul Wilson, care îl însoțea și care suferea îngrozitor, îl părăsi pe la 6230 metrii; în curând îl părăsi și una din călăuze; Landor atinse punctul cel mai înalt al trecătoarei cu cealaltă călăuză rămasă. Mergeau amândoi ca niște lunateci, îndurerați la cap, la plămâni, la inimă, gâfâind, tremurând, și totuși parcă adormiți de un somn, care pe ghețuri duce la o moarte de frig; și tocmai pe aceste ghețuri, pe aceste zăpezi, un vânt bătea dinspre Nord-Est ca și Mistralul *)...

La 6400 metrii înălțime

Căzură amândoi într-o somnolență de neînvinș, ca amorțiți de un narcotic puternic.

*) Mistralul e un vânt care bate cu tărie prin Sudul Franței.

«Luptam din răspuțer împotriva somnului, căci știam bine că dacă pleoa-pele mi s'ar închide, ele ar rămâne închise pentru vecie... Vântul sufla cu «tărie, mușcător, cu un vuet atât de «grozav încât mi se pare că-l mai aud «și acum văjiindu-mi în auz. Parcă era «freamătul morții!»

În sfârșit, căzut într'un fel de inconștientă, sau semi-conștientă — cum zice Savage—el tresări de-odată sub isbitura unui vis teribil; se ridică, trezi pe călăuză, și coborîră amândoi coasta, în mai puțin de un sfert de oră, îngroziți, smintiți, adormiți pe jumătate.



Chinuri tibetane

Scăpat de o moarte de frig, el nu putu să scape de tibetanii căci «necredinciosul nu trebuie să mânjească cu prezența sa sfintele locașuri din Lhassa. Atacat de-odată de o multime mare ajutată de 400 soldați ascunși într-o pădure, Savage Landor suferi chinuri groznice; legat strâns de îi stădea sângele, în loc, el făcu cunoștință cu niște torturi

rafinale, prezidate de un faimos personaj, tot de-odată și mare preot și guvernator de ținut: fu lovit cu cravașa, fu legat de o șea bătută în cue și fixată pe un cal fugărit în galop amețitor, pe când niște soldați trăgeau cu pușca în el din goană, dar din stângăcie nu îl nimereau; și în urmă supus la un chin îngrozitor (vezi figura) care nu se poate descrie.

Martiriu îngrozitor

Însfârșit i se aplică tortura fierului înroșit plimbat pe dinaintea ochilor pe care îi usucă și îi arde.

Un călău agitat oșarmă de metal înroșit pe lângă capul nefericitului călător pe când un ajutor de călău îl ținea nemiscat; dar nu i se arseră ochii căci se temeau de engleji și erau cuprinși de un fel de lașitate lăuntrică de nevindecată.

La urma urmei i se dete drumul, și Savage Landor împreună cu cele două slugi ale lui, ajunse cu bine în India. Era însă cu totul îmbătrânit.

Trad. de D. Armandy

LEGENDĂ DIN HAWAII

Cum opri soarele Moī

Era pe atunci, de demult, pe când noaptea era de două ori mai lungă ca ziua, un tânăr și viteaz războinic

numit Moī care trăia cu bătrâna lui mamă, Hina, pe coasta unui munte care mai târziu fu botezat cu numele său, în amintirea marilor lui fapte.

Această femeie, mama lui Moī, își trecea viața-i plină de muncă, fabri-

când un fel de plăcinți din făină de yuka.

E probabil că le fabrica noaptea, căci zilele și-le rezervă spre a întinde prăjiturile la soare ca să se usuce.

Dar lucrul nu avea sfârșit. Că abia termina să le atârne de o frânghie în fie-care dimineață și când se lăsa noaptea, era nevoită să le ducă în coliba sa spre a nu rămânea expuse umezelei nopții.

Moî, printre ocupațiile lui de vânzător, asistase de mai multe ori la îndeletnicirea mamei sale, dar îi păru rău că răbdarea lui fusese ast-fel recompensată.

Adesea ori rugase Soarele să se arate mai îndurător, întârziindu-și drumul pe cer—lucru care ar fi dat timp prăjiturilor să se usuce.

Dar astrul rămăsese surd la rugăciunile lui.

Și Moî căută un mijloc spre a-l face să fie mai cu judecată.

El începu să-i studieze cu minuțiozitate mersul, transportându-se pe diferite înălțimi ale insulei.

După lungi și răbdătoare observațiuni el descoperi că itinerariul soarelui îl făcea să străbată în fie-care zi la aceiaș oră valea prăpăstioasă a Haleakalei.

De atunci se puse pe lucru cu stăruință. Și în loc să imiteze pe eroul biblic Josua, care a trebuit să recurgă la ajutorul lui Dumnezeu, spre a opri soarele ca să aibă timp să taie în bucăți pe dușmanii lui Israel, el s'a raportat la inteligența lui.

Ajutat de sclavi săi, el strânse o cantitate enormă de nucii de cocos ale căror fibre îi serviră să facă o frânghie tare, la capătul căreia făcu un ochiș.

După ce termină aceste preparative, se urcă pe un pisc, care și-a păstrat până acum numele de Casa Soarelui, și se ascunse după o stincă.

Fără să se teamă de ceva, astrul se apropiă repede, grăbit, ca tot-d'una să-și termine cu promptitudine drumul lui cotidian.

Cu o mișcare plină de viguroșie ca și de îndemănare, tânărul războinic învârti lasso-ul său și nodul înfășură o rază.

Această rază fiind cea mai mare și cea mai puternică, Soarele întârzie în mersul lui...

E adevărat că reuși să scape când raza se sfărâmă. Dar Moî, departe de a se descuraja, aruncă din nou lasso-ul său și prinse o altă rază care se sfărâmă ca și cea precedentă.

Când văzu că i se frânge mai multe, Soarele nu mai avu încotro. Arătă dușmanului său că voește să intre în tratative de pace.

În cele din urmă, el consimți să-și

întârzie mersul așa fel ca buna Hina să aibă timp să-și usuce prăjiturile ei.

Și din acea vreme datează faptul că zilele sunt mai lungi.

C. Arghir.

Comerțul aeroplanelor în Franța

Acum un an, Europa și în deosebi Franța număra peste o sută de aeroplan. Cu toate că astăzi ar fi mai greu să se stabilească o statistică generală a acestor aparate,—s'ar putea totuși să se arate destul de exact importanța producțiunii franceze.

De la traversarea canalului Mănecel până astăzi, atelierele Blériot au construit peste 200 de aparate, Henry Farman a trecut peste 100; cât despre celelalte mărci ajungem la frumoasa cifră de 400. Adăugând încă 5 sau 6 modele, cari au făcut sboruri mai reușite, reprezentate fie-care prin 4 sau 5 exemplare, precum și cele 30-40 de aparate noi—numărul total al aeroplanelor construite în Franța timp de 10 luni, se urcă la 7—800.

Numeroase aeroplan au fost reținute de șampioni cari nu se duceau la vre-un meeting fără să ia mai multe aparate cu ei; altele au fost cumpărate de câțiva îndrăzneți cari voiau să facă avere cât de repede, și unele în sfârșit vândute la sportmenii sau exportate.

Monoplanul cel mic al lui Blériot a fost întâi prețuit 10.000 de lei, după trecerea Mănecel însă, prețul lui s'a urcat la 12.000.

Iată încă câteva prețuri luate după cataloage:

Henry Farman	28.000
Voisin	24.500—25.000
Antoinette	25.000
Maurice Farman	25.000
Sommer	28.000

Prețurile acestea sunt pentru aparatele complete. Numai scheletul singur costă aproape jumătate; de pildă biplanul lui Farman se vinde fără motor cu 13.000 lei.

Biplanele actuale au o suprafață de aproape 45 metri pătrați. Fiecare aripă cuprinzând două grosimi de pânză, aceasta reprezintă 90 metri pătrați de pânză de cauciuc pe o singură față, și costă 5 lei metrul.

Totuși foarte mulți amatori construindu-și singur aparatele, fac economii frumoase, astfel că, comerțul pieselor separat vândute, a ajuns aproape tot atât de înfloritor ca acel al aeroplanelor și... pătlăgelelor roșii.

În rezumat, de un an au fost vândute în Franța aeroplan pentru mai mult de zece milioane de lei.

Despre însemnătatea și efectele excursiilor

D. Gabriel Dimitriu, farmacist în C.-Lung, a tipărit o interesantă și foarte instructivă broșură, în care vorbește pe larg, și cu competență, despre însemnătatea și efectele excursiilor. Membru al primei secții a «societății turiștilor români», înființată în 1903 la București, din țară, căci întâia a fost cea din jud. Muscel, d. Dimitriu a avut deseori prilejul și dorința de a cunoaște, în deosebi în regiunea Muscelului, toate înălțimile, toate locurile frumoase ale munților noștri plini de o poezie blajină și salbatică, în acelaș timp.

«Societatea turiștilor români» are până azi la activul ei o mulțime de excursii prin munți, pe Dunăre, la mănăstirile mai interesante, etc., etc., cari sunt descrise în chip amănunțit în anuarul societății. Această societate, având și numeroase privilegii acordate pe baza înaltei protecții a A. S. R. Principei Ferdinand, de care se bucură, a îngrijit mai multe drumuri și poteci, cu spesele ei, clădind și câteva cabane (adăposturi) pe munții Ceahlău, Negoși și pe Piatra Craiului.—Dar să revenim la importanta lucrare a d-lui farmacist Dumitriu.

«Toate plăcerile unei excursii—zice d. Dimitriu—nu se pot obține așa de ușor cum s'ar crede, și un excursionist e dator a face preparative ca de război.—e vorba de alimentele necesare în timpul excursiei pe munți. Bine înțeles că cel fără experiență nu va ști să facă alegerea între substanțele ce trebuie luate sau nu, la o excursie. Un turist experimentat va șterge multe din lista propusă de unul nou. Fie-care idee, fie-care sentiment, fie-care bătaie de inimă și fie-care respirație sunt un produs al forțelor înmagazinate în corpul nostru. Aceste forțe împreună cu căldura necesară vieții își au origina în cantitatea alimentelor trebuitoare pe cari le introducem zilnic în corpul nostru. Se naște întrebarea, ce cantitate din diferitele alimente—ternare și quaternare.—este necesară unui om mare timp de 24 ore, când el se găsește în repaos? În termen mediu 120 gr. albumină, 50 gr. grăsime și 500 gr. substanțe hidrocarbonate.

Principiile alimentare ternare (compușe din carbon, hidrogen și oxigen), fie datorite regimului vegetal, fie celui animal, sunt arse în organism, și dau apă și bi-oxid de carbon.

Prin respirație pierdem continuu bi-oxid de carbon; carbonul acestui gaz e luat din organismul nostru; tot prin respirație pierdem și o cantitate însemnată de apă în stare de vapori. Prin sudoare, urină și ma-

terii fecale se pierde o cantitate de azot.

«Naturaliștii au studiat căldura și puterea de muncă ce se acumulează în corpul omului prin introducerea

«S'a pus întrebarea la calcularea efectelor ce produc în noi bucatele consumate zilnic, — câtă căldură și câtă putere de muncă dă cutare sau cutare mâncare? S'a găsit că cele

tatea de energie în stare să ridice 425 gr. la un metru înălțime).

«S'a mai constatat că într-o zi se scurg din corpul omului - prin radiațiune, aproximativ două milioane de unități calorice și că prin urmare numai a 5-a parte din totalitatea unităților calorice se transformă în putere de muncă și căldură. Deci, cu cât mai multă forță se consumă, — cu atât trebuința pentru înlocuirea ei crește și cu atât mai mare este foamea și setea. Cu cât cineva muncește mai mult, cu atât își uzează organismul și are deci nevoie de principii azotate cu care să își refacă țesăturile uzate.

«Am văzut pînă aci izvorul și cantitatea forțelor ce are la dispoziție corpul nostru. Să vedem acum asupra căror organe are influența cea mai constantă, suirea pe munți. Aceste organe sunt: inima, plămâni și piele. a?

Mai jos, d. Dimitriu face descrierea anatomică a acestor trei organe de căpetenie, într'un stil limpede și curgător.

În partea ultimă a broșurei, autorul spune că prin excursii pe munți în deosebi, sângele pierde multă apă și acid carbonic din care cauză el devine mai roșu, mai gros și mai sănătos. Persoanelor cari vor să slăbească li se recomandă, ca cel mai eficace mijloc, excursiile pe munți. În câte-va ore scade greutatea corpului mai mult de cât după o cură îndelungată de injecții cu pilocarpină, sau de băi de aburi. De asemenea persoanele cari trăiesc o viață sedentară se simt foarte bine, folosind mult, după câte-va excursii pe munți.

Rezultatele mai de seamă ale acestor excursii sunt: întărirea mușchilor inimii, lucru foarte necesar, pierderea de apă multă din sânge, curățirea perfectă a mai multor feluri de boli și vindecarea turburărilor circulației sângelui și a sistemului nervos.

C.



Trei români pe un vârf al muntelui Arpaș

alimentelor. Alimentele ternare conțin o mare cantitate de carbon, care în prezența oxigenului adus de sânge, va arde. Această ardere produce căldura pe care omul o utilizează în două moduri: o parte în căldură animală, cealaltă ca putere de muncă.

120 gr. albumină, 50 gr. grăsime și 500 gr. subst. hidro-carbonate, sunt în stare să producă aproximativ două milioane și jumătate de unități calorice (unitate calorică cantitatea de căldură necesară încălzirii unui gram de apă de la 0° la 1°, sau: cantitate

BICIUL DE FOC

— Mare roman de aventuri moderne —

— Urmare —

Și făcând un pas spre d. Defrau, banditul scoase o hârtie din buzunar și adăugă cu autoritatea unui sultan:

— Ți-am lăsat mâna dreaptă liberă, anume pentru ca să te poți servi de ea la scris. Veți semna această foaie de hârtie. După aceea nu mă voi mai teme că veți căuta să mă lovești, căci nu mă veți mai putea lovi, fără să te lovești pe d-ta însuși.

Iată ce veți semna:

«Subscrisul recunosc că am organizat și executat furtul mondial din laboratoarele de radium. Scopul meu era să adun o avere gigantică, prin transformarea corindonilor ordinare în pietre prețioase. D. Larmette a reușit să mă descopere ghicindu-mi planurile. Putea să mă piardă, dar din fericire pentru mine, s'a înamorat de fca mea. Floriana se

va căsători cu dânsul îndată ce ne vom întoarce la Paris. Pentru dânsa d. Larmette îmi va face grație și mie. Dacă din diferite împrejurări angajamentul de față nu va fi adus la îndeplinire, recunosc că Larmette va fi în dreptul său să mă reclame justiției.

Khabarovsk, 25 Mai.

Prizonierii sinistrului prizonier erau uimiți de atâta îndrăzneală.

— Tatăl meu nu va semna nici odată asemenea lucruri! exclamă Floriana cu mândrie.

— Nici odată! întări d. Defrau. Să mă acuz de furt, să mă dezonzorez pentru totdeauna.

Dar Larmette nu fu de loc înduioșat de aceste protestări.

— Cnutul acesta este un avocat foarte elocvent, glumi dânsul. Apoi, întrebă din nou, cu seriozitate:

— Așa dar ești hotărât să mi te împotrivești, domnule Defrau?

— Mai bine orî ce de cât asemenea rușine!

— Orî ce? Mi se pare că spui cuvinte de prisos. Vom vedea îndată cine are dreptate.

Cnutul șueră în aer și se abătu asupra Floriane.

Frumoasa fată nu-și putu stăpâni un strigăt de durere.

Defrau încercă în zadar să se ridice: era însă prea solid legat.

— Mizerabile! mugii dânsul, disperat de atâta neputință.

Dar, nepăsător în fața injuriilor, Larmette întrebă din nou:

— Vrei să semnez?

— Nu, tată, să nu semnez, strigă Floriana. Lasă-mă să mor, dar nu-ți pierde onoarea.

Atunci banditul ridică din nou cnutul, și lovi fără milă.

Din câte-va lovituri hainele sărmane fete fură sfîșiate, descoperindu-i carnea, care fu repede însîngerată, sfîșiată.

Floriana leșină. Încă două, trei lovituri de knut, și frumoasa canadiană avea să expire.

Atunci, înebunit, ne mai avînd nici o altă dorință de cât aceea de a-și salva cu orî ce preț copila, d. Defrau murmură:

— Dă-mi să semnez hîrtia, dar cruț-o pe Floriana!

Criminalul se apropie și-i întinse un stilograf, susținîndu-l pentru ca să poată semna cu înlesnire.

După ce se asigură că prizonierul său semnase cu iscălitura-i bine cunoscută, strînse hîrtia.

— Mă duc s'o pun în loc sigur, zise dânsul, și mă întorc fără multă întârziere. Acuma, când suntem aliați, vei vedea că știu să vă îngrijesc cu tot atîta grijă, cu cîtă ură vă urmăream mai înainte.

Bijutierul eși—Floriana rămase neînsuflețită, legată de stîlp, iar tatăl ei o privia de jos, cu niște ochi măriți de groază.

CAP. I

Al 5-lea episod

— Așa dar, cu toată invitarea grațioasă a vice guvernatorului Moscovei, refuzați să luați parte la serata dată în palatul Kremlin?

— Preocupările noastre nu cadrează de loc cu decorul unei sărbători!

— Gândiți-vă că vi se face o onoare excepțională. În absența marelui duce guvernator, vice-guvernatorul a crezut că prin această invitație vă arată un interes deosebit, și refuzul d-stră va fi rău interpretat.

— Ne place mai bine să se dea gândurilor noastre o interpretare falsă de cât să ne plimbăm desperarea printre niște oameni fericiți.

Așa vorbeau Larmette și tovarășii săi, d. Defrau și Floriana, cari erau legați de acuma de persoana criminalului.

La Khabarovsk se urcaseră în tren.

Larmette continuase drumul cu automobilul, și cum trenurile siberiene merg cu mare încetineală reușise cu mașina sa de o sută de cai putere să se menție la același nivel.

Când să treacă Uralii, însă, tatăl și fika, prizonieri morali ai bijutierului, să părăsească drumul de fer, și să ia din nou loc în automobil.

Acesta era ordinul lui Larmette.

Străbătura împreună stepele Rusiei orientale, trecură Volga și se opriră la Moscova.

Bijutierul alege unul dintre cele mai luxoase hoteluri, așa ca «logodnica» și viitorul său «socru» să nu aibă nimic de obiectat.

Prin câte-va indiscrețiuni ale bijutierului, pe care acesta le făcu chipurile fără să vrea, publicul reuși să afle că Botera era purtătoarea singurilor concurenți ai cursei mondiale de automobile, cari reușiseră să străbată Siberia.

Dânsul știuse să povestească în mod abil cum fusese distrus automobilul Floriane, și cum dânsul intervenise la timp pentru a o salva.

Știrile acestea se răspîndiră repede în oraș, și vice-guvernatorul cetății care tocmai dădea o serbare pentru cea de a optsprezece aniversare a ficei sale Negia, găsi de cuviință să invite și pe concurenții cursei de automobile; era și o nouă atracție pentru serbarea sa.

Negia de altfel, era o înflăcărată automobilistă, și nu se prea sfa să zdrobească aproape în fie-care sezon, câte unul sau două dintre supușii tatălui ei.

În privința acestei invitații Larmette stăruia acum pe lângă tovarășii săi.

— Știi, domnișoară, spunea Larmette, că nu sunteți tocmai amabilă cu mine?

Dânsa îi răspunse cu dispreț:

— Selavii nu pot fi amabili. Dânsii se mărginesc să asculte.

— În adevăr, ar fi destul dacă ar asculta. În cazul de față însă...

— De ce-am mai continua această discuție? îl întrerupse Floriana. Te-am ascultat în toate chestiile importante. Ne-am înăbușit orî ce gest, orî ce murmur care ne-ar fi putut trăda rușinea și desgustul.

— Așa dar, exclamă bijutierul, actele semnate de tatăl d-tale merită să li se adreseze asemenea... epitete?

— Tatăl meu știe bine că eu nu-l pot învinovați. Și-a dat viața și onoarea pentru a mă salva. Prin urmare, tot disprețul meu este numai pentru autorul nenorocirii noastre, pentru d-ta.

— Oh! domnișoară, te rog să crezi că-mi sfîșii inima.

— De ce mai vorbești de un lucru

care nici nu există? Să revenim la serbarea dela Kremlin. Vrei să aparî acolo? Foarte bine; te poți duce însă și fără noi. Starea sănătății unei fete tinere care a făcut o călătorie așa de lungă, poate fi o scuză destul de bună.

— Să fie după voia d-tale, d-șoară, răspunse bijutierul surâzând.

Și cu o ironie insultătoare adăogă:

— Cred că vom face împreună un menaj cât se poate de potrivit. În chestiile generale, voi decide singur eu. Cât privește pentru amănunte, domnișoară, îți voi lăsa toată libertatea. Diviziunea muncii!... Cred că e tot ce poate fi mai drept.

După aceea, bijutierul se retrase. Dar înainte de a închide ușa, putu s'o mai audă pe Floriana exclamând:

— Oh!.. tată, decât asemenea suferințe, n'ar fi mai ușoară moartea?

Defrau îi răspunse cu un accent dureros:

— Nu, nu, să nu mai vorbim de moarte, copila mea. Să sperăm în justiție.

Un murmur ironic traduse slaba speranță pe care o punea el în justiție.

După aceea, foarte liniștit, banditul se întoarse în camera sa, și răspunse invitației vice-guvernatorului, mulțumind pentru onoarea ce i se făcea, și arătând că tovarășii săi fiind prea obosiți din pricina lungului drum, n'o puteau primi.

În aceeași seară, Larmette, ireproșabil îmbrăcat, ordonă să i se aducă o trăsură, în care urcându-se, dădu birjarului adresa cu voce tare:

— Palatul Kremlin, reședința guvernatorului.

Aceste două indicațiuni erau necesare, pentru că Kremlinul este o vastă întrunire de clădiri, avînd eșiri în mai multe străzi.

În occident ar fi greu să se găsească ceva care să poată fi asemănat cu Kremlinul; însuși Larmette avea impresia că trăiește vre-un episod din o mie și una de nopți. Acest artist al răului își uitase pentru moment gândurile sale obișnuite.

La Kremlin fu primit cu mari onoruri; însuși vice-guvernatorul îi eși într-o întâmpinare. Negia, eroina serbării, binevoi a-l chema lângă dânsa pentru a-i cere unele lămuriri cu privire la lunga călătorie pe care o făcuse.

Cu cea mai mare modestie Larmette povesti câte-va din episoadele călătoriei, făcând un tablou tragic al strămtorii de Behring.

Numai că, dela o vreme, Larmette începu să observe că tînăra fată, care la început îl asculta cu o atenție plină de admirație, privea acum mai mult spre ușă.

Fără îndoială, d-ra Negia așteaptă pe cine va.

— Vă cer ertare, d-le, zise dânsa, dorind să nu-și jignească oaspele; dar sunt oare-cum contrariată și nerăbdătoare. Trebuie să vă spun că mi-am sfîr-

Munteni din Himalaya



Enormul masiv al Himalayei este patria a foarte numeroase și diferite rase al căror studiu etnografic este departe de a fi complet.

Ilustrația ce publicăm aci arată pe doi reprezentanți ai unui trib care trăiește în paraginele Sikkimului, și care este arătat sub numele de *hill-*

people, sau poporul de la munte. E foarte ușor de constatat că acest trib provine dintr'un amestec între o rasă galbenă (Tibetani, probabil) și o rasă ariană.

Imbrăcămintea, nu este lipsită de eleganță, cu rochia-tunică cu cute largi și broderii de cochili. **Doru.**

șit studiile în institutul fetelor nobile, patronat de Majestatea Sa Tarul. Pentru a mă despărți de colegele mele, cu care de acum înainte nu mă voi întâlni de cât rareori în lume, pentru a mă despărți, zic, de ele într'un mod care să ne fie tuturor o amintire plăcută, am voit să le dau o serbare frumoasă, și am ales tocmai ziua de azi.

«E ziua când de obicei în toți anii, elevele institutului se duc să petreacă în parcul Bjorski.

— În parcul Bjorski? întrerupse Larmette tresărind.

— Negia îl privi cu mirare.

trat forțele pentru serbarea pe care le-o dau. Mai cu seamă două dintre ele, pe care le aștept cu mai multă nerăbdare.

«Agata Gratahof, directoarea institutului, a avut misiunea să le supravegheze de aproape; de altfel lucrul e în interesul ei, pentru că sunt două voci admirabile.

«Cred că acum, după ce v'am explicat de ce n'am fost tocmai atentă la povestirea d-voastră, nu mi-o veți ține în nume de rău.

Larmette se înclină.

— Acum imi dați voce să vă părăsesc, continuă Negia. Mă duc să l rog pe tata să trimeata pe cineva pînă la institut, pentru că am început să fiu serios îngrijată.

Nobila fată străbătu mai multe grupuri și ajungând în salonul unde se afla vice-guvernatorul, i se adresă fără nici o introducere și fără să ție seamă că îl întrerupea în mijlocul unei convorbiri.

Vice-guvernatorul îi răspunse surizând:

— Nu trebuie să uiți, draga mea, că prietenele tale sunt acum aproape femei. Și orî-ce femeie are aproape datoria de a întârzia.

— Nu, tată, nu cred să fie asta. Știi bine că directoarea este o femeie foarte exactă. De când o cunosc n'am văzut-o depășind măcar cu cinci momente ora oficială. Și dînsa își ține elevele din scurt.

— Așa dar voești să trimet pe cineva după știri?

— Mi-ai face o mare plăcere.

— Dacă-î așa, draga mea copilă, un om va pleca îndată.

Vice-guvernatorul dădu un ordin scurt și după două momente un om se îndepărta în galopul calului.

Larmette urmărise toate acestea dela distanță. Nu că l'ar fi interesat măcar cătuși de puțin întârzierea colegelor Negiei, dar era interesat de obiceiurile societății rusești, pe care o vizita atunci pentru întâia oară.

De altfel, îndată după plecarea Negiei câteva persoane îl înconjură.

Bijutierului îi plăcea să fie ascultat; i se părea că devine mai mare când se afla în fața unui auditoriu.

Și începu să povestească cu multă voce bună aventuri din călătorie, presărându-le pe alocuri cu câte-o glumă.

Și cum nici un public nu este mai naiv de cât cel al palatelor princiare, aplauzele veniră repede să l încurajeze.

După un timp Larmette, îmbătat de succes, se scuză, spunând că era foarte obosit și-și ceru voce să se retragă.

Ca semn că vorbea serios, se îndreptă spre locul unde se afla vice-guvernatorul, dela care trebuia să-și ia rămas bun.

Când fu aproape de înaltul funcționar, bijutierul băgă de seamă că Negia gesticula cu mișcări supărate. Fără îndoială că domnișoarele dela institut nu sosiseră încă.

— Ce idee, își spuse dînsul, să se ducă la parcul Bjorski tocmai într'o zi

— De ce vă miră numele acesta?.. Ați avut ceva cu parcul Bjorski?

Dar bijutierul din strada Păcii își regăsi repede obișnuita-i liniște.

— Absolut nimic, domnișoară. Dar imi ziceam că parcul acesta e la o distanță destul de mare, și mi se pare că colegele d-voastră ar putea mai curând să doarmă în momentele acestea, de cât să se gândească să vie la bal.

Fica vice-guvernatorului rise cu poftă:

— Distanța aceasta, zise dînsa, poate fi străbătută foarte ușor cu un automobil într'o singură oră. Cât despre amicele mele, sunt sigur că își vor fi păs-

de serbare. Ori-ce ar spune Negia, îmi amintesc eu că parcul acesta e cam departe. Știu că am făcut drumul acesta altădată.

«E drept că pe vremea aceea n'aveam la îndemână nici un fel de automobil și fusesem nevoit să fac drumul călare și apoi, la sosirea mea acolo avusesem de făcut cu totul altceva decât să cinez pe iarbă verde.

«Cu toate acestea eu țin la părerea mea dintâi: Niște fete tinere, după ce au alergat la aer liber, nu vor mai fi în stare să danseze.

Și Larmette ar fi fost gata să filosofeze mai departe dacă intrarea în scenă a unui nou personaj nu l'ar fi întrerupt.

Noul venit era un cazac, care se oprise la ușă și salutase zgomotos pentru a atrage atenția șefilor săi.

— A! exclamă un ofițer de ordonanță, este cazacul pe care l'am trimis la institutul domnișoarelor nobile.

— Așa dar, exclamă Negia veselă, d-șoarele sosesc îndată?

— Nicidecum, d-șoară.

— Cum asta? Nu le-ai spus că sunt așteptate cu nerăbdare?

— Ba da, stăpănu, le-am spus.

— Atunci?

— Nu vor veni, pentru că nu pot veni.

Negia uită că se afla în salonul oficial al guvernatorului și făcând un pas înainte strigă aproape furioasă:

— Așa dar directoarea se împotrivește?

Cazacul clătină din cap.

— Ba nu se împotrivește de loc directoarea; se împotrivește însă doctorul.

— Cum asta? Ce amestec are doctorul în toată această afacere?

— Doctorul o îngrijește pe directoare.

— O îngrijește?

— Da, pentru că directoarea se află bolnavă în pat.

Toată lumea se arată întristată de această întâmplare care se pune în calea planurilor ficei vice-guvernatorului.

Insuși acesta, știind cât de supărată avea să fie Negia, interveni:

— În sfârșit Egor, explică-te.

— Ce să explic, excelență?

— De când este bolnavă directoarea și de ce nu ne-a înștiințat mai de vreme?

— S'a îmbolnăvit în timpul preumblărei pe care a făcut-o în parcul Bjorsky; la reîntoarcere a trebuit să se puie în pat.

Negia, foarte enervată, chinuia o batistă.

— Foarte bine., zise dînsa, directoarea este bolnavă și n'a putut veni; dar de ce nu vin camaradele mele? Putea să le trimeată cu una dintre sub-directoare.

— Cu neputință, d-șoară, pentru că ambele sub-directoare sunt deasemenea bolnave.

— Cum spui?

Dintr'odată toată lumea începu să fie

deabinelea interesată; afacerea devenea în adevăr interesantă.

— Dar, pentru Dumnezeu, strigă Negia furioasă, nu s'o fi îmbolnăvit întreg pensionatul?

— Da, d-șoară, da, răspunse respectuos cazacul.

Se ridică un murmur de mirare. Cum, un pension întreg să se îmbolnăvească dintr'odată?

Negia exclamă din ce în ce mai nervoasă:

— Asta e de neînțeles. Să vedem cel puțin dacă vor veni cele două privighetori, căroră le-am preparat un succes desăvârșit în seara asta? Pira...

— E bolnavă de asemenea, d-șoară.

— Livina?

— Bolnavă și ea.

— Poftim, bombăni vice-guvernatorul care nu se sfia să pronunțe uneori câte o dulce trivialitate, afacerea asta e îndrăcită de tot!...

Și cum pe toate fețele se citea aprobarea acestei idei, dînsul continuă:

«Să vedem Egor, tu nu ești beat, nu-i așa?

— Nici de cum, excelență. Niciodată nu beau când sunt de serviciu.

— Știu, știu. Tu ești un soldat de treabă... Atunci răspunde lămurit. Iacă o boală care cade deodată asupra întregului institut de nobile domnișoare... Este imposibil ca institutul nobilimei să fie așa de maltratat. Dacă copilele nobililor sunt bolnave, nu mai există nici o siguranță, numai dacă încercarea aceasta nu ne vine dela D-zeu sfântul.

Dînsul luă tonul unui judecător care conduce o anchetă și întrebă:

«Când s'a manifestat această boală subită de care suferă elevele nobile și profesorele lor?

— Indată după dejunul pe iarbă din parcul Bjorsky, excelență.

— După dejun?

— Da, excelență, au ales pajiștea cea frumoasă în care e statuia de lemn a Sfântului Nicolae patronul Slavilor, care știe să găsească logodnici pentru fetele cari au evlavie acestui sfânt.

— Pajiștea Sfântului Nicolae?

O voce uimită repetă aceste trei cuvinte. Asistenții se priviră cu mirare. Cine vorbise? Pe toate fețele era aceeași expresie întrebătoare. Vice-guvernatorul deschise gura pentru a invita pe autorul acelei exclamațiuni să se fică cunoscut și să arate ceea ce a voit să spună.

Dar Negia nu-i dăde voie; dînsa voia să afle mai repede în ce mod se îmbolnăviseră camaradele sale.

— Continuă Egor, ordonă dînsa.

Și Egor, supunându-se, continuă:

— Toate domnișoarele pensionatului, s'au așezat în cerc, și au cinat cu multă veselie. Directoarea avusese grijă să le comande niște mâncări delicate, și toate erau mulțumite. Iată însă că pe la sfîrșitul mesei se simțiră deodată rău, și toate deodată.

— O otrăvire!... se auziră mai multe glasuri.

Cazacul răspunse:

— Un simplu soldat nu poate contrazice niște persoane așa de înalte; medicul însă spune că nu este otrăvire.

— Atunci ce spune medicul?

— Medicul spune că domnișoarele s'au îmbolnăvit din pricina unor arsuri numeroase, cu un caracter necunoscut.

— Arsuri?

— Ce poate însemna asta? zeci de exclamații se încrucișau; întreaga asistență era turburată.

Nimeni nu observă neliniștea de care fusese cuprins Larmette, pentru că toată lumea era neliniștită.

Puțin câte puțin se strecurase până în primele rânduri ale spectatorilor; privindu-l cine-va ar fi jurat că viața sa atârna de ceea ce avea să zică cazacul.

Negia rugase pe ascultători să nu mai pue întrebări nefolositoare.

— Nu mai vorbi în șarade, Egor, exclamă dînsa; povestește-ne lămurit ce-a spus medicul.

— Ceia ce v'am spus până acum, stăpână.

(Va urma)

DIVERSE

Animale de odinioară. — Se știe că din epoci foarte depărtate, sunt poate mai multe milioane de ani trecuți, dacă s'ar credea spuselor paleontologilor, pământul era locuit de monștri remarcabili prin formele lor gigantice. În urma unor săpături întreprinse acum cât-va timp într-o vale din Wyo-Ming (Far-Westul american) s'au scos la suprafață scheletele mai multor din aceste gigantice fosile. Modul cum au fost găsite arăta că o luptă de moarte s'a dat între aceste animale.

Scheletele acestea au fost reconstituite de mai mulți specialiști ai muzeului din New-York și fie-care măsoară 66 de picioare lungime.

Un șarpe cu două capete. — Natura se amuză poate, producând animale bicefale. Astfel luna trecută vre-o câte-va



persoane cari se plimba prin împrejurimile New-Yorkului, au găsit un șarpe

cu două capete. Această curioasă reptilă a fost dusă la grădina zoologică unde este expusă și acum.

Apetitul unui șarpe pitton. — Vracitatea marilor șerpi este proverbială și mai mulți s-au întrebat; cum pot înghiți acești șerpi o pradă mai groasă decât ei?

Un colonist european zări aproape de ferma lui un pitton adâncit în acest somn profund care urmează totdeauna digestiunea reptilelor. Bănuind că corpul



său, îngroșat la mijloc, într'un mod colossal, cuprinde ca pradă un epure, el îl omorâ cu o lovitură de pușcă și înainte de a-l spinteca avu ideea să-l fotografieze. Corpul monstrului măsoară 6 metri lungime și, după toată aparența, nu înghițise epurele de cât de vre-un ceas.

Stricăciunile făcute de un ciclon. — Anul acesta centrul Statelor-Unite a fost devastat succesiv de niște teribile ciclonuri de o violență ne mai pomenită. Mai multe sate și orașe din statul Minnesota, etc., au fost prefăcute în ruine. O casă de lemn cu două etaje a fost scoasă din temelie și ridicată cu totul la 10 metri înălțime. Într'un orașel din Minnesota la o fabrică de cherestea, lemnele și buturugile au fost luate de ciclon și asvârlite care încotro, producând o mulțime de ravagii.

Ciclonul constituie un adevărat flagel prin violența și modul cum vine pe neașteptate. Cicloanele sunt redutate în valea înaltă a Missisipului unde fie-care casă sau fermă izolată, este prevăzută cu o cavernă specială săpată în pământ, închisă printr-o trapă unde locuitorii se ascund când norii anunță venirea unui tornado.

Trecerea Saharei în automobil. — Sub acest titlu a apărut un interesant volum în franjezește, cu numeroase ilustrații. Această călătorie a fost făcută de contele Emil și soția sa, amândoi sportiști de forță. În traversarea marelui desert ei au avut diferite întâmplări și peripeții cari sunt povestite într'un chip foarte original.

Astfel pe când se îndreptau spre raza Now-Orkal cu o iuțea mijlocie, fură

atacați de o ceată de tuaregi. În timp ce contesa dădea vehiculului cea mai mare viteză, contele ținea la respect cu carbina pe bandiții tuaregi.

E o descriere pe care o citești cu plăcere.

L. KI.

Un atelier plutitor. — O nouă și folositoare inovație a la activul lor comercianții englezi. E vorba de înființarea unui vast atelier de croitorie și mode pe unul din marile pachetoturi ale companiei Cunard. Prin luarea pereților de la mai multe cabine s'a putut menaja un larg salon în care se expun lucrările și o sală încăpătoare, unde lucrătorii și lucrătoare vrednice activează de dimineață până seara. În vitrinele largului salon se pot vedea din trei în trei zile toate ultimele creațiuni ale modei parisiene. De-asemena o duzină de manechine defilează de două ori pe săptămână prin fața tuturor pasagerelor și pasagerilor de pe vas.

O asemenea inițiativă n'ar fi greșită dacă ar fi de toți comercianții din toate porturile luate. Magazinele, atelierile de tot felul, sunt din ce în ce mai mult o necesitate pe bordul oricăruia trans-atlantic sau alt vas mare.

POȘTA REDACȚIEI

C. Nicolau — Vom vedea.

N. Nellini. — S'a primit ceea ce ne-ați trimis. Pentru roman va trebui să așteptați puțin.

V. D. — Scriți citeț și pe o singură parte a hârtiei.

Nero. — Se va publica

Dob. — Traduceți—acesta e sfatul.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica orî-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătorilor», strada Brezoianu, 11, București.



DURERI Reumatice

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur Nevralgine Jurist. Un flacon

con 2,50 și o doză 50 bani la droguerie și farmacie.



Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dintii 1 leu 1 leu 50

SĂPUN de TOALETĂ „FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul
— Bucata lei 1,25 —

VOPSEA de PĂR RAPID

Garantat absolut nevătămătoare, vopsește imediat părul cărunțit sau alb, în negru, în brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural, în cât nu se cunoaște de loc că părul este vopsit. Întrebuințarea mai simplă și mai ușoară ca la orî-ce altă vopsea de păr. Lei 2.50 la droguerie și farmacie.



BONBOANE ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug orî-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la droguerie și farmacie. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgărească vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Droguerie și farmacie

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală combat.

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

Reclama e sufletul comerțului

TOȚI ABONAȚII LA
«**ZIARUL CALATORIILOR**»

PARTICIPĂ,

cu începere de azi, la următoarele mari și de valoare premii:

- 1) O sobă «**Godin**» No. 3, cumpărată de la cunoscuta casă : Industria Metalică «**Marcu**», B-dul Elisabeta, No. 5.
- 2) Una pușcă fină de vânătoare, cu 2 țevi, cal. 12, din vechia și renumita fabrică **Pieper-Bayard**.
- 3) Un pistol automat de buzunar, **Pieper-Bayard**, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7 65, însă format redus, foarte portativ.

4) Una carabină de mare precizie, cal. 22, **Pieper-Bayard**, semi-automată.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin **B. D. Zisman**, 44, calea Victoriei, furnizorul Curții-Regale.

- 5) Una oglindă mare venețiană de cristal ;
- 6) Una măsuță de toaletă, cu oglinzi de cristal ;
- 7) Una mașină de cusut de mână ;
- 8) Două frumoase tablouri.

Toate aceste 5 obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mobile **Marco Dattelkremer**, str. Carol, No. 62.

9) Una pendulă de birou ;

10) Una chisea de argint de China, foarte frumoase obiecte, cumpărate de la magazinul de încredere **Schmith & Stratulat**, calea Victoriei, 53.

11) Un gramofon perfecționat ;

12) Una mandolină, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică **Jean Feder**, calea Victoriei, 54.

13) Una fructieră, argintată și aurită, cu 12 cuțite pentru desert, aurite, cumpărată de la cunoscutul magazin de bijuterie **Th. Radivon**, B-dul Elisabeta, 9 bis.

14) Una toaletă de bambu veritabil, cumpărată de la bine asortatul magazin de mobile de trestie și bambu, **D. Littmann**, strada Lipșcani, No. 3.

15) O duzină crema «**Flora**».

16) O » săpun «**Flora**».

17) O » pudră «**Flora**».

18) 2 ceasornice de argint, pentru bărbat.

19) 5 abonamente pe 6 luni la ziarul umoristic «**Veselia**».

20) 5 abonamente pe 3 luni la ziarul «**Universul literar**».

Toate aceste frumoase premii se oferă cu începere de azi, prin tragere la sorți, abonaților «**Ziarului Călătoriilor**».

Prețul abonamentului lei 5 p. un an, 2.60 p. 6 luni.

NOUILE PREMII

ALE ZIARULUI

„UNIVERSUL”

Cu incepere de astăzi, ziarul „Universul” oferă abonaților săi următoarele mari și de valoare premii:

O VILA LA SINAIA

construită anume anul acesta pentru abonații noștri, în pozițiunea cea mai încântătoare a Sinaei, pe str. Furnica

UN DORMITOR de BRONZ

foarte elegant, de mare valoare, cumpărat de la „INDUSTRIA METALICĂ MARCU”, Bulevardul Elisabeta, No. 5

UN DIVAN-PAT

și

Un salonas modern

cumpărate de la marele magazin de mobile „La Centrala”, Marcu Dettelkremer, strada Carol, No. 62

Un mare pedestal de marmoră sculptat

pentru flori

Una bicicletă, o pușcă de vânătoare și

Un pistol automat, cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zisman, calea Victoriei, 44

Un gramofon perfecționat și

Una vioară sistem Stradivarius cumpărate de la marele magazin Jean Feder, calea Victoriei, No. 54

Un flaut ornat cu fildes cumpărat de la magazinul La Harpa, c. Victoriei 5.

Un ceasornic de aur pentru bărbat și

O pereche cercei cu 6 pietre de diamant cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicăria Colței”

Una pendulă de perete artistică lucrată

bătând orele

O elegantă pendulă de biuro și

Doă fructiere cumpărate de la marele magazin de horologerie și bijuterie Theodor Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 9

Un inel de damă cu piatră antică de valoare

10 tablouri aquarele

Șase ceasornice pentru bărbați

Șase ceasornice „Réveil”

20 abonamente pentru 6 luni la ziarul „Veselia”

10 „ „ 6 „ la „Ziarul Calătorilor”.

Cu toate că acordă aceste mari premii, „Universul” menține aceleași prețuri de abonament, adică :

Lei 18 pentru un an; lei 9.15 pentru 6 luni; lei 4.65 pentru trei luni.

Abonații mai primesc gratuit „Universul Literar”, iar cei ce se abonează cu începere de azi mai primesc un volum din :

Memoriile Regelui Carol I

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 30 bonuri: pe 6 luni 14 bonuri; pe 3 luni 5 bonuri

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână

— MARȚEA —



În ajutorul alpiștiștilor î primejdie. — (Vezi pag. 4568 .

ABONAMENT

LA

„ZIARUL CALATORIILOR”

Pentru 1 an 5 lei; jum. an 2.60

In ajutorul alpinistilor în primejdie

Sunt abia câteva luni de când o telegramă din Grenoble ne-a adus știrea că au dispărut doi excursioniști: d. Fortuné Allimand și d-na Baronnat, cari erau suiți pe masivul «Grande-Chartreuse» (peste 2000 m. alt.).

Acești doi excursioniști, plecați din zorii zilei spre vârf, din pricina mersului forțat și greu, obosiră mult, înainte de amiazi. La o cotitură a sușului alunecară ambi și căzură, dela 10 metri înălțime, pe o mică platformă de de-asupra unei cascade zgomotoase. Ei petrecură astfel, acolo jos de unde le era cu neputință să iasă, pereții stâncoși neputând fi escaladați și n singurul loc deschis fiind o cascadă,—fără să aibă nimic de mâncare, căci pachetul cu provizii alimentare se rostogolise pînă în cascadă,—așteptându-și din clipă n clipă obștescul sfârșit.

D. Allimand, cu o firească nădejde n suflet, a scris de-a doua zi chiar, cu un creion chimic, pe bordul «panamalei» sale: «Noi suntem pierduți într-o mică prăpastie, sus; cine va izbuti să ne regăsească, va căpăta tot ce ne va cere», și a semnat; apoi zvârli pălăria pe undele spumegânde ale cascadei de dedesubt și și mângâia mereu sufletul cu nădejdea că vor fi salvați.

N-au trecut decât patru zile și cei doi excursioniști au fost găsiți de un grup de soldați alpin și... salvați. D. Allimand era însă mort; M-me Baronnat trăia încă, după ce stătuse mai mult de o sută de ore fără mâncare. Decedatul avusese o agonie lungă și nespuse de dureroasă, d-na însă—despărțită printr-un bloc de stâncă, în cădere, de mort, n'a suferit decât din pricina chinurilor lui mai mult, și foamea, deși o torturase, n'ar fi putut-o ucide cel puțin încă o zi.

Căutătorii acestor doi excursioniști au avut de întreprins lucrări neobișnuite de grele. Au săpat scări în stânci, au aruncat funii cu greutate la cap, prin toate văgăunile, așteptând ceasuri întregi să aibă vre-un rezultat. În fine, cu ajutorul unei scări de mătase și cu rizicul vieții lor, soldații izbutiră să descopere

trupul inert al d-lui Allimand, iar apoi pe d-na Baronnat...

Intr'un viitor apropiat va fi desigur mult mai ușor să se dea de urma alpinistilor în primejdie. Un nou mijloc, desăvârșit,—aeroplanul, va avea și această utilitate pământească.

Nimeni nu poate prevedea, azi, de ce ajutor ne va fi aeroplanul în viitor. Savanți și romancieri savanți au făcut o sumedenie de ipoteze și au creat o mulțime de aventuri, după cari mașina zburătoare va avea un rol fericitor și neașteptat, care e, într'un chip foarte logic, explicat științificește. Un fantezist a făcut, în lumea gândurilor lui, stații pentru aeroplan, pe un mare număr din edificiile Parisului, în cari vor debarca și din cari se vor imbarca toți parizienii, străinii și cuconitele grăbite, sau vor aștepta nerăbdători apropierea... *planibus*-ului. «Metro ul», autobusele, omnibusele cu imperiulă, etc., vor fi goale, nu vor mai funcționa.

Ofițerii de stat-major se vor servi pentru a putea face recunoașteri pe

timp de război, numai de aeroplan.

Dar aeroplanele — sau *planibus*-urile—nu vor fi numai un prodigios mijloc de locomoțiune și de explorare. În munți înghețați, pe piscuri pierdute în nori și zăpadă, în adâncimea prăpăstiilor negre, pe marginea prăvălișurilor, când câți-va călători, ca cei doi turiști despre cari am vorbit mai sus, se vor precipita în cine știe ce loc ascuns, în zăpadă, fără hrană și nădejde de scăpare,—noul aparat, în noua slujbă,—*planibus*-ul, va sosi. Lumina puternică a proiectoarelor său mare, va sparge noaptea din juru-le, va face să schiească neaua, descoperind pe nefericiții, jumătate acoperiți de lînțolul alb și rece. *Planibus*-ul va evolua, salvatorii descinde-vor (vezi ilustrația) și, legați cu frânghii, prin ajutorul scărilor de mătase vor ridica (?) victimele din nou la viață. Și tot astfel pe mare, pe ocean, vestindu-i-se prin telegrafia fără fir, un naufragiu, *planibus*ul plutitor va salva pe toți cei amenințați cu moartea de o întâmplare—simplă sau extraordinară.

FI.

Prin munții Bucegi

D. N. Bogdan, eminentul turist ne trimite spre publicare acest interesant articol căruia îi facem loc cu plăcere în ziarul nostru.

Sâmbătă, 24 Iulie, cu trenule 5 și un șert p. m., am sosit din București la Sinaia 24—25 ofițeri, cu câ-va plutonieri, din reg. 6 Mihai Brail, sub comanda d-lui colonel Sc. Paaitescu, șeful acestui regiment, cu scoul de a face o excursiune științifică delouă zile prin munții Bucegi.

După ce am fost primiți la gară de garnizona locală cu toate onurile convenite, seara li s'a servit un prânz pe platoul cazarmei, însoțit de ce-va cântece executate de muzica regimentului 1 de geniu.

Duminecă dimineața, la ore 5 și jumătate, cu toți pornim pe mți, având cu dâșii și doi turiști încați, cari cunoșteau perfect de bine toate localitățile, pe cari doream ale vite.

Toți ofițeri tineri, vigoși și rezistenți, având în fruntea lor aprig colonel și un alpinist încercaporniră spre muntele Piatra-Arsă, trecând pe la «Captarea apelor» sau «Cele șapte izvoare», unde facură un mic repaod 5 minute, după un marș potrivit de oră. De aci, părăsirăm drumul cel ma, ce conduce spre «Vârful cu Dor» și arăm poteca, ce înconjoară brăul muelui Furnica, lăsând în urma noastră ălea frumoasă și colțoroasă a Peșului de unde tre-

curăm în muntele Piatra-Arsă. Unii mergeam mai repede, alții mai încet și după câte-va mici repaose, ajunserăm, după un mers de aproape 3 ore, în vârful cel mai înalt al acestui munte. Timpul ne favoriză minunat, de și nori erau, însă nu erau amenințatori și fără teamă de ploae.

Aci poposirăm spre a ne repausa ceva mai mult. Bine dispuși, veseli și entusiasmați ajunserăm aci, fără să se vadă sau să se observe la vre-unul din noi cea mai mică oboseală, și era natural, de oare ce erau tineri și plini de viață. Toți erau de o cam dată pe jos și ceea ce m'a surprins mai mult, chiar colonelul le da acest exemplu, mergând tot timpul pe jos, cu pasul măsurat al unui adevărat alpinist, observând totul și nelăsând nimic să-i scape din vedere, după cum vom vedea mai departe.

Din Piatra-Arsă, luarăm drumul obișnuit, coborând în Valea-Babei; de aci urcarăm în Jepii-Mari, acoperiți în cea mai mare parte a lor cu snepi (brazii mici și deși, după cum zice românul, ca peria); apoi în Jepii-Mici, unde amicul nostru, ciobanul Prunaru, ne făcu toate onorurile, conducându-ne până în apropierea Caraimanului, locul de pășune al cărlanilor săi, iar un alt cioban fu trimis de noi să ne aducă de la șipotul din Valea Dorului o botă de apă, de care mai toți aveam nevoie.

Trecem pe sub Babele, de unde ză-

rim în vale la casa de adăpost din Cairaman o mulțime de lume, sosită se vede din Bușteni, alergând în toate părțile, sărind și jucându-se. Mai departe dăm de Baba-Mare, unde cu toții ne urcăm pe de o parte spre a ne repausa puțin, iar pe de alta spre a admira frumoasa panoramă ce se desfășură privitorilor și despre care s'a scris îndestul.

De aci pornim înainte spre muntele «Omul». Străbatem diferitele văi și vălcele, ce se găsesc în drumul nostru și după cât-va timp, cam o jumătate de oră, ajungem la poalele muntelui Obârșia, pe care urcăm puțin. Majoritatea ofițerilor apucă pe brâul Obârșiei, care desparte valea Cerbului de acest munte, iar alții urmează drumul cailor pe la vârful Obârșiei. Acest brâu al Obârșiei, de și puțin cam greu, totuși însă este făcut cu multă ușurință de bravi ofițeri cu colonelul în frunte; însă din nenorocire, ajunși la podișul vâei Cerbului, începe a se ridica de prin toate văile negura, care ne pune în imposibilitate de a vedea împrejurimile cele frumoase și mai cu seamă brănele cele admirabile ale muntelui Coștile și cu cât înaintăm mai mult spre Omul, cu atât ceața se îngroașă, așa că de abea ne putem zări unii pe alții. Această însă nu e de mirat, de oare ce la acest vârf, timpul mai totdeauna este urât și de obiceie negura predomină și foarte rar se poate întâmpla să fie un cer senin.

La orele 12 sosim în vârful cel mai înalt al său, întâmpinați fiind de sunelele trâmbiței, căci de pe la orele 3 noaptea fuseseră trimiși aci cantinierul regimentului Romulus Cornea și câțiva soldați, cu cele necesarii pentru a prepara masa ofițerilor și a invitaților. Moș Ion, păzitorul casei, ne primi cu o deosebită bucurie și singura sticlă cu țuică, ce o mai avea, fu golită la moment, și aceasta era foarte natural, după un umblet de aproape 7 ore.

Masa fu gata și între altele o ciorbă excelentă de pui fierbinte ne încălzește stomacurile și ne dă puteri noi. Dejunul a fost foarte bine servit de cantinier, bine înțeles că nu a lipsit nici ceva de ale băuturii.

După masă, mare parte din ofițeri se trântiră pe scândurile cele goale, ce formează lungul și singurul pat al odăiei, spre a putea gusta puțin din deliciale unui somn binemeritat; însă alții, cărorora nu le era somn, făceau zgomot, cântau și glumeau și nu lăsa pe ceilalți să doarmă.

La 3 ore p. m., se dă cu trâmbița semnalul de plecare și în tocmăi ca la cazarmă la moment totul fu gata de pornire.

A lua frontiera spre Strunga, ar fi fost imprudent, de oare ce vârfurile munților erau încă acoperite de negură deasă, pe când în jos era cu totul lumină și fără nici un nor. Așa dar se luă hotărârea de a ne coborâ la Peștera lalo-

miței prin valea Obârșiei, unde trebuia să petrecem noaptea.

În drum nu ne lăsăm de a apuca puțin și din frontieră, spre a privi în valea «Gaura», ce se desface din culmea Omului spre Apus în Transivania. Valea era splendidă și puteam prea bine vedea până în partea de jos a sa, căci, după cum am scris mai sus, negura se plimba numai pe vârfuri, zbura din colțuri în colțuri, iar jos era soare și frumos. Oile pășteau în liniște iarba cea fragedă, iar ciobanul în vârful unei stânci cânta duios din fluer, privind cu drag la blânde sale oițe. Pe coasta muntelui Gaura cobora spre vale o femeie și trei bărbați, cari pleaseră de o dată cu noi de la Omul.

Puțin mai la vale dăm de stâncile cele colosale de mari, numite popular «Mecetul Turcesc». Ele sunt așezate în fundul vâei Obârșia, cu care ehiar se termină și predomină întreaga vale. De aci se vede la o distanță extrem de întinsă tot cursul Ialomiței, cu toate înălțimile ce o mărginesc și văile ce se scoboară spre cursul său. Vice-versa și ele sunt văzute din foarte mari depărtări, cum de ex. de la munții Lespezi, Zănoaga etc., așa că ori cine ar vedea aceste stânci, își poate da seama aproximativ până la Omul, fixându-le și calculând; căci de la Mecetul Turcesc și până în vârful Omului, nu mai este de cât ca o jumătate oră urcând mereu. La baza stâncilor sunt bolovani foarte mari, risipiți fără nici o regulă. Cine știe din ce cauze au fost rușiți din gigantica stâncă și căzuți unii mai în apropiere, iar alții mai în depărtare. O mare parte din valea ce se află de desubtul lor, este plină cu aceste enorme sfărâmaturi din stânci.

Valea e puțin pronunțată deocamdată, având într-o parte muntele «Doamnele», iar în cealaltă «Obârșia», două masive paralele colosale, cu stânci și colțuri de diferite forme și mărimi. În mijloc de tot este valea cea seacă a Ialomiței, numită astfel din cauză că în toată vremea nu se află pe ea decât numai o vâgăună plină cu pietriș, fără nici o picătură de apă. Pe ea curge apa numai în timpul primăverii, când se topește zăpada și în timpul ploilor abundente; cineva trebuie să umble cu multă băgare de seamă ca să găsească adevăratul izvor al Ialomiței.

În adevăr, s'ar părea la început că acest izvor n'ar exista, dar mergând cât-va pe fundul vâei, va vedea, la o distanță cam de vr'o 20 minute dela stâncile sus zise, două mici izvoare, curgând unul la dreapta și altul la stânga.

Strig pe toți ofițerii și plutonierii cari apucaseră alt drum pentru ca să vadă și să se încredințeze de primele izvoare ale riului Ialomița. Apoi ne-am așezat pe marginea lor și, cu câni și pahare, ne potolirăm setea cu apa cea rece ca ghiața și limpede ca cristalul, care curgea cu un mic susur.

De aci, coborând încet, înaintăm în mersul apei, a cărei albie se mărește din ce în ce, formând mici cascade și mici basinuri, până ce ajungem la zidul de piatră, de o înălțime destul de mare, care se numește «Cascada Ialomiței». Spre a coborî de pe acest zid vertical de piatră este imposibil, afară numai având frânghii. Totuși, pe laturile sale din dreapta și din stânga, cu toate că povârnișul este destul de pronunțat, iarba deasă și groasă înlesnește mult coborâșul.

Drumul cailor e ceva mai la o parte, la stânga cascadei; e o mică potecuță, formată de piciorul omului și al oilor, care trece pe dinaintea bordeiului cărlanilor (herbeci tineri), aparținând stănei din Obârșia, și după oare-cari mici zigzaguri, ajunge jos, în dreptul cascadei celei mari.

Aruncându-ne privirea în sus, vedem că se înalță un zid mare de piatră, în lungul căruia se aruncă sgomotră o coloană de apă, când mai mică, când mai mare, după cum e și timpul ploios sau secetos.

Mai jos, cascada cea mare se termină prin mai multe altele mai mici, dar tot așa de sgomotoase din cauza bolovanilor peste care apa se prăvălește în scurgerea sa.

În fața unui așa de frumos și de sublim tablou, ne oprim puțin locului spre a admira întreaga splendoare din această vale. Stăm pe loc ca uimiți de măiestria naturii și am fi stat ore întregi contemplând frumusețea acestei cascade, dacă orele înalțate nu ne-ar reaminti că trebuie să plecăm, spre a ajunge mai din vreme la peșteră și a ne găsi un adăpost pe timpul nopții.

La baza cascadei, muntele Obârșia e format din două culmi foarte înalte și destul de lungi, cari sunt despărțite printr-o vale, udată de un pârâu foarte puternic și cel mai însemnat dintre toate de pînă aci, care merge de se aruncă în ramura principală a Ialomiței, în apropierea căreia formează mai multe mici și drăgălașe cascade.

De aci se poate coborî spre Schitul Ialomiței prin trei căi: sau pe Coasta Doamnelor, puțin mai practică, sau pe aceea a Obârșiei, ori deadreptul pe cursul Ialomiței, puțin mai anevoioasă. Cea mai lesnicioasă este aceea a Obârșiei și mai cu seamă pentru cai; deci o apucaram și noi pe aceasta.

La început acest drum este puțin cam anevoios, nu din cauza coborâșului, cât din aceea a bolovanilor cu cari este astupată potecuța, bolovani rușiți de diferite cauze din colosul Obârșiei.

Stâncile ce se ridică deasupra noastră sunt foarte înalte și au diferite forme și chipuri. Așa, una din ele are asemănarea întocmai a capului eroicului nostru Domnitor Mihail Viteazul și de aceea cu drept cuvânt i-am putea da acestei stânci numele de «Mihail Viteazul». O mulțime

de pâraiașe isvorăsc din această coastă cari, șerpuiind în toate direcțiunile, contribuie a alimenta cu prisosință Ialomița. Apa isvorată din ele este limpede, rece și foarte bună de băut. Puțin mai jos începe pădurea de șinepi care în unele locuri ajung până în poteca noastră.

În partea dreaptă a riului se înalță mult mai gigantic și mai impunător muntele «Doamnele». Colții și stâncile sale pare că sunt și mai înalte și mai ascuțite ca ale Obârșiei; iar ascensiunea lor, privită de jos, s'ar crede inaccesibilă. Prin aceste stânci și colți, floarea «Edelvaisul», sau cum o numește poporul «Floarea Reginei», își are regiunea sa.

Poteca de pe coasta sa care, după cum am mai zis, d'abia se zărește, este mai puțin frecventată, iar locul este mult mai sălbatic. Și aci, ca și în Obârșia, drumul este acoperit de bolovan și de sfărâmaturi de stânci. Pe coasta și vârful sale pasc în liniște numeroase turme de oi, toate aparținând fraților Seceleanu.

Cu cât scobori mai în vale, cu atât muntele Doamnelor devine mai accidentat și mai greu de străbătut.

Îmi reamintesc că acum două ani un tânăr, Gheorghe Burlacu, din Sinaia, a străbătut desculț toți colții cu o ușurință extraordinară și ne-a adus de acolo un frumos buchet de edelweiss.

Trecând culmile Obârșiei și ale Doamnelor, caravana se oprește spre a se odihni puțin; iar d. Bogdan, invitatul d-lui colonel, pleacă înainte cu două plutonieri spre a-și vizita pe prietenii săi: baciul din Obârșia și pe cel din Doamnele și în același timp a le cere puțină urdă proaspătă, spre a trata și d-sa cu ceva pe briații ofițeri ai regimentului.

Am fi urmat deadreptul cursul Ialomiței, însă fiind oameni mulți și drumul anevoios, mai cu seamă prin Cheile urșilor, unde trebuie să sări din bolovan în bolovan, cu riscul de a face o baie rece,—trecem pe coasta ce termină muntele Babele și dăm de un mic platou, unde s'a instalat în primăvara trecută o cășerie a d-lui Matei Ghimbășanu din Azuga.

Pe la orele 6 și jum. seara ajunserăm la schitul Peșterii Ialomiței, unde se luase hotărârea de mai înainte ca să petrecem noaptea. Aci fiind chiliile călugărilor, casa lor cea nouă din pădure, precum și pichetul, puteam să ne adăpostim cu toții,—cu toate că la nevoie am fi putut dormi ori unde, căci ofițerii aveau corturi.

Cantinierul Romulus pornise înainte și improvizase pe micul podiș verde de lângă casele Burlacu o masă și o mică bucatărie și pregătea prânzul de seară, în care timp ofițerii vizitau interiorul și profunditățile peșterii și cele două lacuri ale sale limpezi și destul de adânci.

După vizitarea acestei miraculoase peșteri, pornim cu toții la casele și bise-

rica cea nouă din pădure, spre a ne da mai bine seamă câți ar putea să se instaleze aci în timpul nopții. Apoi ne reîntoarserăm să luăm prânzul, dar mâncarea nefiind gata, căpitanul Roman pornește spre pichetul grănicerilor spre a vedea câți dintre ofițeri ar putea încăpea acolo.

Pichetul acesta deși simplu, cu toate acestea este foarte curat și destul de bine întreținut. Grănicerii toți sunt băeți buni și foarte ospitalieri, pe toți îi întâmpină cu multă plăcere și le dă toate explicațiunile cerute.

D. colonel dete ordinele convenite ca toți ofițerii să se repauseze noaptea la pichetul acestor grăniceri.

Masa fiind gata, d. colonel așează pe fiecare la locul convenit gradului și vechimei sale, iar cei mai tineri sublocotenenți neavând loc indelul la masă, fură nevoiți a mânca așa cum ar putea. Cu o grije adevărat părintească, se ocupă de fiecare, pe toți îi observă ca să aibă în deajuns de ale mâncării. Unul dintre ofițeri fiind puțin cam indispus, îi recomandă primele îngrijiri de luat ca indispoziția să treacă repede, fără nici o consecință. În timpul mesei cu o deosebită amabilitate întreține conversația cu toți, fără a avea în vedere gradul fiecăruia: părea aci ca un camarad egal cu toți, un adevărat părinte al lor! Dar și ofițerii! tineri bine crescuți și instruiți, nu depășeau în conversația lor între ei și față cu șeful lor, nici măcar cu un singur cuvânt. Pe ici, pe colea câte o mică glumă bine oțibuită și la locul ei, face ca timpul mesei să fie cât se poate de plăcut.

După masă gornistul dă semnalul de plecare și toți ofițerii în corpore pornesc spre pichet spre a gusta în pace și liniște repaosul de noapte binemeritat după un drum așa de lung și obositor, iar cei trei civili, invitații colonelului, rămaseră a petrece noaptea în chiliile călugărilor din easele din pădure, hotărându-se pentru a doua zi ora 5 dimineața spre a continua drumul pe valea Ialomiței.

Ofițerii porniră spre vale, iar civili urcară la deal, fiecare la locul său destinat, dându-și întâlnire pentru a doua zi la ora mai sus indicată.

A doua zi de dimineață, la orele 3, după cum se aranjase de cu seara, furăm cu toții reușiți la pichetul grănicerilor și după ce luarăm câte un ceai ferbinte și bine preparat, peste o jumătate de oră, furăm gata de pornire spre a continua programul fixat pentru această zi. Se dă prin gornist semnalul de pornire și toți ofițerii pornesc cu colonelul în fruntea lor și pe jos.

Trecem prin primele chei ale Ialomiței din acest drum, lăsând la stânga noastră stâna din Lăptici, compusă în mare parte de mănzari (oi de lapte) din adunătură de la mai mulți oameni, iar în dreapta cășeria fraților Ghimbășanu din Azuga. Aci se află și un mic rezervoriu

de apă, făcut pentru a se capta apa cea curată, limpede și rece pentru Capitală, dar părăsit. Valea în acest loc se lărgeste mai mult până în apropiere de Cheile Tătarului, unde ajungem în scurt timp.

Aceste chei sunt de o frumusețe uimitoare! Ziduri înalte de piatră mărginesc aceste chei și de o parte și de alta, iar Ialomița curge zgomotos și cu un vuet asurzitor, fiind nevoită a cădea din bolovan în bolovan și din stâncă în stâncă. Vârful stâncilor și munții, care le formează sunt acoperiți de o pădure de brazi arsă pe o întindere destul de mare, sunt acum câțiva ani. O potecă mică urcă și coboară în tot parcursul lor și din când în când trecem apa pe punți de bărne de lemn și podiști improvizate pentru trebuințele trecătorilor. Pentru piciorul omului această trecere nu prezintă aproape nici o greutate, dar pentru cai și mai cu seamă pentru aceia încărcăți cu bagajele este destul de dificil; totuși însă cu băgare de seamă se poate trece fără nici un accident.

Indemn pe oricine ar fi doritor de excursiuni să meargă prin aceste chei, care prezintă un deosebit interes atât pentru frumusețea lor cât și pentru formațiunea lor și cu atât mai mult cu cât de la peștera până aci nu se face mai mult de o oră. Îl mai rog să urmeze drumul nostru.

Îndată ce eșim din Cheile Tătarului, valea se lărgeste din nou și numai de cât avam în dreapta noastră o altă vale aceea a „Tătarului“, mărginită de o parte și de alta cu munți înalți și stâncoși. În urcușul acestei văi pe coasta dreaptă se găsesc două peșteri numite „ale Cucoanei“. Ele au fost descoperite de răposatul și mult regretatul archimandrit Nifon, superiorul mănăstirii din Sinaia, apoi mult mai târziu vizitate de prima și neobosita turistă d-ra Fany Seculici, în unire cu d-na Râmnicănu și apoi acum o săptămână și de noi.

În timpul când ofițerii ia un mic repaos și totdeodată așteaptă pe cantinier, care rămăsese cu bagajul în urmă, să-mi permită citirii acestor rânduri să mă întorc cu o săptămână îndărăt și să le descriu și eu în câteva cuvinte aceste peșteri necunoscute.

După cum am spus mai sus, acum o săptămână am venit înadins pe aci cu nedespărții mei tovarăși de excursie, ca să cercetăm în toată întinderea lor aceste două peșteri despre a căror existență ni se vorbise atât de mult și cu mare entuziasm și apoi le-am citit descrierea lor în cartea intitulată: „În Munții Sinaiei, Rucărului și Branului“ de d. Mihael Gold, o carte de mare valoare, unică în felul ei și pe care o recomand, ca turist și bun cunoscător al locurilor descrise în ea, ca oricine să și-o procure, să o citească cu atențiune și se va convinge de importanța și utilitatea sa. De data aceasta eram însoțiți de micul Nicușor Drosso. La aceste peșteri furăm conduși de un bătrân, luat de noi dela

herăstraele ce funcționează în apropiere și care aparțin d-lor Bunesco din Rucăr și Grigorescu din Petroșița.

Urcam cam greu mai bine de o jumătate de oră, până ajunserăm la gura peșterei. Intrarea e puțin cam dificilă, trebuia să mergem pe brânci, dar această strămoare nu dură de cât foarte puțin, căci numai decât deterăm de o galerie destul de înaltă și largă cu mai multe excavațiuni în toate părțile ei.

Cea mai lungă fu cea din fund. Apucarăm pe aceasta, însă iarăși numai pe brânci, mergând în fruntea noastră micul Drosso, căci el fiind mai mic și mai subțire decât ceilalți, putea să se vâre mai cu înlesnire, luminându-ne și în același timp să fie și un fel de indicator, dacă și noi, mai groși ca el, puteam a ne vâri. Cu multă greutate reușirăm să ne introducem până în fundul peșterei. Aci găsirăm tavanul și podeala cum și pereții cei mici plini cu tot felul de stalactite și stalagmite, de toate formele și mărimile, ba chiar mici coloane, formate din reunirea stalactitelor cu stalagmitele. Formele acestor stalactite erau cu totul bizare. Din nenorocire și aci ca și în alte părți, spiritul distractor a tot ce e mare și frumos nu a dat greș, căci multe din ele fuseseră rupte.

Micul Nicușor Drosso, cu o sfoară lungă într-o mână și cu felinarul într-alta, măsură lungimea peșterii, cum și înălțimea, împreună cu un alt amic excursionist, spre a-și da bine seama de lungime, pe care o constatară aproximativ la 80—90 metri. Partea de jos pe care mergeam, era plină cu un fel de noroi, format din var amestecat cu apă și pe care ciobanii îl numesc „lapte de var”. Ei se vâra aci, umplu trăistele și dăsiu în acest fel de lapte, de care se servesc la un fel de boală a vitelor.

Cercetând toate tunelurile și găurile acestei peșteri, am găsit într-una culcușul de iarbă al ursului. Era o parte din pământ bătătorit de greutatea lui și pe lângă care se găseau și mai multe oase de vite, aduse de el aci.

După ce am vizitat indestul peștera, am eșit în partea cea largă și înaltă a ei. Bătrânul, care ne condusese și căruia îi fusese frică de a veni cu noi până în fund, făcuse un foc, al cărui fum, neputând eși afară, ne orbea și ne amețea.

Nu știm de ce această peșteră se numește „Peștera cucoanei”. Nimeni nu a știut să-mi spue, ba nici chiar să cunoască că poartă acest nume.

Urcam ceva mai sus spre a vedea și a doua peșteră, însă ni se spuse de conducător că colții stânței, sub care se afla, se sfărâmaseră și ca atare, îi închiseseră cu desăvârșire intrarea, așa că furăm nevoiți a renunța la căutarea ei, lăsând pentru o altă dată.

Atât urcușul cât și coborâșul la aceste peșteri este destul de dificil; cu toate aceste pentru noi, cei tare încercați, era ca un fel de jucărie.

(Sfârșitul în No. viitor).

UN JUVAER AL MĂREI NEAPOLULUI

ISCHIA

Recentul cutremur de pământ, care a pus din nou Campania în doliu, a fost din fericire limitat într-un mic teritoriu și n'a făcut prea numeroase victime.

Dar panica n'a fost mai puțin mare la Neapole și pe toată coasta vecină, chiar până în insulele așa de renumite, Capri, Ischia și Procida.

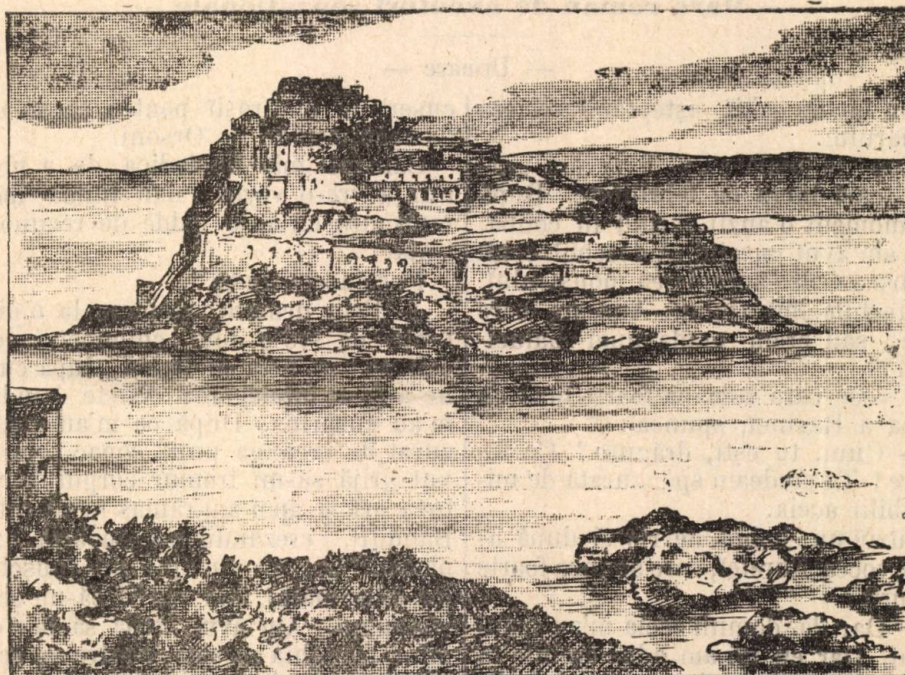
Dintre aceste trei insule, juvaerul ale mării Neapolului, Capri este cea mai renumită. Cele două orașe ale sale, Capri și Anacapri, fie-care așezat pe câte o stâncă, vederea ei incomparabilă pe golful Neapolului, peșterele sale de nimfe, cea verde și cea albastră, precum și amintirea

frumoasă, ea are și ape bine-făcătoare. Aerul este foarte curat. Fructele și lăpturile sunt strașnic de bune.

De origină exclusiv vulcanică, formată de un strat de lavă, ea e străbătută de curenți subterani, cărora se zice, că datorește fertilitatea sa, vegetația sa bogată. Spre dreapta apare pe jumătate stânca unde e clădită vechea cetățue.

Această stâncă ce se ridică până la aproape 180 metri, pare că amenință Ischia, și numai privind stâncile ce se văd eșind din apă lângă țarm, ți se par ca niște mari pești cu capetele hidoase și feroce, cari se silesc să asalteze insula.

N'ar lipsi nimic insulei Ischia spre a fi un paradis pământesc. Dar natura batjocoritoare și crudă, căreia îi place să amestece răul cu binele, și râde de sforțările ce face omul,



Cetățuea veche

Tirlerului, au făcut-o în tot'dauna preferată turiștilor;—dar nici Ischia nu e mai prejos. Ca și Capri, ea are pozițiuni răpitoare și perspective admirabile. Nu este oare în adevăr seducătoare această vedere a portului său aproape circular, cu centura sa albă de case și cheiuri pe care o înghesue din toate părțile o vegetație îmbelșugată? În fund se văd coasta Neapolului și Vesuviul fumegând.

Intre Ischia și coastă, se află insula Procida, bogată în fasan și potârnică al căror preț o îmbogățește.

Cât despre baia Ischia, aceste locuințe somptuoase cari se privesc în oglinda albastră a portului, e o stațiune termală.

Ischia, în adevăr, nu numai că e

spre a le despărți, a dat acestei insule o pacoste contra căreia nu se poate lua nici o măsură de apărare.

E vorba de cutremurele de pământ cari o pustiesc foarte des, cari odinioară au gonit de aici pe Eubeeni și pe Siracusani, primii săi coloni.

Până în 1301 Ischiații au trăit, după însăși expresiunea lor pito-rească, «ca peștele pe grătar».

În tot momentul, pământul tremura sub picioarele lor, lava arzândă curgea din crater și ei înspăimântați se aruncau în bărcile lor ca să ajungă pe continent. Abia în anul 1301 o nouă catastrofă schimbă puțin condițiunile geografice ale solu-lui și dădu locuitorilor insulei Ischia o siguranță relativă.

Vechiul crater, Epomeo, care, în centrul insulei se înălța aproape de 800 metri, păru că se închide. Un altul, numit, Arro, se deschise pe flanc și ca o prea abondentă arteră, păru, că epuizează vechiul gigant. Un enorm strat de lavă curse spre mare, măsurând în trecerea sa plan-tațiile, orașul Ischia și nu se opri de cât la țarm.

Această erupțiune puse capăt, pen-tru un timp, lungului șir de cata-strofe, căreia Ischia îi datorește naște-rea ei și de atunci izvoare fierbinți și tășnături de vapori serviră ca unice răsuflători focului din pământ.

Ischia trebuia totuși să mai fie încă crud încercată

La 4 Martie insula fu sguduită de un cutremur de pământ, care devastă sau ruină mai multe din localitățile sale. Dar această sguduitură era nu-mai o vestitoare a teribilei catastrofe dela 28 Iulie, 1883. De data asta sgu-duitura fu așa de violentă încât, în afară de orașul Ischia, toate locali-tățile insulei fură în câteva clipe transformate într-o grămadă de dărâ-mături, sub cari mai mult de 4000 de persoane rămaseră îngropate.

Se vede dar că locuitorii din Is-chia pot, nu fără dreptate, să tre-mure când coasta vecină e sguduită, ca acum trei luni, de vre-un nou cu-tremur de pământ.

spus, cu patru cai, și pe Satina am trimis-o mai departe, tot cu patru cai. Ești mulțumită de asociatele tale, Regina?

— De sigur. Și pe urmă?

— Vezi că, trăind mereu în con-tact cu tine, în cele din urmă am devenit și noi inteligente.

Eram foarte emoționat. Ce putea fi în adevăr mai mișcător decât gene-rozitatea celor trei fete cari își pri-mejduiau viața în modul acesta, pen-tru o cauză pe care ele o credeau dreaptă?

Deodată tăcerea nopții fu întreruptă de un strigăt desperat.

Surprins de intervenția neaștepta-tă a Furetei, uitasem pentru mo-ment de drama care se petrecea în poiană.

O singură privire fu îndestulătoare pentru ca să ne cheme la realitate.

Două jaguari trecuseră dincolo de linia focurilor. Estrela, nemișcată, îi privea cu niște ochi măriți de spaimă.

Estrela avea să moară pentru mine.

Dar Regina strigă cu hotărîre:

— Fureto, desleagă-mă repede.

— Oh, răspunse cealaltă cu tris-teță, toată graba mea nu va folosi la nimic.

— Vreau să încerc s-o salvez.

— Cum ai putea-o salva? N'avem nici un fel de armă...

— Dar n'o putem lăsa să moară astfel!

Fureta făcu câțiva pași îndărăt și, încrucișându-și mâinile pe piept, răs-punse cu răceală:

— Dacă-î așa, nu vreau să te des-leg.

Cuvintele acestea erau foarte sim-ple. Numai că ar fi trebuit să le fi auzit cineva în acea noapte teribilă.

Ciocnirea celor două voințe opuse mă emoționă așa de puternic în cât nici nu mai fui în stare să cuget.

Înțelegeam de ce Regina voia să împartă soarta Estrelei. Înțelegeam de ce Fureta, se împotriva. Toate acestea dădeau scenei o măreție an-tică, pe care eu nici n'as mai fi cre-zut-o cu puțință în vremurile noastre.

Regina ordona. Voia să moară îm-preună cu sărmana Estrela, care se devotase cauzei noastre.

Pentru întâia oară o vedeam pe Fureta nevoind să ție seamă de or-dinele tovarășei sale.

Și în timpul acesta drama își ur-ma cursul.

Jaguarii erau flămânzi.

Neliniștiți de forma omenească pe care o aveau dinaintea ochilor, ja-guarii înghițiră mai întâi capra.

Un muget înăbușit, urmat de un pocnet ministru de oase ne înștiință că biata căprioară fusese sfâșiată.

În colibă domnea cea mai completă tăcere.

Aș fi voit să nu mai văd, să nu

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventuri senzaționale —

— Urmare —

Am închis ochii, așteptând sosirea jaguarului.

Fără îndoială că și fiara era gră-bită, căci lucra cu febrilitate. După un moment o auzii sărind în colibă.

N'am avut curajul să deschid ochii pentru a vedea apropierea monstrului.

Urechile îmi țiuiau. Auzeam oare bine, sau eram prada unei haluci-nații?

O voce care semăna foarte bine cu aceea a Reginei, spunea:

— Cum, tu ești, drăguț? Ce fe-ricire! Te credeam spânzurată de mi-zerabilii aceia.

Auzii un hohot de ris și după a- ceea vocea Furetei, care spunea foarte lămurit:

— Da, da, domnii aceia m'au spân-zurat. Dar eu mi-am adus aminte în această grea împrejurare de sfaturile lui Jack Ghepard. Dinsul ne făcuse teoria spânzurătorii, citându-ne ca-zurile când cineva poate scăpa de ștreang cu puțină șiretenie.

Toate cuvintele acestea erau pro-nunțate așa de lămurit, încât în cele din urmă nu m'am mai putut stă-pâni și am deschis ochii.

Nu era nici un jaguar, ci pur și simplu o altă indiană care vorbea cu Vahi. Indiana aceasta, a cărei voce semăna așa de bine cu vocea Fure-tei, continuă:

— Așa dar ștreangul mi-a fost pus în gât, dar eu am făcut așa fel ca frânghia să apese mai mult bărbia.

Tracheia nefiind apăsată direct, pu-team rămâne în această pozițiune chiar și o jumătate de oră fără să mor. Tocmai așa s'a întâmplat.

Regina! Fureta! Așa dar erau de-votatele mele prietene, cari se prefă-

cuseră în piei-roșii pentru ca să nu fie recunoscute de Orsoni.

Călușul mă împiedica de a pro-nunța vre-o vorbă, dar inima mea murmura cuvinte calde de recunoș-tință.

Fureta continuă:

— Prin urmare așteptam la o dis-tanță de vre-o două kilometri, cu caii pe cari îi comandaseși, după cum ne-a fost înțelegerea. Niște bandiți m'au surprins. După ce m'au spân-zurat de creanga unui copac, am a-vut grijă să-mi tremur corpul de câ-teva ori și apoi am rămas nemișcată. Bandiții, crezându-mă moartă, au plecat. Atunci, cu ajutorul mușchi-lor dela mâini, am reușit să-mi scot ștreangul. Am avut grijă să iau cu mine frânghia aceasta, pentru că sper să-i pot face într-o zi lui Orsoni ace-leași onoruri. Fără să mai pierd multă vreme, am plecat la drum. Bănuiam că vei avea nevoie de ajutorul meu. Apropiindu-mă, am văzut tot ce se petrecea în poiană. Am auzit de ase-menea și jaguarii în depărtare și mi-am zis că pentru a putea lucra la mo-mentul oportun, nu trebuia să ră-mân în calea teribilelor fiare. M'am urcat într'un copac și apoi din ra-mură în ramură am reușit să ajung pînă aici.

— Dar Satina?

— Dinsa nu era cu mine. Fără îndoială că trebuie să ne aștepte în-tr'o pădurice din direcția Malona, cu cai odihniți.

— Cum asta?

— Ideia asta ne-a venit nouă în urmă. Ne-am zis că nu era bine să stăm cu toți caii la un loc. Nici o dată nu se știe ce se poate întâmpla. De aceea eu am așteptat unde mi-au

mai aud nimica; dar o putere irezistibilă mă făcea să stau cu ochii deschiși și să trag cu urechea.

Orî de câte ori îmi amintesc de spectacolul acela mă cuprinde din nou groaza și trăesc niște momente oribile.

La razele lunii o zăream pe mica mea prietenă galbenă ca ceara, cu ochii eșiți din orbite, cu o expresie de nebună.

Fără îndoială, biata Estrela nu mai raționa; groaza ucisese în ea facultatea de a cugeta.

Nu mai striga pe nimeni în ajutor; privea numai fix înainte, spre jaguarii cari se apropiau mereu.

Fiarele se opriră la o mică distanță; părea că aspiră parfumul acelui corp de fată tânără pe care aveau să-l sfășie.

Ah! ce teribilă agonie morală!

De ce oare a fost așa de nenorocoasă mica siciliană?

Crescută printre afiliații Mafiei, rămasese totuși nevinovată de crimele lor. Și tocmai pe ea o lovea Providența!

Oare anumite ființe sunt de mai înainte destinate pentru a răscumpăra păcatele altora?

De o dată tăcerea fu întreruptă de două urlate sălbătice.

Cei doi jaguari se repeziseră.

Fu un amestec spăimântător de corpuri și de mugete lacome; apoi totul se turbură. Nu mai deosebeam nimica lămurit.

N'aș putea-o afirma cu siguranță, dar mi se pare că mi-am pierdut cunoștința.

CAP. X

Când mi-am revenit în fire, mâinile și picioarele îmi erau libere.

Regina era de asemenea liberă și stătea înclinată deasupra mea.

Atât ea cât și Fureta avură exclamații de bucurie când mă văzură deschizând ochii.

Regina vorbi cea dintâi. Oare ce spunea dânsa? Îi auzeam zgomotul vocii, dar nu puteam deosebi înțelesul cuvintelor.

— Crezi că vei fi în stare să te cobori și să mergi?

Acestea fură cele dintâi cuvinte ale Reginei pe cari le-am putut înțelege.

— Da, da; așa cred.

Dar îndată îmi reveni amintirea teribilei viziuni.

Nu-mi putui stăpâni un cuget de spaimă:

— Să plecăm de aici? Așa dar vreți să ne întâlnim cu jaguarii?

— Jaguarii au plecat.

— Au plecat?

— Da, după ce s'au saturat.

Fraza aceasta era destul de clară. Biata Estrela dispăruse dintre vii.

Dar tovarășele mele nu voiră să mă lase cu aceste gânduri.

Fureta murmură:

— Mă voi coborâ eu cea dintâi, și voi merge spre luntrea pe care bandiții au uitat-o la țarm.

Dacă voi trece fără nici o primejdie, veți veni și d-stră.

— Așa dar am mai putea întâlni vre-un nou spectacol?

Fureta îmi răspunse cu aerul cel mai natural din lume:

— S'ar putea să mai fie și alți jaguari prin apropierea poenii.

Răspunsul acesta mă făcu să încep a filozofa. Doar Fureta văzuse ca și mine teribila scenă din poiană. Și totuși acum nu stătea la îndoială să se expue primejdiei.

Fureta, o simplă pungăsoaică, era în stare să aibă atâta măreție de suflet!

De acum înainte, chiar dacă avea să fure în fața mea, mai puteam îndrăzni s'o blamez?

Orî cât mă știam de cinstit, dar în momentele acelea mă simțeam mic față de prietenele mele.

În timpul acesta Fureta lăsase scara în jos și se coborâse.

— Bagă bine de seamă, Regina, îi strigă dânsa de departe.

Mi se părea că inima nu-mi mai bate. Dar dacă vre un jaguar ascuns după stușuri avea să se repeadă din nou și s'o sfășie și pe aceasta?

De astă dată simțeam bine că aveam să înnebunesc.

Cu toate acestea priveam înainte cu o curiozitate sălbatică.

Dar nici un jaguar nu mai apărui; fără îndoială, fiarele se săturaseră.

Se săturaseră cu carnea copilei care mă iubise așa de mult.

Fureta străbătuse poiana alergând și acum ajunsese pe țarmul râului. Sări îndată în barcă și strigă cu voce tare:

— Al cui este rândul acum?

Regina îmi făcu un semn. Dar eu mă împotrivii.

— Nu, să plec d-ta mai întâi, Regino, eu sunt bărbat.

Dânsa se invoii, și fără să mai piardă timp se coborâ în poiană.

Așa cum era deghizată, în costumul ei de indiană era de nerecunoscut. Numai ochii ei mari, negri, erau aceeași, ochii nu și-i putuse schimba.

Fără să știu cum, m'am pomenit murmurând:

— Regina, ingerul meu cel bun.

Dânsa răspunse de jos:

— Nu, nu sunt inger, sunt o fată care a furat, și care se căește, de vreme ce d-ta condamnă furtul.

Când o văzui în poiană groaza mă cuprinsese din nou.

Fureta trecuse fără nici o primej-

die, dar oare acum jaguarii n'aveau să se repeadă asupra Reginei?

Dacă era condamnată la moarte, trebuia să mor și eu cu ea.

Am coborât repede scara, și am pornit pe urma falsei indiene.

Pădurea rămânea mereu tăcută; fiarele erau departe.

De o dată Regina făcu o mișcare de groază, și grăbi pașii.

Privind pământul în locul acela, am înțeles îndată groaza prietenei mele.

În locul unde fusese legată Estrela o pată roșie de sânge uda pământul. Atâta mai rămăsese din corpul sărmanei copile.

M'am oprit fără să vreau; aveam impresia că picioarele îmi fuseseră înțepenite acolo.

Hipnotizat, uitându-mi cu totul de primejdia momentului, fixam pata de sânge.

De o dată, un punct mai strălucitor îmi atrase atenția. Ce era?

Aplecându-mă, am ridicat o medalie de aur legată de un lăntișor rupt. Mi-am adus aminte că Estrela purta medalia aceasta la gât, și că mi-o arătase o dată spunându-mi că era *frumoasa madonă din Palermo*.

Revedeam capul de madonă pictat cu acea expresie de adorare, în care se cuprinde strigătul mistic al credinței italiene:

— *Madonă, tu singură ești viața!*

Ironie crudă a împrejurărilor: figura sfântă mai există și acum, cu toate că mica adoratoare a sfintei fecioare Maria, murise.

Ca un nebun am fugit spre luntre.

Regina care ajunsese de mult și era acum gata să vâslească, mă întrebă neliniștită:

— Ce ai?

Îi arătai medalia plină de sânge.

Regina nu-și putu stăpâni lacrimile și murmură cu o tristețe nesfârșită:

— Sărmana copilă! Când mă gândesc că eu am condus-o la moarte!

Dar Fureta, abia mă văzu așezat pe bancă și începu să vâslească: Regina o imită.

Ce noapte macabră! Fugeam prin umbră, cu gândul că dușmanul ne pândește poate la fie-care pas, gata să pue mâna pe noi și să ne conducă la moarte.

Peste o jumătate de oră de vâslit ne aflam pe țarmul opus. Pornirăm repede înainte și în curând intrarăm într-o pădure.

Fureta ne arătă un copac bătrân, care se afla la oare-care distanță:

— De copacul acela m'au spânzurat, zise dânsa, silindu-se să fie liniștită.

Apoi, cu un ton care mă făcu să tresar, adăugă:

— Dar am păstrat fringhia...—

și ultimul cuvânt n'a fost spus..

După doi kilometri de drum, în apropierea unui boschet de coniferi, Fureta fluieră ușor.

O altă șuerătură îi răspunse, și în curând apără o formă omenească. Era Satina.

Dânsa ne strânse mâna cu putere, și voi să ne pue întrebări. Dar Regina o opri:

— Să încălecăm repede, pentru că am pierdut foarte mult timp.

Toată lumea se supuse acestui ordin, fără să discute.

În curând începu o cursă nebună. Așa cum mergeam, fără să ținem seamă de obstacolele terenului, păream niște proiectile.

Cât timp a durat această cursă?

N'aș putea-o spune.

Ne oprirăm brusc în fața unei colibe părăsite.

Fureta descălică cea dintâi și scose patru cai odihniți din colibă. În grabă schimbaram șele, și galopul infernal, întrerupt un moment, re-începu.

Iarăși pierdui noțiunea exactă a lucrurilor, pluteam ca într'un vis, mi se părea că sunt dus de un uragan.

Din ce în ce însă, noaptea începea să devie mai puțin neagră.

Fără îndoială, Regine era contrariată din pricina asta, căci o văzuți iuțind și mai mult galopul calului.

În curând eșirăm din pădure, și auzii zgomotul mării.

Era un peisagiu sălbatic, cu o plajă strâmtă de nisip, care în întineric, apărea mai clară de cât obiectele înconjurătoare.

Un vas aștepta acolo.

— Să ne imbarcăm repede! zise Regina. Avem o oră întârziere.

Recunoscuți îndată una din acele bărci de salvare, cu cari poți călători chiar și pe timp furtunos.

— Te am auzind spunând că la Havre eșea adesea cu barca la larg și manevrați singur?

— E adevărat.

— Atunci desfă pânza. Eu nu mă pricep.

Am ascultat. În curând pânza era desfăcută și barca porni spre larg.

Când se făcu ziuă eram departe de coastă, care nu ne mai apărea acum decât ca o linie nelămurită. Abia acum Regina veni să se așeze lângă mine.

— Însfârșit respir, murmură dînsa. Dușmanii nu ne vor mai putea ajunge.

— D-ta m'ai salvat, Regino!

Dînsa făcu un gest cu mâna spre Fureta și Satina:

— Mai cu seamă lor trebuie să le mulțumești, pentru că amândouă au suferit mai mult decât mine.

Nu-mi pot explica de ce în mo-

mentul acela am fost cuprins de gânduri triste.

— Caii și barca aceasta te-au costat de sigur mulți bani.

Regina se îngălbeni.

— Nu, răspunse dînsa. Vânzătorii ar fi dat toate amănuntele lui Orsoni, care, fără îndoială, se va încerca să pue din nou mâna pe noi.

— Atunci:

Mă privi cu ochii ei mari și mi se păru că prind o expresie de imputare. Apoi, neputându-și stăpâni lacrimile, îmi răspunse plângând:

— Ghicești, de sigur, ce s'a petrecut. Am furat și caii și barca. Nimeni nu mi-ar fi dat de bună voce și eu voiam...

Suspinele o siliră să se întrerupă un moment; apoi continuă:

— Rău faci că mă silești să spun lucrurile acestea. După ce vei fi în siguranță, de vreme ce mă disprețuești așa de mult, mă voui ucide. Da, da, va trebui să ajung la rezultatul acesta, pentru că simt bine că nu voui mai putea trăi.

• Durerea ei era durere și pentru mine. Lăsaiți un moment căma și strângând-o la pieptul meu îi șoptii:

— Să nu mai vorbești astfel, Regina; vei trăi, pentru că vreau eu să trăiești.

Și cum dînsa clătina din cap cu neîncredere, și mai încet încă i-am șoptit:

— Vei trăi, Regina, pentru că te iubesc.

«Știu ce părere ar putea avea despre mine oamenii din lumea mare. Știu că, după credințele lor, un principe de Valberil n'ar fi trebuit să mărturisească niciodată dragostea sa pentru o fată care era așa de departe de lumea sa.

«Dar liber este ori-cine să creadă ce pofteste și să facă ce pofteste. Eu ascult de glasul inimei mele, de pornirea cinstită a întregii mele ființe.

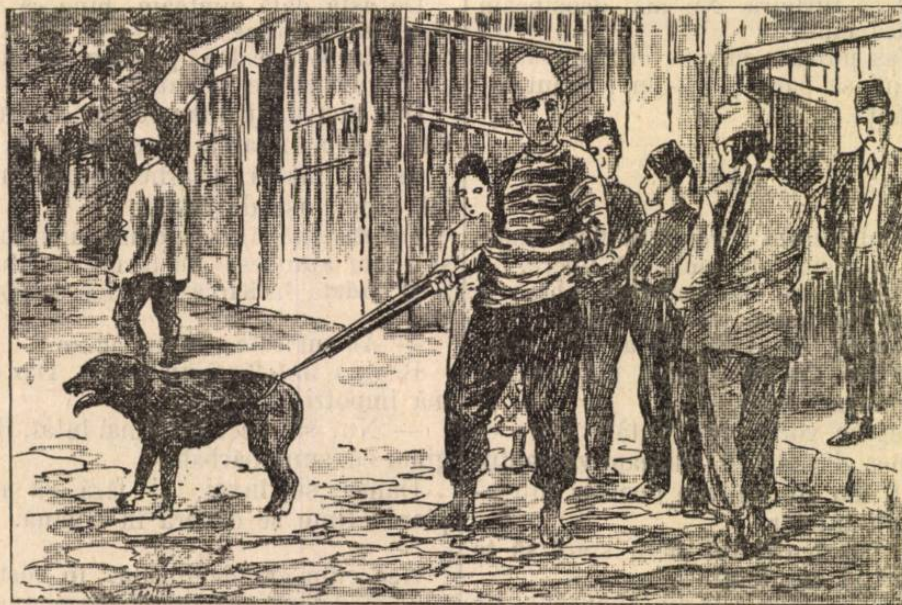
... După un moment mă apropiam din nou de cărmă. Pământul dispăruse cu totul dela orizont. Vasul nostru—un punct pierdut în imensitatea oceanului—ne ducea în direcția Sud-Sud Vest.

Cele trei fete mă ajutau la manevră, înțelegând dintr'odată instrucțiile mele. Eram fericit și șoptii din nou Reginei, care mă privea cu neliniște, ca și cum n'ar fi putut crede în realitatea cuvintelor mele:

— Regino, te iubesc cum niciodată nu voui iubi pe nimeni.

(Va urma).

Câinii Constantinopolului



Câinii, nenumăratele patrupeze, atât de disgrațioase, cari umpleau ulițele cetății lui Constantin cel Mare, cu atâtea privilegii oficiale și particulare, au dispărut cu desăvârșire miș, zeci de miș chiar, — au pierit într'un timp relativ scurt, ca și când nici n'ar fi fost în această fermecătoare metropolă. Toți au fost transportați, de sigur cu multă anevoie, pe o insulă mică din apropiere, unde vor pieri, dacă n'au pierit încă, până la unu.

Ilustrația aceasta de mai sus, reprezintă o parte a unei străzi din Stambul, care era înainte literalmente plină de câini totdeauna și pe care, azi, nu se mai vede picior de câine liber, fără stăpân. Hingherii, inexistenti până acum în Constantinopol, au un aparat special, un fel de clește, prin care prind, cum se vede în ilustrație, ori ce câine întâlnit fără stăpân.

V.

FELICIEN CHALLAYE

JAPONIA MODERNĂ

(Impresii)

— Urmare și sfârșit —

Un altul din acele modele de pietate fiască, reprezintă o soacră (modelele de pietate fiască trebuie a se relata la soacre), căci soacra rea și flămâncioasă, mănâncă cu mare lăcomie mâncări de pește. Iarna însă, ea este supărată fiind că nu are pește. De aceea se spune că modelul pietății fiești, a mers la un lac înghețat, s'a desbrăcat și s'a culcat cu totul gol pe gheață care a topit-o din cauza căldurii corpului său, pești apropiindu-se pentru a respira el i-a prins și i-a adus soacrei sale.

Un alt model al pietății fiești reprezintă un bătrân, ce numără cel puțin 70 ani; părinții lui, în vârstă cam vre-o 100 ani, erau grozav măhniiți din cauza adânciei lor bătrâneți. Modelul pietății fiești începu a îmbrăca un copilăș ce se târâște pe dușumea ca un mic strengăruș incapabil a putea merge și bolborosește fără a fi înțeles; voeste însă a chema părinților săi, iluziunea necesară, căci având un fiu așa de tânăr, ei nu pot fi bătrâni.

În sfârșit *Budhismul* pătrunse în Japonia în secolul al VI-lea venind din India prin China și Coreea. Nu am însă intențiunea a studia aci ceeace *Budhismul* a devenit în Japonia, o religie mai puțin metafizică sau ascetică de cât în Birmania sau Ceylan. *Budhismul* japonez este în special moral, o doctrină de supunere a propriilor suferinți și compătămirea suferințelor altora. Eroina principală a *Budhismului* japonez este principesa Kuannon; nu mai există o altă legendă mai ademenitoare de cât aceasta. Principesa Kuannon era prea bună și frumoasă. Prin bunătatea ei se gândea neîncetat la suferințele celor nenorociți și mai ales la ale celor din iad. Odată a intrat în iad făcând o minune; era așa de bună, așa de frumoasă, că era de ajuns a se apropia de cei din iad pentru a le alina suferințele; o bucurie misterioasă umplea inimele lor nenorocite și zâmbeau când o vedea surzând în trecere. O foarte vie lumină strălucea în juru-i și flori apăreau sub pașii ei. Prin singură prezența ei reușea a schimba durerile în fericiri și iadul în paradis.

Iată un simbol admirabil de compătămire pe care Japonezii, adesea-l figurează în temple și care reprezintă explicarea *Budhismului*. *Budhismul* lor e încă într-o mare favoare la ei, iar astăzi este în renaștere. În secta principală a lui Șin-Șu, *Budhismul* exclude cu totul starea primitivă, suprametafizică, ascetică și contra naturală pentru a deveni o religie laică, exclusiv morală, aprobată de naționalități și de nevoile sociale: în

Kjoto, în Niși-Honganji, am avut prilejul a vorbi cu unul din cei mai inteligenți preoți din acea sectă, fost elev la Sorbona-Paris, Rjanon Fujișima: el mi-a făcut cunoscut și iubit acel nou *Budhism*, aceea înaltă morală, pe care o predică prin însăși supunerea, sacrificiul și compătămirea sa.

Deci Japonia modernă a conservat și voeste a conserva, tot ce este esențial, caracteristic și intim, din vechea sa civilizație; viața materială, cu casă, mobile, alimentațiune, îmbrăcăminte; viața sentimentală, ca: moravuri, distracții, artă, religie, în fine tot ce se raportează la viața internă rămâne neatins și respectat. Japonezii independenți au uitat însă a imita ceea ce în civilizația noastră europeană este original și ascuns; ei încă o taxează ca înjositoare, mai puțin ideală și mult mai grosolană decât civilizația lor. De ce și-au apropiat o parte din ea?

Să transportăm acum gândirea cititorului către istoria originală a revoluției, care a schimbat construcțiunea vechei Japonii. Pînă la 1853 Japonia a rămas departe de orî-ce influență europeană; în acel an însă o escadră trimisă de Statele-Unite, sub comanda comandorului Perry, a pretins să se hotărască deschiderea unor porturi comerțului american. Cu mare teamă, Japonia a fost nevoită să cedeze forței, deschizând porturile sale, pe cari ar fi voit încă a le ține închise.

Două ani în urmă Franța și Anglia pretind, prin aceeași acțiune, aceleași privilegii. Atunci se manifestă o adevărată teroare în conștiința japonezilor. Ei începură a înțelege insuficiența idealului, groaznica necesitate a forței. Cu toate că națiunea lor era superioară în comparație cu moralul, arta și viața religioasă, totuși ea va deveni prada luptelor străine dacă nu-și va reforma armata și împuternici starea ei economică.

Japonia este în pericol a cădea la nivelul acelor colonii europene supuse fiecărei presiuni, a acțiunii nealeale a așa ziselor rase protectoare. Japonezii presimt că sub o dominațiune străină vor fi constrânși a-și schimba modul lor de viață, pe care îl prețuiesc, a-și schimba obiceiurile, originalitatea înclinațiunilor și simțurilor lor. Pentru a-și păstra vechea lor civilizație, voesc a rămâne independenți; pentru a avea această independență, trebuie să fie puternici și pentru a fi puternici, se decid a imita acea civilizație europeană, care de altfel însăși prin forța împrejurărilor li se impune.

Ei imitează din Europa numai aceea ce fac națiunile puternice și independente.

Înfințează după sistemul european armata și marina, organe necesare apărării naționale, împrumută constituția europeană, legi, administrație, diplomatie. Modernizează viața lor politică, așa

că se văd obligați a întreține relațiuni cu europenii; japonezii însă voesc ca europenii să întreție relațiuni ca cu egali lor, ca un popor civilizat.

Pentru transformățiunea militară și administrativă însă se cer mulți bani. Japonezii se văd astfel nevoiți a organiza un întins comerț, conform celui european, pentru a-și atrage capitalul necesar. Spre a avea buni ofițeri, marinari, diplomați, politicieni, mari comercianți și industriași de cari au trebuință, sunt nevoiți a introduce o instrucțiune modernă, după metodele științifice din Europa.

În rezumat Japonia modernă ne arată o curioasă amestecătură a vechiului orient și civilizației europene modernă; dar ea este, pentru a o numi astfel, o amestecătură de proporțiuni hotărâte, făcută după o formulă inspirată din propriul spirit al rasei.

Europenizarea Japoniei nu este generală, nepătrunsă încă, ea este după voință limitată. În consecință, Japonezii au admis unele puncte, pe când influența europeană au respins-o. Cu sfîntețenie au păstrat însă, esențialul vechii lor civilizații, ca: viața lor materială, casă, mobile, alimentațiune, îmbrăcăminte; viața sentimentală, ca: moravuri, distracții, artă, religie, etc.

Dacă în sfârșit datorită influenței, câtor-va instituțiuni moderne, dă loc oare-căror schimbări în starea spirituală și sentimentală a Japonezilor, aceasta se face poate fără știința lor și crezând contra voinței lor: «acțiunile ne predomină precum și noi predominăm acțiunile»; greu însă s'ar mărgini urmările spirituale și morale ale transformărilor politice și economice. În fiecare caz, chiar acum încă, Japonia modernă, rămâne mai aproape de vechea Japonie de cât de Europa modernă. Toate aceste imitațiuni vin din aceea că acest popor energic, voiește a rămâne liber, pentru a-și păstra propriul său mod de viață și de gândire. Japonezii s'au transformat, numai pentru a-și păstra obiceiurile lor atât de scumpe; europenizarea Japoniei este o mărturie onorabilă făcută din bun simț. Japonia s'a europenizat pentru a se apăra contra Europei și a rămâne mai mult japoneză.

Dar, se va întreba, Japonezii au oare dreptate, păstrându-și astfel vechea lor civilizație? Din parte-mi, sunt de părere că ei au dreptate. Nu am intențiunea a îndreptăți impresiunea făcută asupra-mi sau a discuta acum această importantă problemă; prefer însă ca ultimile-mi cuvinte să vă povestească o fabulă japoneză, intitulată, «*Isvorul tinereței*», care vă va oglindi totul:

A fost odată un bătrân lemnar și cu bătrâna lui soție.

Bătrânul lemnar, descopere odată în pădure un izvor, pe care niciodată nu l'a văzut; un izvor curios de o limpezime uimitoare. Bău câte-va picături de

apă din mână... Privindu-se în oglinda izvorului, deodată se vede cu totul schimbat, părul alb i-a devenit negru, obrajii neîncrețiți, simte în mușchi o putere nouă, devenind un tânăr ca de 20 ani. El într'adevăr bău fără a ști că apa este din *isvorul tinereții*.

Se reîntoarce acasă fără a fi recunoscut de bătrâna lui soție. Aceasta, în urma explicațiilor, când vede pe moșneag astfel transformat, iute se pregătește și pornește la izvorul miraculos, pe când soțul ei păzea casa. Soțul păzind casa, aștepta liniștit fenomenul. Când totuși se miră de ce soția lui întârzie atât de mult la izvor. Cu cât timpul trecea, cu atât neliniștea-i creștea. Neputându-se abține, închide casa și alergă la izvor. Repede ajunse la izvorul miraculos, dar nu văzu pe aceea pe care o căuta. Se reîntorcea spre casă, desnădăjduit; când deodată aude un strigăt de tânguire înceată eșită din erburile înalte de prin prejurul izvorului. Privește și zărește un micuț copilăș, prea mic însă pentru a putea vorbi, care cu o tânguire desnădăjduită întindea brațele. Peodată își explică totul; acest copilăș era bătrâna lui soție.... Cu atâta lăcomie bău ea din izvorul reîntineririi până ce a devenit o mică ștrengăriță.....

Atunci el o luă în brațe, o legă de spatele său cum fac părinții japonezi pentru a duce copii lor, și se reîntoarce acasă, melancolic din cauza gândului că de acu trebuie a da educație de părinte aceleia, ce înainte i-a fost consoartă....

Imi pare că acea fabulă populară nedă posibilitatea de a simboliza într-o formă vie, ideile acelor ce ne-a condus, a studia Japonia modernă. Japonia nu voește a proceda ca acea bătrână, ea nu voește a bea prea mult din izvorul civilizației Europene, căci dacă ea ar fi procedat astfel, ar fi trebuit să-și părăsească toate amintirile, devenind atunci un mic copilăș. Ea a procedat însă ca bătrânul lemnar, a băut numai câte-va picături din izvorul civilizației Europene, și într'adevăr i-a fost suficient pentru a deveni tânără și puternică, neîndepărtând trecutul său, nearuncând aceea ce ne arată individualitatea, originalitatea și puterea sa ademenitoare.

Trad. din rev. esperantistă „Lingvo Internacia” de **Miluța Simion**

OBICEIURI MUSULMANE

AISSAUASII

Secta Aissauașilor a fost fondată la Mechinez (Maroc) de către Mohamed-ben-Aïssa și număără, se zice, mai bine de o sută cinc-zeci mii de aderenti, răspândiți în Maroc, Algeria și statele barbare. Sediul lor principal sau *zauia*, este la Mechinez;

zauia de la Kairwan (Tunisia) este mai tot așa de importantă. Acești fanatici se pare că depășesc încă, în exercițiile lor, supliciile de atâtea ori descrise cu privire la derivații turci și hinduși.

«La 7 Noembrie 190...», zice un corespondent din Kairwan, după cerea mea, șeful sectei, Si Hamudi, învoi pe colonelul Moulin, pe mai mulți ofițeri francezi și pe mine ca să asistăm la exercițiile lor. Acești fanatici își căsunează bucuroși torturii oribile sub excitațiunea darbanei manevrată de șeciilor lor. După câte-va minute, cadența devine mai iute: atunci sectarii încep să imiteze strigătele animalelor, apoi își scrijolesc pielea, etc. În ocaziunea despre care vă vorbesc s'au prezentat ca 700 de arabi la ceremonie; mai bine de patruzeci căzură îndată în prada unei adevărate frenezii, încoronată încă probabil și de virtuțile lor. În trei minute, unul dintre ei inghiți ca la douăzeci de cue ca de cinci centimetri de lungi; un altul devoră pe jumătate o butelie de... sticlă; un al treilea își străpunse obrajii cu un cuțit; un altul își vâră un fier ascuțit prin nas; un al cincilea își găuri omoplatele cu niște frigări; altuia îi veni în minte să-și pue un cui cu vârful pe stomac, vre-o câți-va din asistență i-l adânciră cu plăcere în carne, cu lovituri de ciocan; trei cactuși din genul smochinului de India fură devorați și la urmă un berbec viu, fu rupt în bucăți și mâncat crud de către credincioși, etc.

Nimic nu părea că va fi în stare să pue capăt acestei scene de nebunie, dar fu deajuns numai ca șeful Si-Hamudi să-și pue mâinile pe cap, murmurând câte-va vorbe mistice, pentru ca tumultul să înceteze».

Nelli.

Un șef tuareg la Paris

De curând a sosit în Franța colonelul Laperrine care urmărește în Africa o operă admirabilă de colonizare și a adus cu el o personalitate foarte interesantă, de care africanii fac mare caz, pe Mussa-ag-Amastan «amenokal», adică mare șef al tuaregilor Hoggars.

Cu toate sforțările inteligente ale ofițerilor ca Laperrine, pentru a civiliza pe tuaregi, — ceea ce aproape a izbutit, — totuși origina și viața acestor rătăcitori ai deșertului au rămas misterioase.

Cu hainele lor, — un fel de burnuzuri — lungi și largi, cu un soi de mitră pe cap, cu fața înzăbrenită în negru, cu iataganele lor drepte, așa de deosebite de celelalte arme ale a-

frikanilor și cari prin forma și felul cum sunt așezate mânerile se aseamănă cu săbiile carolingiene, — Mussa-ag-Amastan și cei doi războinici cari îl însoțesc, Uenii-ag-Mennir și Suring-Chikka, veriți lui, au cu adevărat un aer foarte... măreț.



Un șef tuareg

Marțea trecută s'a dat în onoarea lor o reprezentație care i-a transportat. O trupă de cavalerie, ce se afla în manevră, a trecut înot riul Marne, la Creteil. Lucrul acesta a încântat atât de mult pe Mussa, încât l'a făcut să-și părăsească pentru câteva clipe răceala lui obicinuită, iar interpretul său a trebuit să traducă colonelului Laperrine această impresie — în termeni foarte... lirici, bine înțeleși. Ceea ce l-a mirat mai mult nu a fost îndemânarea călăreților, ci mărimea cailor cari i-au părut enormi pe lângă ai lui cari sunt foarte mici.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătorilor», strada Brezoianu, 11, București.

Java—Valea otrăveii

Se cunoaște faimoasa *Grotta del cane* (peștera câinelui) din apropierea orașului Neapole, unde când un câine intră înăuntru moare asfixiat din pricina gazurilor care sunt acolo, dar care nu se ridică mai sus ca să poată înăbuși și pe om. Acelaș fenomen se produce într-o mulțime de alte localități, dar mai cu seamă în «Valea otrăveii», din insula Java, foarte bine cunoscută de călători, și despre care un martor ocular face următoarea descriere:

«Cu scopul de a face câte-va experiențe, am luat cu noi doi câini și câte-va găini. După ce am ajuns la poalele muntelui, ne-am suit pe el cam la o înălțime de patru mile, agățându-ne de crengile copacilor și de ciritei. Sosiți la câțiva metri de teribila vale, începurăm să simțim un miros înăbușitor și greșos, care se risipi când ne apropiarăm de tot.

«Valea măsoară ca la 800 metri în circumferință; are forma ovală și este adâncă cam de 9—10 metri. Fundul ei este plan și pietruit, fără cea mai mică urmă de vegetație și presurată cu schelete de oameni, de tigri, de cerbi, de mistreți și de păsări de tot felul.

«Nu am zărit nici urmă de vapori sau vre-o crăpătură în sol, care ni se înfățișa ca a fi alcătuit dintr-o substanță tare și nisipoasă.

După ce ne-am aprins țigările, am început să ne scoborâm la vale, ajutându-ne cu niște bastoane de bambu, până la o distanță cam de cinci metri departe de fundul văii. Nu întâmpinarăm nici o greutate în aspirație, dar ne simțeam obsedați de un miros puturos, neplăcut.

«Legarăm un câine de capătul unui bambus lung ca de 18 picioare, și-l scoborârăm în fund. Cu ceasul în mână, după 14 secunde, câinele se rostogoli pe spate, nu mai mișcă membrele și încetă de a mai privi în jurul lui, continuă însă să respire timp de 18 minute. Scoborârăm apoi pe al doilea, său mai bine zis se scoborâ el singur în spre locul unde zăcea celalt. Ajuns acolo, rămase liniștit, apoi, după zece minute căzu în bot și rămase nemișcat; mai respiră încă 7 minute. Veni apoi rândul unei găini, care muri într-un minut și jumătate; pe urmă fu rândul alteia, care muri înainte de a ajunge la fund.

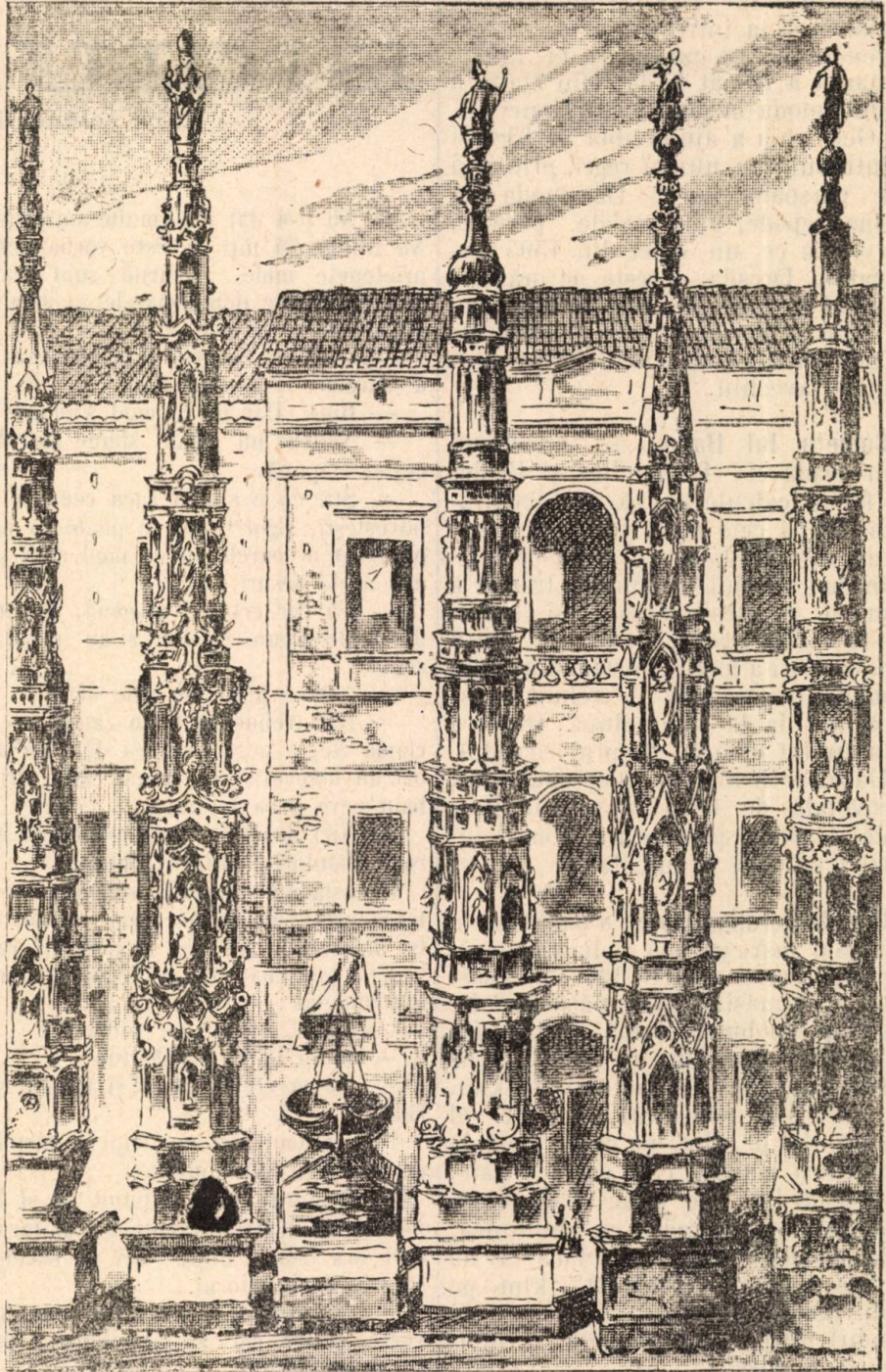
«În timpul acestor experiențe ne prinse o ploaie torențială, dar nu o luarăm în seamă. De partea cealaltă, lângă un mare bolovan, zăcea scheletul unui om, care trebuie să fi mu-

rit cu fața în sus; avea mâna dreaptă sub cap, iar oasele îi deveniseră albe ca fildeşul. Aș fi voit să iaș cu mine

scheletul acela, dar o încercare ca să pot ajunge până la el ar fi fost o nebunie».

Nelini.

O priveliște interesantă



Turnurile sunt mobile

Locuitorii orașelului Nola din provincia Caserta (în Sudul Italiei) sărbătoresc în fiecare an, într-un chip deosebit, pe patronul lor, S-tul Paulinus. În ziua acestei mari serbări se face o procesiune monstră, la care ia parte întreg orașelul și multă lume din împrejurimi. Se clădesc

în lemn, pe care se zugrăvesc scene din viața acestui patron, care e pus pe virful tuturor, în felurite înfățișări și epoci, și se așează în piață. Pe dinaintea lor trec credincioșii închinându-se. Priveliștea e cât se poate de interesantă și de originală.

Din toată lumea

Cine a născocit basmalele. — Până acum s'a crezut că chinezii, dar în timpul din urmă o revistă franceză crede că basmalele s'au născocit în Italia, în anul 1350 și anume cea dintâi care la întrebuintat ar fi fost o venețiană. În curând toată lumea elegantă a urmat pilda. Din Italia a trecut moda la curtea lui Henry II. În Germania a ajuns abia în 1580 și o întrebuintau numai regii, prinții și alte persoane înalte. Dar moda s'a întins repede, prea repede, pare-se, de vreme ce un edict din 1595 publicat în Dresda oprește pe orașenii de rând a-și șterge nasul cu basmaua ci, subț pedepse, grele le poruncește să și-l sufle cu degetele, după obiceiul străvechiu.

Cometa lui Halley. — Trecut'am prin coada ei? Deslandres și Bosler au făcut calcule ca să se încredințeze. După cele mai multe observațiuni, din 1910, cât și după cele făcute cu prilejul celeilalte treceri a cometei printre pământ și soare, coada a fost dreaptă sau cel puțin încovoirea i-a fost neînsemnată. Prin urmare, trecerea ar fi trebuit să se întâmple la 11 jum. după trecerea sâmburelui ei prin dreptul soarelui.

Dacă ar fi avut coada mai mult încovoiată de tipul 2 al lui Bre-dișia, trecerea pământului s'ar fi întârziat cu o zi și jumătate.

Iuteala aeroplanelor și a pasărilor. — Cea mai mare iuteală realizată cu aeroplanul este de 110 klm. pe ceas. Intrecut'a mașina toate păsările? Pe prepelițe de bună seamă, căci ele fac numai 80 de klm. pe ceas. Și pe porumbei, căci ei fac 100 de klm. pe ceas. Dar pe vultur nu, căci el zboară 120 de klm. pe ceas; până la rândunică mai va, căci ea face până la 250 de klm. pe ceas. Este o pasăre de mare, înrudită cu rândunica, care zboară și mai iute: face 88 de m. pe secundă, adică 317 klm. pe ceas. Iar cel mai iute, șoimul, zboară ceasuri întregi ca o săgeată, la înălțimi uimitoare.

Două fosile rare la „British Museum”. — Deși muzeul acesta e cel mai bogat din lume, până acum nu avea nici scheletul Diprotodonului nici al unui lemurian fosil din Madagascar.

Diprotodonul era un mamifer uriaș din grupa cea mai de jos, a marsupialelor. Trăea în Austria până acum câte-va sute de ani. Owen a descris câteva oase de ale acestui fosil. Acum însă se află la muzeul pomenit un schelet întreg, lucru ce nu

se află nicăieri aiurea. Deși uriaș, diprotodonul avea dinți foarte mici. Cercetându-se craniul studiat de Owen s'a văzut că acesta a făcut destule greșeli, căci pe atunci știința paleontologiei era în fașă.

Și mai interesante sunt rămășițele

de lemurieni uriași din Madagascar. D-rul Standing a găsit multe schelete în mlaștinile insulei. Lucru neașteptat este că lemuri vechi trăiau și în apă, de pildă cum fac castorii; cei de azi trăesc numai pe copaci.

BICIUL DE FOC

— Mare roman de aventuri moderne —

— Urmare —

CAP. II

— Nu ți-a dat mai multe amănunte? Nu trebuie să uiți că este vorba despre prietenele mele. Arsurile sunt grave? Vor fi nevoite domnișoarele să stea mai multă vreme în pat?

— Doctorul speră că în câteva zile d-șoarele vor fi vindecate.

— Bine. Dar în ce mod s'au ars?

— Nimeni nu poate spune lucrul acesta, stăpână.

— Știi că e stupid ceea ce mi povestești, Egor? Nu se poate să nu fi observat d-șoarele în ce mod s'au produs acele arsuri.

— Vă cer ertare, stăpână, dar toate d-șoarele spun că nu și-au putut da seamă.

— Asta e prea din cale afară!

— Dar trebuie să fie o cauză! — exclamă Negia peste măsură de enervată; ori au mâncat ceva prea cald, ori au băut ceva prea fierbinte?

— Nici decum: toate mâncările erau reci; băuturile erau la gheață.

De astădată uimirea ascultătorilor întrecu ori-ce margine; niște oameni cari își arseseră intestinele cu mâncări reci!

Vice guvernatorul și Negia exclamară într'un glas:

— Baete, nu știi ce vorbești!

— Și-au bătut joc de tine!

— Te-au crezut prost și au vrut să-și ridă.

Dar cazacul nici nu clipi și răspunse cu cea mai mare liniște:

— Doctorul n'ar fi putut să și bată joc de un servitor credincios al țarului, care era trimis după știri de excelența sa vice-guvernatorul.

— Ai dreptate, se auziră mai multe voci, printre cari se deosebi și a aceea a lui Larmente.

— Dacă-i așa, zise Negia, te rog să mai repeti încă odată tot ce-a spus doctorul; nu vezi că mor de nerăbdare?

Egor se inclină.

— Mă voiți supune, d-șoară; dar imi veți da voie să mă opresc un moment pentru a-mi aduce aminte cuvintele savantului doctor. Repetând cuvintele acestea exact, cred că excelențele voastre nu se vor mai îndoi de spusele mele.

Și cum Negia arătă printr'un gest că se învoește, un moment domni în întreaga încăpere cea mai completă liniște.

Toată lumea aștepta.

Însfârșit cazacul ridică capul.

— Iată ce mi-a spus doctorul, începu dînsul:

«Dragul meu, știu că nu trebuie să fii tocmai tare în medicină; prin urmare te rog să mă ascuți bine, pentru ca să nu uiți ce-ți voi spune.»

«— Te ascult ca și cum ai fi șeful meu, i-am răspuns.

«— Foarte bine. În medicină, când voim să exprimăm inflamația corpului, ne servim de terminația *ită*, care se pune după numele organului atins. Astfel: gastrită (boală de stomac), meningită (inflamația meninglor) și așa mai încolo. Ei bine, boala de care au fost atinse nobilele domnișoare s'ar putea numi posterior-ită.

Această nouă declarație a soldatului fu primită cu exclamații de uimire de întreaga sală.

— La început și eu am fost uimit ca și d-voastră, continuă Egor, dar după explicațiile pe cari mi le-a dat doctorul, am înțeles. Tot răul de care sufereau domnișoarele era în partea posterioară a corpului.

Nimeni nu mai vorbea. Afacerea devenea în același timp tragică și comică.

— Dar care poate fi cauza acestei aventuri?

Caporalul înălță din umeri:

— Nimeni n'o poate ști. Există însă un om care afirmă că dînsul va afla cauza.

— Și cine este omul acesta.

— Un englez.

— Un englez? Dar de unde e amestecat dînsul în afacerea asta?

— Indată ce s'a răspândit vestea aventurii, s'a prezentat la directoria institutului și a cerut să i se dea voie să deschidă o anchetă. După cât se pare e un detectiv celebru al Angliei. Fără îndoielă, i s'a dat autorizația cerută.

— Dar cine este detectivul acesta?

— Voiți să aflați numele său?

— Da.

— Ei bine, se numește Dick Fann.

Abia fuseseră pronunțate aceste două silabe și o învălmășeală se produse în mulțime.

După ce se făcu din nou liniște, în

zadar s'ar mai fi interesat cine-va de Larmette. Bijutierul dispăruse.

Numele lui Dick Fann, numele adversarului temut pe care-l credea mort în abisurile mării de Bering, îl neliniștise rău de tot.

Dick Fann apărea tocmai în momentul când credea partida câștigată. Acum totul putea fi compromis.

Din instinct, ca o fiară surprinsă la strâmtoare părăsise palatul guvernatorului.

Și alergând mereu, monologa ast-fel :

— Parcul Bjorski ! Ce nenoroc ! Dobitoacele acelea de fete au ales tocmai poiana sfântului Nicolae !... Dânsul se va duce să vadă, și va descoperi totul, sunt sigur !... O ascunzătoare așa de bine aleasă ! Cine ar fi putut să se gândească vre-o dată la asemenea întâmplare ?

Dar Botera mă va transporta ca fulgerul, și Dick nu va mai găsi nimic.

Bijutierul avu un murmur de triumf ; dar aproape îndată se înfioră din nou și dinții îi clănțăniră de teamă.

— Ah ! cu omul acesta nu poți fi nici o dată sigur. E în stare să-mi cadă pe cap tocmai în momentul când voi fi acolo, și atunci, nu numai că pierd toată afacerea, dar sunt prins și eu. Naiba să-l ia pe detectivul acesta, care se amestecă astfel în afacerile mele !...

Piața teatrului era la două pași de Kremlin ; totuși Larmette se opri de mai multe ori în acest scurt spațiu.

Numai când ajunse în locul unde-și lăsase trăsura, se mai liniști.

— Așa trebuie să fac, murmură dânsul. Toate riscurile pentru dânsii, și folosul pentru mine. Situația nu este tocmai bună, dar cel puțin voi rămânea liber. Și când e cine-va liber, poate spera că lucrurile se vor schimba.

Ajuns la hotel, servitorii îi declarară că d. Defrau și fiica sa se culcaseră.

Această veste îl nemulțumi.

Un moment păru că stă la îndoială ; apoi se hotărâ :

— Nu trebuie să stau la îndoială. Ori ce întârziere este primejdioasă. Îi voi scula din somn. Mai târziu vor putea dormi cât vor pofti.

Și se îndreptă spre camera ocupată de d. Defrau.

Acesta fu nevoit să deschidă.

— Ce este ?.. întrebă dânsul uimit. De ce mă deștepți la această oră ?

— Mi se pare că nu te deștept de loc, căci nici nu te culcaseși.

În adevăr, dintr'o singură aruncătură de ochi bijutierul putuse constata că d. Defrau era încă complet îmbrăcat.

Când pătrunsesse în cameră, Larmette nu-și putu stăpâni un strigăt de bucurie căci în aceiaș încăpere se afla și Floriana, care stătea lângă o masuță, răsfoind o revistă ilustrată.

— Așa dar, sânteți amândoi ? Atunci, de ce-mi mai spuneai că ți-am turburat somnul, bunul meu socru ?

Canadianul se înroși de indignare.



Două victime ale incendiului de la expoziția din Bruxelles

— Doriam să ne folosim de lipsa d-tale, răspunse dânsul. Și durerea are câte-o dată nevoie de vacanță.

— Veți avea vacanța mai târziu, răspunse bijutierul, fără să se emoționeze.

— Cum asta ? Așa dar pretinzi să ne impui prezența d-tale ?

— Da și nu. Vă iau cu mine.

— Unde ?

— Veți vedea. Atâta pot să vă spun că este vorba de o plimbare cu automobilul pe lună plină, în mijlocul câmpiei !... Ce poate fi mai poetic ? Ce-ar putea deștepta mai bine visurile unei fete tinere ?

— Dar dacă ne vom împotrivi !

— Asupra acestui lucru nu voi îngădui nici-o împotrivire. Prin urmare, vă rog să vă luați pălăriile.

«În timpul drumului vă voi povesti despre ce este vorba. Peste cinci momente Botera va fi gata de plecare, și vă rog să fiți exacti.»

Bijutierul se depărtă, fără să mai dea vre-o altă explicație.

D. Defrau și Floriana fură exacti. Lăură loc în Botera, care porni îndată, eșind din oraș prin bariera Kretskaya.

Nu departe de mănăstirea Stretensky, Larmette încetini viteza mașinei. Tocmai treceau prin dreptul fațadei unei clădiri monumentale. Era institutul fetelor nobile.

Bijutierul examină clădirea cu neli-niște. Fără îndoială, în interiorul clădirii, toată lumea era în mișcare. Se vedeau lumini alergând repede din cameră în cameră.

De-odată Larmette făcu o mișcare bruscă la cârmă, zguduind cu putere automobilul.

Două siluete negre pe cari bijutierul le zărise de la distanță, motivau această manevră furioasă.

Banditul recunoscuse repede pe Dick Fann și pe tovarășul său Jean Brot.

Amândoi erau prin urmare pe calea adevărată. Ghiciau adevărul pe care Larmette avea atâta interes să-l ascundă, dar aveau să sosească prea târziu.

Banditul mări viteza automobilului.

Dar îndoiala sa de un moment îl trădase. Floriana și tatăl său, surprinși de

modul cum era manevrată mașina, ridicaseră capul.

Zăriră și dânsii cele două siluete.

— Tată, murmură Floriana la urechia d-lui Defrau, dânsul este ; ne va salva !

În timpul acesta, Dick Fann, fără să știe că iubita sa trecuse pe așa de aproape, se prezentă în camera directoarei.

— Doamnă, începu dânsul, a'ți putea avea un automobil care să plece îndată la drum ?

— Peste o jumătate de oră, da, dacă mecanicii sunt prezenți, bine înțeles.

— Sunt. Imi dați voie să plec cu unul din automobile ?

— Pentru ?

— Pentru ca să mă duc până la Bjorsky. Cred că mă voi întoarce cu explicația bizarului accident ale căruia victime a'ți fost d-tră și elevele d-vs.

— În adevăr ? exclamă directoarea, ridicându-se de pe perni.

Dar trebuie să se culce din nou, pentru că fu cuprinsă de dureri.

— Nu vă emoționați, doamnă. La re-întoarcerea mea veți afla totul. Pentru moment vă rog să nu-mi mai puneți întrebări, căci nu sunt încă destul de sigur de ipotezele mele.

— Du-te, domnule, răspunse directoarea. Nevoia de a pătrunde misterul acestei afaceri, mă chinuște tot așa de mult, ca și dorința de a mă vindeca.

În timpul acesta, automobilul lui Larmette alerga de-a curmezișul câmpiei, ca un meteor.

CAP. III

O oră trecu ast-fel.

Nici Larmette, nici prizonierii săi nu vorbeau.

Ce și-ar fi putut spune aceste trei persoane, între cari exista cea mai mare dușmănie ?

Automobilul alerga mereu, către un țel cu totul necunoscut pentru Floriana și d. Defrau.

Peisagiul devenia din ce în ce mai sălbatec ; se cunoștea apropierea unei păduri.

Bijutierul făcu un semn cu mâna și esclamă :

— Bjorski !

Cuvântul acesta însă nu însemna nimic pentru cei doi prizonieri, cari acum îl auzeau pentru întâia oară.

Ei nu cunoșteau aventura întâmplată domnișoarelor din institutul nobililor.

De aceea nu se mirară de loc, când automobilul, în loc să urmeze calea bătută, coti într-o parte, și se aventură pe un drum plin de ridicături.

Automobilul mai merse o bucată înainte, și apoi se opri brusc.

Tovarășii lui Larmette cercetară orizontul și împrejurimile.

La o distanță de doi pași se afla un fel de colibă, un fel de baracă de scânduri.

Larmette șueră cu putere și aproape îndată un om eși din colibă.

Omul acesta avea înfățișarea obișnuită a mujicului rus. El se apropiase de Larmette și începuse să vorbească împreună.

D. Defrau și Floriana ascultau, dar nu puteau înțelege nimic.

Recunoșteau unele cuvinte franceze, dar acestea se pierdeau în marea mulțime a unui dialect cu totul necunoscut.

Se vedea însă bine că Larmette dădea ordine și că celalt asculta supus.

Când convorbirea încetă, Larmette se coborâ din automobil, cedând locul său mujicului.

Bijuterierul se adresa prizonierilor :

— Veți asculta fără nici o obiecțiune ordinele omului acesta ; dânsul mă înlocuiește și se va bucura prin urmare de toată autoritatea mea.

Floriana voi să protesteze. Dar Larmette îi impuse tăcerea cu un gest violent.

— Il veți asculta ori ce vă va spune. Dacă s'ar întâmpla să călcați acest consemn voi fi nevoiți să vă dați pe mâna justiției ruse. Și știți ce vă așteaptă : Siberia, minele, o agonie lentă.

Fraza aceasta fu întreruptă de o exclamație a Florinei :

— Nu ne amenința prea mult. Mi se pare că uiți că s'ar putea să existe și pentru noi un eliberator : moartea.

Dar Larmette răspunse fără să se încurce :

— Uiți, domnișoară, că un mort poate fi mai repede dezonorat de cât un om viu, care se poate apăra.

«Prin urmare, veți asculta de ordinele lui.. Ivan ; să-l numim Ivan, pentru că e un nume potrivit cu împrejurările.

Apoi, îndepărtându-se de automobil, ordonă mujicului :

— Pleacă !

Automobilul porni, îndreptându-se spre pădurea Bjorski.

Floriana, care nu putea pricepe nimic din toată această manevră, văzu cum Larmette intra în coliba din care cu câte-va momente mai înainte eșise mujicul Ivan.

Biata fată își întoarse apoi privirea

spre tatăl ei, îl văzu abătut și-i ghici îndată gândurile.

Omul acesta s'ar fi sinucis fără îndoielă dacă nu și-ar fi iubit prea mult copila.

Atunci Floriana se aplecă spre dânsul și-i șopti :

— Speră !

D. Defrau tresări și surâse cu tristețe.

— Da, adăogă Floriana, Dik Fann trăește și ne va salva.

Era puterea dragostei, copila nu putea pricepe ca acela pe care îl văzuse de atâtea ori la lucru, făcând minuni de curaj și de inteligență, să fie răpnos de un bandit.

Ea avea încredere în Dick Fann, și aștepta până la sfârșit să-l vadă apărând și pedepsind pe vinovat.

Și la ce bun să-i împrăstie speranțele ?

În timpul acesta automobilul înainta. Acum alerga pe un drum prost întreținut, care străbătea pădurea.

Deodată Ivan opri automobilul la intrarea unei poene :

— Am ajuns, zise dînsul.

Omul sări la pământ și cu severitate ordonă :

— Coborâți-vă !

Ce puteau face ? Trebuia să se supue ordinelor lui Larmette.

— Unde suntem ? — întrebă Floriana.

Omul răspunse fără să șovăiască :

— În poiana sfântului Nicolae.

Și întinzând mâna spre un copac, de care era legată o statuă grosolană de lemn, adăogă :

Iată și statuia sfântului.

Toate aceste amănunte n'aveau nici o importanță pentru cei doi prizonieri, cari nu cunoșteau localitățile ; dar ori cum, auzind un nume, oveau par'că impresia că nu mai plutesc în necunoscut.

Ivan scoase din lădița automobilului trei târnăcoape și întinse unul Florinei, pe al doilea d-lui Defrau, iar pe al treilea îl păstră pentru sine.

(Va urma)

POȘTA REDACȚIEI

Jese. — Ne pare rău ; e prea copilărească.

L. Kl. — Trimiteți din nou explicația la clișeu cu vultur, căci s'a pierdut.

Remus. — Descrierea călătoriei d-tale nefiind nici bine scrisă, nici cu subiect interesant, nu e publicabilă.

Elena I. — O traducere bine făcută pe care, cu multă părere de rău, n'o putem tipări din pricină că nu cadrează cu «Ziarul Călătoriilor».

Egor Z. — Primim cu plăcere și publicăm tot ce e bine scris și potrivit ziarului nostru : descrieri de călătorii pe mare și pe uscat, de aventuri interesante, de vânători mari, traducere sau originale, și scrise pe o singură parte a foaiei de hârtie.



Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dinți 1 leu 1 leu 50

SĂPUN de TOALETĂ „FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine
parfumat, catifelează mâinile și tenul
— Bucata lei 1,25 —

Tusea cea mai rebelă,
bronșitele acute
și cronice, tusea
măgărească vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria,
slăbiciunea generală combată.

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —



BONBOANE

ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmacii. A se observa marca : «Semiuna cu stea».

VOPSEA de PĂR RAPID

Garantat absolut nevătămătoare, vopsește imediat părul cărunțit sau alb, în negru, în brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural, în cât nu se cunoaște de loc că părul este vopsit. Întrebuințarea mai simplă și mai ușoară ca la ori-ce altă vopsea de păr. Lei 2.50 la drogueri și farmacii.



DURERI Reumatice

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur **Nevralgine Jurist**. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacii.

TOȚI ABONAȚII LA
«**ZIARUL CĂLĂTORIILOR**»

PARTICIPĂ,

cu începere de azi, la următoarele mari și de valoare premii:

1) O sobă «**Godin**» No. 3, cumpărată de la cunoscuta casă : Industria Metalică «**Marcu**», B-dul Elisabeta, No. 5.

2) Una pușcă fină de vânătoare, cu 2 țevi, cal. 12, din vechia și renumita fabrică **Pieper-Bayard**.

3) Un pistol automat de buzunar, **Pieper-Bayard**, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7.65, însă format redus, foarte portativ.

4) Una carabină de mare precizie, cal. 22, **Pieper-Bayard**, semi-automată.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin **B. D. Zisman**, 44, calea Victoriei, furnizorul Curții Regale.

5) Una oglindă mare venețiană de cristal ;

6) Una măsuță de toaletă, cu oglinzi de cristal ;

7) Una mașină de cusut de mână ;

8) Două frumoase tablouri.

Toate aceste 5 obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mobile **Marco Dattelkremer**, str. Carol, No. 62.

9) Una pendulă de birou ;

10) Una chisea de argint de China, foarte frumoase obiecte, cumpărate de la magazinul de încredere **Schmith & Stratulat**, calea Victoriei, 53.

11) Un gramofon perfecționat ;

12) Una mandolină, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică **Jean Feder**, calea Victoriei, 54.

13) Una fructieră, argintată și aurită, cu 12 cuțite pentru desert, aurite, cumpărată de la cunoscutul magazin de bijuterie **Th. Radivon**, B-dul Elisabeta, 9 bis.

14) Una toaletă de bambu veritabil, cumpărată de la bine asortatul magazin de mobile de trestie și bambu, **D. Litmann**, strada Lipscani, No. 3.

15) O duzină crema «**Flora**».

16) O » săpun «**Flora**».

17) O » pudră «**Flora**».

18) 2 ceasornice de argint, pentru bărbat.

19) 5 abonamente pe 6 luni la ziarul umoristic «**Veselia**».

20) 5 abonamente pe 3 luni la ziarul «**Universul literar**».

Toate aceste frumoase premii se oferă cu începere de azi, prin tragere la sorți, abonaților «**Ziarului Călătoriilor**».

Prețul abonamentului lei 5 p. un an, 2.60 p. 6 luni.

NOUILE PREMII

ALE ZIARULUI

„UNIVERSUL”

Cu incepere de astăzi, ziarul „Universul” oferă abonaților săi următoarele mari și de valoare premii :

O VILA LA SINAIA

construită anume anul acesta pentru abonații noștri, în pozițiunea cea mai incântătoare a Sinaei, pe str. Furnica

UN DORMITOR de BRONZ

foarte elegant, de mare valoare, cumpărat de la „INDUSTRIA METALICĂ MARCU”, Bulevardul Elisabeta, No. 5

UN DIVAN-PAT

și

Un salonas modern

cumpărate de la marele magazin de mobile „La Centrala”, Marcu Dettelkremer, strada Carol, No. 62

Un mare pedestal de marmoră sculptat

pentru flori

Una bicicletă, o pușcă de vânătoare și

Un pistol automat, cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zisman, calea Victoriei, 44

Un gramofon perfecționat și

Una vioară sistem Stradivarius cumpărate de la marele magazin Jean Feder, calea Victoriei, No. 54

Un flaut ornat cu fildeș cumpărat dela magazinul La Harpa, c. Victoriei 5.

Un ceasornic de aur pentru bărbat și

0 pereche cercei cu 6 pietre de diamant

cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicăria Colței”.

Una pendulă de perete artistică lucrată

bătând orele

0 elegantă pendulă de biuro și

Două fructiere cumpărate de la marele magazin de horologerie și bijuterie Theodor Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 9

Un inel de damă cu piatră antică de valoare

10 tablouri aquarele

Șase ceasornice pentru bărbați

Șase ceasoarnice „Réveil”

20 abonamente pentru 6 luni la ziarul „Veselia”

10 „ „ 6 „ la „Ziarul Călătorilor”.

Cu toate că acordă aceste mari premii, „Universul” menține aceleași prețuri de abonament, adică :

Lei 18 pentru un an; lei 9.15 pentru 6 luni; lei 4.65 pentru trei luni.

Abonații mai primesc gratuit „Universul Literar”, iar cei ce se abonează cu începere de azi mai primesc un volum din :

Memoriile Regelui Carol I

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 30 bonuri : pe 6 luni 14 bonuri ; pe 3 luni 5 bonuri

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână

— MARȚEA —



ȘARPELE DE MARE. — (Vezi pag. 4584).

ABONAMENT

LA

„ZIARUL CALĂTORIILOR”

Pentru 1 an 5 lei; jum. an 2.60

LEGENDE MARINE

ȘEARPELE de MARE

... Corabia plutește lin pe apele mării. Se face noapte; totul doarme pe bord, în afară de oamenii de veghe și de sentinelele dela pupă. Luna se joacă cu norii: aci apare, semănând valurile cu fluturi de argint, aci se ascunde.

Nimic nu turbură pacea, decât numai pasul domol și regulat al halebardierului și plânsul neconținut al zgomotului produs de helicea vasului care răzvrătește apa.

Pilotul, la cârmă, cu ochiul țintă pe busola luminată de o lampă cu flacăra tremurătoare, călăuzește corabia în latul mării. Mateloții, culcați pe punte, sau îngrămădiți lângă catarg, vorbesc încet, gata de muncă.

Corabia plutește lin pe apele mării.

Deodată răsună un strigăt de alarmă: «Repede-ai!» — strigă omul de gardă, întinzându-și halebarda. Toți se repezără spre pupă. Stăpânul vasului — apărând la fereastra cabinei sale, întreabă: «Ce s'a întâmplat? Și pentru ce aceste strigăte?»

Nimeni nu-i răspunde. Un soldat voinic, după o mare caznă, abia putu să îngâne: «Colo» și arată cu degetul în mare, privind un punct negru, cu ochii holbați de spaimă. Stăpânul privi în direcția aceea.

La o oare-care distanță, înapoiă vasului, pe apa luminată în acea clipă de o parte a lunii, se deslușea ceva neprecis și agitat de marea, care se contura puțin câte puțin. Acest ceva se ridică și deschise deodată o gură largă și oribilă în care străluciră niște dinți ascutiți și o limbă spăimântătoare. După cap, îngrozitor la vedere, urma corpul subțire și unduos, care se încovoia, apărând și dispărând — aci mijlocul, aci coada.

Apariția aceasta teribilă era șearpele de mare, monstrul gigantic și temut, spaima tuturor navigatorilor.

Stăpân, mateloți, soldați, întregul echipagiū se refugie într-o clipă în fundul vasului, așteptând cu groază atacul șarpelui de mare, moartea și, care mai putea, înălța rugă tuturor sfinților pentru o salvare miraculoasă...

Corabia plutește lin pe apele mării.

Timpul trece și nu se întâmplă nimic. Unul se riscă spre a vedea ce e. Pe întinderea imensă de apă nu mai era nimic; monstrul dispăruse. Încrederea și calmul corăbiei intimidase poate pe groaznicul șarpe de mare și-l hotărîse să se depărteze de

ea care purta la sânul ei o mulțime de lași, de pigmei și care, cu toate acestea, deși mai mare ca el, îi ducea liniștită și împăcată spre cine știe ce port ospitalier...

r1.

Prin munții Bucegi

— Urmare —

Profit de odihna ofițerilor și de așteptarea cantinierului, provenită din greutatea trecerii cailor cu bagaj prin cheile Tătarului, ca să mai fac încă o mică digresiune cu o descriere asupra altor două peșteri, tot așa de însemnate ca și aceasta și dintre care una aproape necunoscută.

Lângă peștera cea mare a Ialomitei, la o distanță de câteva minute și în acelaș colos de stânci, puțin mai jos și pe o potecută aproape pierdută, se află o altă peșteră numită «A Pustnicului», pentru că aci, după cum se zice, a stat mai mult timp un pustnic și chiar acum pare că s'ar vedea urme de locul unde el odihnea și unde își cărase în spinare pământ spre a face din el un fel de pat pentru culcat.

Peștera are o lungime de 40—50 metri, iar înălțimea mai în tot interiorul este foarte mică, astfel că suntem nevoiți a înainta pe brânci. Și aci, ca și la cealaltă se găsește lapte de var. Mă mir însă, că dintre toți vizitatorii acestei localități, prea puțini s'au găsit ca să vadă și pe aceasta. Imi aduc aminte, sunt de atunci vreo 5 ani, am cercetat-o, fiind în societatea ficelor defunctului și mult regretatului bărbat de Stat, general Jacob Lahovary. Oricine ar putea să o vadă, având un drum ușor, și prezintă un interes deosebit.

De aci mai jos la casele Burlacului, urcând pe Valea sau Cheile Bătrânei, dăm de un tablou sublim, fermecător, Urcăm mereu și cam greu, însoțiți de prietenul nostru preotul Ieronim, starețul schitului, care are amabilitatea și bunătatea de a ne conduce. Mergem așa în susul părului Bătrâna, sau după cum cum am auzit că i se mai zice «al Burlacului», pe o coastă puțin cam grea. În toată curgerea sa, această apă formează o mulțime de cascade, unele mai mici, altele mai mari; însă dintre toate, una este admirabilă, căci la baza sa formează o excavațiune în stâncă, de o mărime colosală. Valea întreagă este nesuspus de sălbatecă și este iarăș de mirare cum până acum nu a avut nimeni curiozitatea de a o vizita cu atât mai mult cu cât este de o frumusețe rară.

Urcând mai sus până la baza stâncelor enorm de înalte și ascuțite, dăm de un fel de poartă, făcută în stâncă, destul de înaltă, aproape 2 metri, și care

formează ca un fel de tunel, prin care trecem de cealaltă parte. Numai decât ni se înfățișează un mic scoborăș destul de greu și puțin cam periculos. Noi însă îl trecem cu ușurință și o altă porțiță, făcută tot într-o stâncă, ni se arată și pe care, ca s'o trecem, suntem nevoiți a ne târa pe pânțele.

La o mică distanță se deschide într-o altă stâncă o mică gaură, cât poate încăpea un om. Ne vărăm în ea tot pe brânci și cu multă greutate. Și această peșteră fu măsurată cu sfoara și i se găsi o lungime între 15—18 metri, iar înălțimea așa de mică, în cât ne era peste puțină a ne ridica în picioare, ci stam pitulați pe pământul cel umed și rece. Aci iarăși dăm de un culcuș al ursului și aceasta, după cum am scris mai sus, se poate constata din pământul rotunjit și bătătorit, pe care a lăncizat în timpul cel lung al iernei, din excrementele uscate ale sale, cum și din oasele de vite aduse de el aci.

Mai sus de această peșteră se vede un rezervoriū, rămas din studiile făcute de d. inginer-șef al primăriei Capitalei Orescu, spre a aduce de aci în București apa cea curată și limpede, rece și lipsită de orice microb. Voirăm a înainta până aci, dar ce era făcut deasupra prăpăstiei se rupsesse cu totul de timpurile cele rele ce bântue pe aci și astfel furăm nevoiți a lăsa această încercare pentru altădată și de sus în jos.

Reîntorcându-ne revenim din nou la tunelul sau porțile naturale, de care s'a scris mai sus. Aci ne hotărâram a sta mai mult timp, sdre a lua fotografii, cum și a admira în destul frumusețe și farmecul acestor locuri. Făcurăm un foc în mijlocul tunelului spre a goni miile de musculițe, ce ne supăra îngrozitor, anunțând timpul urât.

Mărturisesc că rar mi s'a întâmplat să văd un loc așa de frumos și așa de în-cântător ca aceste Chei ale Bătrânei. Ne vom reîntoarce și altădată aci spre a ne da mai bine seama de pozițiunea și situațiunea Cheilor.

Acum mă reîntorc la drumul pe care l'am părăsit făcând această digresiune și la ofițeri, cari s'au odihnit bine și foarte instructiv, căci în tot timpul repaosului, d. colonel le pune tot felul de întrebări foarte interesante, cum de ex.: ce localități din această excursie i-au impresio-

nat mai mult? ce observații au de făcut asupra lor? Din ce straturi se compunea fiecare stâncă? Cam care ar fi timpul formațiunii lor? Cum s'au format aceste stânci?

Apoi trecea la altfel de chestiuni, ca: Cum se poate forma un bun turist? Cum trebuie să urce și să coboare? Ce deosebire este într-o excursie pe Carpați și alta pe Alpi? etc., etc.; în fine tot felul de întrebări și răspunsuri foarte folositoare și importante. Am rămas încântat de modul de expunere al fiecărei întrebări, cum și de explicarea lămurită și bine simțită ce da d. colonel.

Pornind de aci trecem pe lângă cele două herăstrae, mai sus citate, apoi pe lângă o stână ai cărei câini ne ia în primire. Ne-am continuat apoi drumul spre Bolboace.

Aci ne întâmpină mecanicul și tâmplarul instalațiunilor funicularului Schiel, iar d. colonel, însoțit de toți ofițerii săi, vizitează cu deamănuntul toate lucrările, cerând mecanicului explicațiuni la fiecare mișcare a vagonetelor, ce transporta bușteni colosali; așa că în curând fu pus în curent de tot mecanismul acestui funicular, care pleacă din Bușteni, urcă Jepii-Mari, coboară în valea Vârful-Dorului, urcă muntele Blana și apoi se coboară din nou în valea Bolboacei, străbătând o pădure imensă de brad; trece pe deasupra Ialomiței și sosește la locul unde se află motorul principal al funicularului. Din nou urcă culmea Zănoagei și o ia în jos în valea Brăteului, ce formează baza muntelui Leaota.

Această lucrare e colosală și a costat sume enorme de bani. Transportul materialului pentru facerea acestui funicular, a fost foarte dificil; a trebuit să se facă un fel de șosea inadin, dela cătunul Isvor spre muntele Dichiu și pe coasta muntelui Păduchiosul; iar motorul când s'a adus la Bolboaca, mi s'a spus că a fost transportat la vale pe bușteni.

La fiecare 2—3 minute, bușteni colosali de mari, se transportă din aceste văi până la Bușteni, unde se află o instalațiune pentru primirea lor. Într-una din zile am văzut deasupra buștenilor transportați de funicular, două oameni în picioare. Eu însă nu aș avea această plăcere! Tot pe acest funicular se trimite prin vagonete dela Bușteni, proviziunile personalului.

Ceeace însă nu mi-a plăcut este modul de exploatare, sau poate că eu nu pricep, fiind cu totul profan în tăierea și exploatarea pădurilor. Dacă cineva s'ar duce până la muntele «Lespezi» ar vedea cum s'a tăiat o parte din păduri; s'au doborât toți copacii fără să fi lăsat vreunul în picioare, sau să se fi replantat. Încă odată spun că nu știu ce măsuri s'au luat sau ce condițiuni s'au pus pentru replantarea pădurei. În orice caz, acest funicular, unicul în felul său în țară, merită atențiunea tuturilor.

Aci stăturăm jumătate de oră vizitând

aceste localități și o parte din ofițeri își potoliră puțin pofta de mâncare cu câte o excelentă cafea cu lapte, preparată la mica cantină de aci, întreținută de tâmplarul instalațiunilor, un om foarte cum se cade și foarte îndatoritor. Ar trebui și ar fi foarte nemerit, să se facă o cantină mult mai mare având toate lucrurile necesare atât pentru lucrători, cât și pentru vizitatori. Familia acestui tâmplar își dă toate silințele să mulțumească pe toată lumea, dar n'are cu ce.

Înaintăm spre niște chei ale Ialomiței, admirabilă de văzut. Acum câți-va ani se puteau trece prin ele călări și chiar pe jos, când apa era mai mică, acum însă oprindu-se apa pentru a pune în mișcare ferăstrăele d-lor Bunescu și Grigorescu, ce se găsesc aci, apa s'a îngreunat foarte mult în chei, în cât s'a format ca un fel de lac adânc și imposibil de trecut, de cât numai cu mici luntri, ceea ce a și făcut unii turiști. Totuși e ceva admirabil, splendid! Un pod construit la intrarea cheilor, permite a ne da seama de frumusețea lor. Ziduri de piatră foarte înalte de o parte și de alta, iar distanța între ele fiind mică și apa oprită în mare parte spre a fi dusă pe un fel de șanț de scânduri la herestrae, pare că este un lac feeric. Aceasta se mai poate vedea și dintre două stânci, așezate lângă pod. Altă dată, când trecerea Ialomiței era liberă printre chei, o mulțime de lume venia din Sinaia expres numai să treacă prin ele.

Adesea ori trecând pe aci, mi s'a întâmpnat să întâlnească pe unul din proprietari d. Bunescu, mare proprietar și industriaș din Rucăr, care cu o amabilitate perfectă ne-a primit și ne-a dat toate explicațiunile cerute.

Trecem pe lângă herăstrae, înaintăm puțin spre cheile cele mari ale Zănoagei, ne aruncăm o privire lungă asupra acestor chei impunătoare și de o frumuseță rară și în urmă luăm drumul numit «Șanțurile», spre a urca la Zănoaga, numită și «Cetatea Zănoaga» sau «Podul Florilor». Acest drum s'a numit «Șanțuri», fiind că o mare parte din el este așa făcut, din cauza ploilor, în cătare forma unui șanț. El este destul de greu, căci în timp de 30—40 minute, cât ține, urci continuu și cu atât este mai greu, cu cât cineva ar avea nenorocul de a urca pe un timp ploios, când de abia poți înainta din pricina noroiului, ce numai de cât se formează. Aproape de sfârșitul său, se află un șipot, cu o apă rece ca ghiața.

Ajunși în vârf la Gol, adică acolo, unde nu mai e pădure, vederea e uimitoare, minunată! Aci se înfățișează vederea întregă a Bucegilor cu toate vârfurile și ramificațiunile sale. Văile, vâlcilele, stâncile, colții și culmile munților, se prezintă întocmai cum sunt ele începând dela Dichiu, Păduchiosul, Vârful cu Dor, Furnica, Jepii Mari, Jepii Mici, Caraimanul, Costele, Vârful Omul, Obârșia,

Doamnele, Bătrâna, toți munții frontierei cu vama Strunga, Deleanu, Lucacilă, Dubele Mari și Mici, Pietrele Albe, Sf. Ilie, Jugureanu, Cumpărata Mică, Mitârcea, apoi Leaota și mai în depărtare Piatra Craiului, Păpușa cu Iezerul etc., și în apropierea noastră Lespezile. Apoi spre miază-zi se vede strălucind la soare vârfurile bisericilor și ale caselor din Pucioasa, Petroșița, Moroeni și întreaga Vale a Ialomiței, de la isvorul său din Obârșia și până la Scropoasa. Insuși d. colonel a afirmat că este punctul cel mai important, pe care l'a putut vedea până acum. Și în adevăr a avut dreptate, căci numai acei ce cunosc aceste locuri, își pot da bine seama de dreapta apreciere a d-lui colonel.

De aci, dacă cineva ar urma mica potecută ce conduce tocmai prin culmile munților Lucaești, poate ajunge la vama Strunga și apoi prin poteca grănicerilor la Omul; sau s'ar putea scobori la Peștera Ialomiței prin niște locuri destul de pitorești. Noi însă, conform planului făcut, trebuie să luăm drumul spre Lespezi, coborând puțin spre băile de carbuni.

Pe versantul apusan al Zănoagei s'au făcut mai multe săpături pentru carbuni, niște găuri de unde s'au scos un fel de carbune; dar aceste lucrări, nu știu din ce cauze, s'au părăsit cu totul, ba chiar micile subterane s'au astupat. Se vede, după câte am putut afla, că acești carbuni nu folosesc la nimic, nefiind încă bine formați.

Puțin mai jos în pădure, este o stână de mănzări (oî cu lapte), care de abia se poate observa, din cauza copacilor între cari este construită.

Urcușul spre Lespezi este destul de ușor și nu durează mai mult de trei sferturi de oră. Aci sub stâncile cele înalte și colțuroase ale muntelui, se află o altă stână, ce aparține d-lui Moise Panțuroiu din comuna Petroșița.

Ajunșând aci, baciul stânei primește pe ofițeri cu toate onorurile cuvenite, în sunetele militare scoase dintr'un buciun lung ciobănesc și executate de un mic ciobănel, apoi îi tratează cu câteva cani de jintiță, pe care câți-va dintre dânsii o sorb cu multă poftă; chiar urda, ce ne-o oferă, are un gust delicios!

Muntele Lespezi este proprietatea familiei Panțuroiu. El este format din o mulțime de stânci albe, ce înconjoară de jur împrejur un fel de platou în mijlocul căruia se află alte două stânci: una mai mare și alta mai mică, însă inaccesibile. Din partea de mează-zi a platoului, care prezintă forma unei cetăți, ca și Zănoaga, se vede, când cerul e senin, Târgoviștea și Pitești. De aci se lasă la vale o mică potecută spre Dobrești, unde se află câteva herăstrae tot ale d-lui Panțuroiu.

Pe Ialomița în sus, după un mers de 2—3 ore destul de greu, însă cel mai

frumos și cel mai pitosesc posibil, se ajunge la Scropoasa. În aceste locuri cursul Ialomiței este în toată splendoarea sa! Numai cascade, care de care mai mărețe și mai impunătoare, cu basinuri minunate și cu un sgomot asurzitor, din cauza blocurilor enorme de piatră peste care cade. De ar fi posibil, zile întregi le-ași petrece prin aceste locuri privind și contemplând minunile naturii în toată magnificența lor. Nu cred să existe multe locuri în țară, care să se compare în pozițiuni mai splendide și mai fermecătoare ca această mică distanță de la Dobrești până la Scropoasa. Ar rămâne ca fermecat, ca uimit ori cine le-ar parcurge! Potecuța este mică și grea, ba adesea ori suntem nevoiți a trece pe niște bârne de lemn, suspendate deasupra prăpastiilor, și cari în mersul nostru se mișcă sub picioare.

Noi, cari am făcut de mai multe ori acest drum, l'am numit «Poteca Ion I. Brătianu» de oare ce acum două ani de zile, primul ministru se instalase cu familia la Scropoasa și zilnic umbla pe această potecă. Nu știm dacă autoritățile respective au placardat această numire, după cum le rugasem prin gazete.

Dar să las acest drum fermecător și să mă reintorc la acela pe care trebuie să'l urmeze ofițerii, ca să ajungă mai în grabă la Scropoasa.

După un mic repaos la stâna din Lespezi, începem a cobori prin pădurea cea deasă spre Scropoasa, unde după un scoborâș de o jumătate de oră ajunserăm. Drumul până aci nu este destul de plăcut, descinderea fiind cam anevoioasă din cauza pietrelor, cu care în mare parte este acoperit. O mică ploaie mărunțică ne mai răcorește puțin; însă grosul ei nu ne apucă bine, căci deja eram instalați în pavilionul din curtea d-lor Ionescu, ingineri, și astfel furăm scăpați de furia ei.

Aci se află renumita Cheie a Orzei, sau după cum am numit-o noi, «Elisa Brătianu», lungă de aproape 500 metri și cu ziduri înalte de piatră de aproape 300 metri, așa că de abia le poți zări vârfurile cele înalte, care mai în totdeauna sunt în luptă cu norii. Lărgimea între aceste ziduri e de câți-va metri. În jos Ialomița, ce escaladează blocuri enorme de piatră, face un sgomot infernal. Este una din frumusețile cele mai impozante, ce se pot vedea și cu atât mai mult, că în tot cursul Cheiei, frații Ionescu au făcut un pod pentru vagonete și pe care voiau a'l întinde până la Moroeni, spre a transporta acolo mai cu înlesnire buștenii și scândurile, ce se taie la cele 3—4 herăstrae, construite de dânsii. Această lucrare colosală costă aproape suma de 100.000 lei și poate că ar fi reușit să o ducă la bun capăt, dacă ar fi fost ajutați de cineva; însă lucrarea a rămas neterminată; așa că acest pod acum nu servește la altceva de cât numai la înlesnirea vizita-

torilor de a vedea până la marginea sa această minunată Cheie, căci fără pod ar fi fost imposibil de a merge de la un capăt la altul, de cât numai urcând muntele Orzea.

Tot aci s'au făcut, sunt acum câți-va ani, studii serioase, tot de d. inginer al Capitalei Orăscu spre a aduce apă în București de la izvoarele de aci cari au un debit colosal de mare și o apă fără seamăn; dar și această lucrare, ca și multe altele, a fost părăsită, nu știm din ce cauze. Ori cine ar dori să-și facă idee despre suficiența apei și calitatea ei, nu are de cât să citească cartea cu studiile făcute a d-lui Orăscu.

S'au făcut case și mai multe instalațiuni, cari azi sunt foarte bine îngrijite și întreținute de frații Ionescu. S'au instalat telefoane și mai multe alte lucrări sistematice pentru herăstraete lor. Transportul scândurilor însă se face cu multă greutate, căci muntele Orzea are un povârniș destul de inclinat. După ploaie iarăși, făcându-se noroi, căruțele încărcate cu scânduri sunt foarte cu greu scoase afară din pădure pe drumul spre Moroeni, Pietroșița, etc. Ca să ușureze povara vitelor însă, frații Ionescu au construit ca un fel de pod din scânduri pe o întindere destul de mare. În fine acești oameni vrednici au făcut din valea Scropoasa un centru de industrie demn de imitat și de alții.

Aci, în pavilionul din curte, la adăpost de ploaia care cădea torențial, luarăm dejunul în grabă și la 12 jum., conform ordinului d-lui colonel, o pornirăm spre Sinaia, ofițerii trebuind să plece la 6 și un sfert cu acceleratul spre București.

Spre Sinaia sunt două drumuri: unul foarte scurt, dar foarte greu, iar altul ceva mai puțin greu, dar îndoiit de lung. Cel dintâi, greu, pe muntele Orzea, care duce de-a dreptul la cruce—despre care voi vorbi mai la vale,—dar care e inaccesibil pentru cai; cel de al doilea pe drumul căruțelor, pe care îl și luarăm.

Urcăm cu grabă drumul carelor, tot prin muntele Orzea, și spre marea mea mirare văd pe d. colonel călare pentru prima oară în timp de două zile. Abia eșim însă din pădure și unui ofițer îi vine rău; d. colonel descalcă atunci de pe cal și i'l oferi ofițerului, ceea ce ne-a făcut pe noi, turiști încercați în ale munților printr-o veche și îndelungată experiență, să'l socotim ca un bun și excelent turist.

Imi va obiecta cineva că adevărații turiști nu se găsesc la noi, ci în alte țări, unde munții sunt mult mai înalți. Ii voi răspunde că se înșală. Și iată pentru ce: În Elveția, unde munții sunt de două ori mai înalți decât ai noștri, excursioniștii urcă jumătate drumul, cam 2000 metri, cu funicularele, așa că le rămâne puțin de urcat cu picioarele, aproape 1500 metri, pe când noi urcăm până la 2000—2511 metri numai pe jos.

Eșiți din pădure, dăm de o casă, de unde drumul se bifurcă: la dreapta conduce spre Moroeni, Pietroșița, etc.; iar la stânga spre Sinaia. Se înțelege că luăm pe cel din stânga. Urcăm încă un munișor, care face parte tot din Orzea, coborâm puțin și intrăm în coasta muntelui Dichiu. Mai multe poteci conduc pe această coastă pronunțată, până când ajungem la locul unde se desparte muntele Orzea de Dichiu.

Aci se află înfiptă o cruce și drumurile se încrucișează: unul, spre apus, conduce la Zănoaga sau Bolboace; altul, spre est, format dintr-o mică potecă, conduce la Oboarele, Nucetul și Peștera Ialomiței; iar spre răsărit drumul cel mai bun și mai frecventat printre Dichiu și Paduchiosul este acela pe care îl urmărim noi spre a ne reîntoarce la Sinaia.

Scăpați de greutăți, de oare-ce nu mai aveam decât scoborâșuri și prea puține mici incursuri, câți-va ofițeri o iau goana la vale. Imi era drag să mă uit după dinșii și să le admir vigoarea lor tinerască.

La orele 4 și trei sferturi eram cu toții reuniți în șoseaua Sinaia-Moroeni-Petroșița.

Tăiem nenumăratele zig-zaguri ale șoselei, luând drumul făcut de care prin pădure, și în câteva minute ne aflăm la frumosul pod, în valea Isvorului, sub muntele Vânturișul.

Din nenorocire nu putem vedea frumoasa cascadă, ce cade dela o înălțime de mai mulți metri, căci în toiul verii și mai cu seamă când nu plouă, seacă și nu se mai vede nimic.

Aci șoseaua se bifurcă: spre sud, la vale, merge la Isvor și de aci spre Sinaia; iar la apus se află șoseaua numită «Drumul Codrului», pe care ne hotărîm a o urma.

După un ceas de umblet, sosim cu bine la Sinaia.

Ca vechi și experimentat turist, imi permit a îndemna pe cititorii acestor descrieri, cari vor voi să viziteze localitățile mai sus menționate, să-și procure broșura: «În munții Sinaia, Rucărului și Dracului», care le poate servi drept călăuză și unde vor găsi și un plan după care să se conducă.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătorilor», strada Brezoianu, 11, București.

Vânătorii de blănuri

E fapt cunoscut că în veacul al XVI-lea negustorii de blănuri și aventurierii organiza expediții în Siberia care era p'atunci plină de bogății în formă de blănuri. La reîntoarcere în imperiul Țarului acești negustori laudau frumusețile acestei țări puțin cunoscută și guvernul rus se decise a pune stăpânire și pe această țară, mai mare în întindere decât însuși uriașul imperiu, sortită să fie unul din grânarele Europei.

Vânătoarea de zibeline nu este așa de obișnuită ca aceia a epurelui, câprioarei, etc., căci acest mic animal cu o blană atât de bogată, evită omul căruia nu-i cere decât să-î eucră pielea.



Caracteristica pădurilor în care trăiește zibelinea este că au un sol pietros acoperit cu brazi, pin, mesteacăni, care reflectează slabele lor umbre în mlaștine și monotone ale vâstei Siberiei. Aceste păduri sunt așa de întunecoase că rar poate soarele să pătrundă printre crengi pe pământul pădurei, în scurtele luni de primăvară. Zibeline, vulpi albastre, elani, urși, etc., se întâlnesc prin aceste ținuturi care sunt idealul vânătorului.



Vânătorul indigen de rasă tungușă ori iacută, nu trăiește decât din vânătoare, el locuiește în niște bordeie mobile prin ajutorul renilor. Totdeauna vorbăreț, obișnuit cu variațiunile climatei cum și cu întâmplările de vânătoare, râde, duce greutate și nu visează de cât blănuri frumoase de zibelină! Iarna blănurile de zibelină ating maximum valoarea de 6.000

dolari (30.000 lei) una. În acest sezon vânătoarea este oprită. Indigenii nu s'apabili de braconagi. Costumul lor de vânătoare e în raport cu viața pe care o duc.

Dăm aci două ilustrații reprezentând ambele tipuri de vânători din Siberia, tunguși și iacuti.

L. KI.

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventuri senzaționale —

— Urmare —

PARTEA TREIA

CAP. I

Șalupa guvernatorului negru

— Strânge pânza!... Strânge repede pânza!... Trag asupra noastră!

Zării un mic nor de fum pe luntrea care plutea la o depărtare de vre-o cincisute de metri de noi și îndată un proiectil ne găuri pânza.

Nu mă puteam înșela; oamenii aceia ne ordona să ne oprim.

Fără îndoială, n'aveam nici un tun la îndemână, pentru că dacă ar fi avut o asemenea armă, nu s'ar fi servit de un foc de pușcă pentru a ne da ordinul de oprire.

Cum noi n'aveam pe bord nici măcar un simplu revolver, fără îndoială că oamenii aceia erau mult mai bine înarmați și prin urmare foarte cuminte era să le ascultăm ordinul.

Am strâns pânza și mărturisesc că am făcut operația aceasta cu oarecare grabă, de oarece un glonte ar fi putut foarte ușor să se rătăcească în corpul vre-uneia dintre tovarășele mele.

Luntrea noastră de salvare se mai legăna de câte-va ori pe valuri și apoi rămase nemiscată.

Priveam acum la luntrea necunoscutilor, care se apropia repede.

Oare ce voiau oamenii aceia?

Erau patru zile de când un vânt constant ne îndepărta tot mai mult de Vera-Cruz. Trecusem pe la capatul peninsulei lucatan și lăsasem în urmă zona marină cuprinsă între această peninsulă și Antilele mari.

Toate astea de sigur după judecata și aprecierile mele, pentru că tovarășele mele de drum erau chineze în materie de geografie.

Când încercam să le explic ceva,

Fureta și Satina căscau fără să se ascundă. Numai Regina mă asculta cu cea mai mare atenție. S'ar fi zis că o doare să rămăie străină de niște lucruri cari mie îmi erau familiare.

Și îmi puneă întrebări fără sfârșit și eu îi răspundeam fără să obosesc.

Ah, dacă ar fi putut dinșă citi până în fundul sufletului meu, dacă ar fi putut ști cât de mult o iubeam, n'ar fi fost atât de neliniștită din pricina câtorva nume geografice!

Orî cum însă, mă simțeam fericit că puteam s'o instruesc.

Regina înțelegea repede toate lucrurile; în câte-va luni avea să devie tot așa de cultă ca toate domnișoarele din lumea mare, cari își petrec primii optsprezece ani ai tinereței lor prin pensionate.

Am siguranța că ar putea deveni chiar o savantă, drăguța și blonda mea liberatoare.

Căci acuma este iarăși blondă. Nimic nu-mi mai aduce aminte de indiană Vahi. E din nou blondina adorabilă pe care am cunoscut-o la Havre, fata de inimă care m'a scăpat de la moarte pentru a mă arunca într'un duel tragic, al cărui preț era un titlu de prinț și o mare avere.

Luntrea care ne dase ordin să stăm pe loc se apropia mereu. După semnele distinctive pe cari le purta aceeași luntre, ghiceai bine că trebuia să ducă niște personaje mari.

Oamenii cari stăteau înclinați la cârmă erau toți negri.

Și oamenii aceștia rideau cu poftă, arătându-și dinții albi.

Veselia aceasta a negrilor avea ceva neliniștitor.

Acum barca lor se apropiase de tot. Îmi aruncară o fringhie și îmi strigară:

— Te vom lua în remorcă! Am legat fringhia de luntrea mea.

Negrul care 'mî vorbise nu mă pierdea de loc din vedere. Avu totuși timpul să facă o schimă Satinei care, nepăsătoare, râdea.

Aventurierii sunt înzestrați întotdeauna cu firî excepționale.

Situația noastră era destul de grea, destul de neliniștitoare; și totuși Satinei îi venea să rădă.

După un moment negrul reluă:

— Te vei urca pe bord împreună cu frumoasa fată neagră și cu ridicolele creole.

Pentru negri, toți albi sunt creoli. Dar negrul acela, vorbind de Regina și Fureta, îndrăznise să le găsească *ridicole*. Mânia mă cuprinse:

— Să-ți tacă gura, sclavule!

— În Haiti negrii nu sunt sclavi, îmi răspunse dinsul cu demnitate. Negrii sunt cetățeni liberi ai republicei! Dinșii au făcut marea revoluție, ca și cetățenii patriei mame!

Toate acestea erau spuse cu un

ton așa de caraghios, în cât nu-mi putui stăpâni râsul. Litera R mai cu seamă n'o putea pronunța de loc.

Fureta râdea cu hohote.

Dar în sfârșit, aflasem un lucru: luntrea aparținea unui personaj din Haiti, vechea colonie franceză, care după ce devenise liberă se despărțise în două republici rivale: Haiti și San-Domenigo.

Voiam să știu însă care era situația noastră față de echipajul luntrei, și de aceea răspunsei:

— Nu vreați să mă urc pe bordul vostru. Voesc să-mi urmez drumul.

— Asta nu se poate.

— Și de ce mă rog?

— Eu nu știu. E ordinul excelenței sale guvernatorului.

— Care guvernator?

— Ei!... Guvernatorul provinciei Bonis. Ce fel de om ești tu, dacă nu cunoști pavilionul său alb având la mijloc un om albastru care dansează matșișă?

În adevăr, așa era; de-abia acum observam steagul.

Omul continuă:

— Dar am vorbit destul. Veți veni îndată pe bordul nostru, sau dacă nu, vom face praful să vorbească.

Era destul de clar. Trebuia să ne supunem.

Regina îmi șopti la ureche:

— Tot e mai bine în mâna negrilor, de cât în ghiarele Mafiei.

Cuvintele acestea mă făcură să prind din nou curaj.

Când e cineva deprins cu primejdiile, dintre două pericole mari, simte o adevărată plăcere să-l poată alege pe cel mai mic.

Negrul păru încântat de supunerea noastră și ne ajută să debarcăm în luntrea sa.

Când ne văzu acolo, cu un gest, pe care fără indoială dânsul îl credea plin de politeță, îmi zise:

— Veți rămânea liniștit aici. Eu mă duc să dau de veste excelenței sale guvernatorului.

Apoi, cu pași măstoși se îndreptă spre partea dindărăt a luntrei, unde se afla o cabină frumos împodobită.

În timpul acesta vâslășii negri își vedeau înainte de lucru, târând în remorcă și barca noastră de salvare, care fusese solid legată.

Așteptarea nu ne fu lungă.

Negrul se întoarse în curând, și cu un aer maestos îmi zise:

— Excelența sa guvernatorul Epaminonda Smochină te așteaptă.

La auzul acestui nume mă cuprinse o poftă nebună de răs.

Îmi adusei aminte atunci, că după ce independența fusese proclamată în Haiti, negri se împodobiseră cu numele cele mai caraghioase. Fiecare își aninase de coadă numele unui obiect sau al unui aliment care-i

plăcea mai mult. Astfel fură create dinastii *Bomboană*, *Prăjitură*, și așa mai încolo.

La urma urmiî, intrucât d. Epaminonda Smochină era mai caraghios decât concetățenii săi?

Urmă de aproape de tovarășele mele, am pătruns în cabina excelenței sale.

Ah! ce maestate!

Epaminonda purta niște haine cu galoane aurite, cari păreau ale vreunui lacheu somptuos al unui prinț dintr'o feerie imaginară.

Pe cap avea un bicom și la cingătoare purta o sabie scurtă.

Picioarele goale și așa de enorme, în cât nici nu-ți venea să crezi că erau ale unui singur om.

Alături de domnul guvernator trona soția sa, îmbrăcată în alb. Picioarele sale, mici în comparație cu ale bărbatului, nu erau goale, ci investimate în niște frumoși ciorapi albaștri.

Dar adorabila Ceres — așa se numea soția guvernatorului — avea chiar și o pălărie *cloche*, ultimul fason, care-i dădea aerul cel mai galant din lume.

Cel puțin aceasta trebuia să fie părerea excelenței sale guvernatorului, de oarece îl vedeam privindu-și soția cu niște ochi plini de dragoste.

La spatele meu, Fureta fu cuprinsă de un acces de tuse. Fără indoială, biata fată fusese nevoită să tușească pentru ca să nu izbucnească în hohote de răs.

Guvernatorul se ridică de pe pernele pe cari stătea tolănit, și fără nici-un înconjur, ne zise:

— Ați furat luntrea cu care călătoriți, dela Vera Cruz. Telegraful m'a înștiințat despre aceasta.

«După ce voi răspunde că v'am capturat, vor veni de acolo să vă ia.

«Până atunci veți fi în serviciul frumoasei-frumoaselor, nobila mea soție Ceres. Și de vreme ce sunt gardianul vostru în numele justiției, e drept să cer despăgubiri, căci voi avea și eu cheltueli cu voi».

Voiam să răspund, să protestez, dar Regina mă trase încet de mână. O privii și ea îmi făcu semn să tac.

Cum?

Eram arestat ca tâlhar și mi se ordona să prezint compturi de cheltueli justiției mexicane, și Regina îmi ordona să tac?

Cu toate acestea, fără să mă revolt, mă înclinaî în fața guvernatorului.

Dânsul binevoi să-și arate mulțumirea printr'un gest, și ne concediă.

— Să nu vă îndepărtați prea mult, pentru că va trebui să alergați la cea dintâi chemare a Reginei frumoșii.

După ce am eșit din cabină, Re-